

Obsah

I.	Slovenská legislatíva, podľa ktorej sa vykonávala regulácia	6
II.	Uskutočňovanie regulačnej politiky	10
II.1.	Elektroenergetika	10
II.2.	Plynárenstvo	11
II.3.	Tepelná energetika	13
II.4.	Vodné hospodárstvo	14
III.	Plnenie úloh podľa § 5 zákona o regulácii	17
III.1.	Elektroenergetika	17
III.1.1.	Vývoj regulovaných zložiek koncepcie ceny elektriny	17
III.2.	Plynárenstvo	26
III.2.1.	Preprava plynu	26
III.2.2.	Distribúcia plynu	28
III.2.3.	Uskladňovanie zemného plynu	30
III.2.4.	Dodávka plynu domácnostiam	31
III.3.	Tepelná energetika	35
III.4.	Vodné hospodárstvo	42
III.4.1.	Výroba, distribúcia a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou	42
III.4.2.	Poskytovanie vodohospodárskych služieb	48
IV.	Povolenia na podnikanie v sieťových odvetviach	51
IV.1.	Povolenia v energetike	51
IV.2.	Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti	52
IV.3.	Povolenia v tepelnej energetike	53
V.	Výkon kontroly v roku 2009	54
V.1.	Výkon kontrol	54
V.2.	Opatrenia na odstránenie nedostatkov	55
V.3.	Pokuty za porušenie zákona uložené na I. stupni správneho konania	56
V.4.	Podnety, sťažnosti	56
VI.	Podklady pre rozhodovaciu činnosť	58
VI.1.	Štandard kvality	58
VI.2.	Oddelená evidencia	58
VI.3.	Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidlá pre odpisovanie	58
VII.	Ostatné aktivity úradu	59
VII.1.	Vybavovanie žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 628/2005 Z. z.	59
VII.2.	Medzinárodné aktivity úradu	59

Úvodné slovo predsedu úradu

Svetová hospodárska a finančná kríza dopadla v roku 2009 na hospodárstvo Slovenskej republiky plnou silou. Keďže chrbtovou kosťou každého hospodárstva je energetika, v oblasti ktorej má aj Úrad pre reguláciu sieťových odvetví svoje nezastupiteľné miesto, bol úrad hlavne v cenovej regulácii, postavený pred rad nesmierne náročných úloh. Obraz o tom, akým spôsobom a s akými výsledkami sa nám ich podarilo riešiť, podáva táto výročná správa.

Pri pohľade späť sa nemožno ubrániť pocitu, že napriek enormne napätej ekonomickej a sociálnej situácii, úrad so ctou splnil svoje poslanie arbitra medzi protikladne stojacimi záujmami výrobcov a dodávateľov na jednej strane a odberateľov a koncových spotrebiteľov na druhej strane.

Ceny sú určite najsledovanejšou oblasťou činnosti úradu. Pokiaľ Slovensko v cenovej štatistike krajín európskej únie v minulých rokoch viditeľne vyčnievalo, rok 2009 znamenal, že ceny sa dostali na úroveň priemeru krajín Európskej únie. Zatiaľ čo v iných krajinách ceny rástli, úrad novými prístupmi v legislatíve a metodike tvorby cien odolal tlaku na rast cien a dokázal ceny stabilizovať a to už nielen pre domácnosti, ale aj pre podnikateľskú sféru. Dôslednou aplikáciou domácej a európskej legislatívy sa dosiahol proklamovaný cieľ – umožniť podnikateľom vytvárať dostatok odčerpateľných zdrojov potrebných pre obnovu a rozvoj svojich výrobných prostriedkov a zároveň účinne ochraňovať odberateľov pred možným zneužitím dominantného postavenia monopolného dodávateľa. Nezostalo však iba pri tom. Úrad začal v roku 2009 dôslednú kontrolu využívania získaných finančných prostriedkov a v prípade, že neboli použité na obnovu sietí a zariadení, využije svoje právomoci a vyvodí prísne dôsledky.

Je treba priznať, že pozitívnym faktorom bol aj priaznivý obrat na svetových burzách s elektrinou a plynom, čo vytvorilo výbornú východiskovú pozíciu pre tvorbu cien na rok 2010 a tým umožnilo výrazné zníženie cien pre podnikateľov.

Samozrejme, že tento trend, ak chcel byť trvalým, musel byť podporený aj aktivitami úradu, ktoré boli zamerané predovšetkým na

zvýšenie efektívnosti podnikania regulovaných subjektov. Zavedená a uplatňovaná metóda cenového stropu (price-cap) v rámci regulácie cien v roku 2009 zabezpečila stabilizáciu cien vo všetkých oblastiach svojej činnosti. Úrad sa zameral na vyhodnocovanie ekonomickej efektívnosti a ekonomických ukazovateľov regulovaných subjektov s cieľom analyzovať dopady regulačných metód na výkonnosť podnikateľských subjektov. V tejto súvislosti sa začala vykonávať kontrola povinností, ktoré majú podľa platnej legislatívy plniť držiteľia povolení. Takými sú napríklad predkladanie ročných účtovných uzávierok alebo rozvrhovanie aktív a pasív. V prípade nedostatočnej interakcie zo strany regulovaných subjektov úrad neváhal ukladať nápravné opatrenia a pokuty.

Hoci trh s plynom a elektrinou bol plne liberalizovaný už od 1. júla 2007, liberalizácia sa prejavovala pomaly. Je však rozdiel, či niektorá

krajina už mala rozvinutý trh s konkurenciou alebo iná krajina ho musela budovať v iných podmienkach. Alternatívni dodávatelia energií sa etablovali na trhu až postupne. V elektrine v roku 2008 zmenilo dodávateľa 8 domácnosti a 1462 ostatných odberateľov elektriny, v roku 2009 zmenilo dodávateľa 7 700 domácnosti a 3 000 ostatných odberateľov elektriny. V roku 2008 žiadny odberateľ plynu nezmenil dodávateľa plynu, pričom v roku 2009 zmenilo tradičného dodávateľa už 45 odberateľov plynu. Možno konštatovať, že rok 2009 znamenal medzník v liberalizácii trhu, vytvorilo sa reálne konkurenčné prostredie. Je možné predpokladať vstup ďalších alternatívnych dodávateľov, čo v konečnom dôsledku bude mať pozitívny vplyv na ceny elektriny a plynu pre odberateľov.

Zásadnými zmenami prešla v roku 2009 tepelná energetika. Viditeľný bol predovšetkým prechod na iné merné jednotky. Zaviedla sa kategória regulačného príkonu, čím sa prakticky cena tepla stabilizovala na obdobie troch rokov a začala sa uplatňovať jedna spoločná cena tepla dodávateľovi v rámci jedného mesta alebo mestskej časti. Najvýznamnejšou zmenou bolo zavedenie motivačného stimulu na zvyšovanie využívania obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla.

Účinným nástrojom pre zabezpečenie kvality dodávaného tovaru a služieb pri tak citlivých komoditách, ako je elektrina, plyn, teplo a voda, bolo zavedenie inštitútu štandardov kvality, ako nového nástroja regulácie. Úrad svojimi vyhláškami ustanovil štandardy kvality v sieťových odvetviach a rok 2009 bol prvým rokom, za ktorý sa štandardy kvality sledovali a vyhodnocovali.

V septembri 2009 začali platiť tzv. tretí liberalizačný energetický balíček Európskej únie. Dovtedy sa úrad prostredníctvom predkladania stanovísk výrazne angažoval na finalizácii znenia balíčka. Od termínu platnosti sa úrad začal aktívne zúčastňovať na implementácii ustanovení v ňom obsiahnutých v rámci slovenskej legislatívy.

V medzinárodnej činnosti sa renomé úradu ako platného, zásadového a zároveň invenčného člena medzinárodných združení sieťových regulátorov v roku 2009 a poradných orgánov Európskej komisie opäť zvýšila. Svedčila o tom aj skutočnosť, že v rámci kampane o zriadení Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v energetike, úrad získal širokú podporu veľkej časti regulačných orgánov krajín Európskej únie a Bratislava sa tak v hlasovaní o jej sídle umiestnila na druhom mieste.

Úrad si je vedomý, že zo strany Európskej únie presadzované zvýšenie právomocí a posilňovanie nezávislého postavenia regulačných orgánov bude naňho klást' ešte väčšie nároky ako doteraz. Výsledky roku 2009, ktoré zároveň vytvárajú predpoklady pre rok 2010 však dokazujú, že dispozície i chuť na to má.

Ing. Jozef Holjenčík
predseda Rady pre reguláciu,
vykonávajúci pôsobnosť predsedu
Úradu pre reguláciu sieťových odvetví

Úvod

Podstatou štátnej regulácie v sieťových odvetviach je vytváranie prostredia blízkeho konkurenčnému prostrediu tam, kde neexistuje prirodzená konkurencia monopolom, t. j. výrobcom a dodávateľom elektriny, plynu, tepla a vody.

Na dosiahnutie tohto cieľa mal Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) pripravenú príslušnú legislatívu, ktorou vytvára transparentné a nediskriminačné podmienky pre všetkých účastníkov trhu. Základným strategickým dokumentom, podľa ktorého sa úrad riadil, je „Regulačná politika na regulačné obdobie 2009 až 2011“, ktorá bola prijatá už v roku 2008. Regulačná politika priniesla určité nové pohľady na dianie v energetickom sektore. Dôraz sa v nej kladie na motivačné metódy, a preto aj vyvolala potrebu zmeny metódy regulácie. V roku 2009 sa prestala uplatňovať výnosová metóda, označovaná ako „revenue cap“ a začala sa uplatňovať metóda „price cap“ - metóda takzvaného cenového stropu.

Rok 2009 bol prvým rokom trojročného regulačného obdobia stanoveného na roky 2009 – 2011 a vyznačoval sa najmä výrazným poklesom výroby a spotreby elektriny. Globálna finančná a hospodárska kríza, sprevádzaná poklesom spotreby elektriny a plynu, nastolila rad naliehavých hospodárskych problémov. Úrad sa ako orgán štátnej správy pre cenovú reguláciu v sieťových odvetviach ocitol pred zložitou otázkou ako podľa svojich kompetencií prispieť k spoľahlivému a bezpečnému fungovaniu energetiky a súčasne zabrániť zneužitiu dominantného postavenia rozhodujúcich dodávateľov na úkor odberateľov.

Turbulentný vývoj cien energií a surovín na svetových trhoch a odkázanosť Slovenska na ich dovoz, vyvolali silný tlak na zvyšovanie cien energií. Úrad však tomuto tlaku nepodľahol a postupne všetky špekulatívne cenové „bublíny“ praskli.

Paradoxne, globálna hospodárska a finančná kríza priniesla aj pozitívne dopady, ako sú:

- prepad nadhodnotených cien energií na komoditných burzách a aukciách elektriny, čím sa ceny komodity na burze stali reálnymi,

- výraznejší rozvoj trhu s elektrinou, osobitne výrazný vstup alternatívnych dodávateľov elektriny na trh s elektrinou, ktorí (bez väčšieho administratívneho zázemia) ponúkajú atraktívne ceny pre malé podniky a odberateľov elektriny v domácnostiach,
- trh s plynom na Slovensku, síce tiež „de-iure“ plne liberalizovaný, sa začal koncom roka 2009 reálne rozvíjať a to hlavne z dôvodu po zapojenia sa niekoľkých dcérskych spoločností významných európskych plynárenských spoločností do podnikania na území Slovenska, hoci zatiaľ len pre odberateľov plynu mimo domácností.

V januári 2009 sa vyskytli vážne problémy s dodávkami zemného plynu, ktoré vyústili do plynovej krízy – úplnému zastaveniu dodávok plynu na Slovensko. V Slovenskej republike bol vyhlásený v stave núdze. Úrad sa v rámci svojich kompetencií aktívne zúčastňoval na riešení situácie. Na základe údajov a na požiadanie vlády Slovenskej republiky predložil správu o stave zásob a ťažobných výkonoch počas plynovej krízy u prevádzkovateľov podzemných zásobníkov zemného plynu. Konštatoval v nej, že neboli využité všetky možnosti na ochranu záujmov domáceho hospodárstva a plyn bol aj počas prerušenej dodávky transportovaný za hranice Slovenskej republiky.

Významnou zmenou v roku 2009 bolo prijatie zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby. Úrad potom novelou svojho výnosu dopracoval podrobnosti zákona do praktickej podoby a určil nové výkupné ceny z týchto zdrojov. Výkupné ceny sú garantované počas doby 15 rokov a sú nastavené tak, že umožnia investorom alebo záujemcom o investovanie do obnoviteľných zdrojov dosiahnuť primeranú návratnosť investícií a primeraný zisk. Doterajší stav v podpore zvyhodňoval len výrobcov dodávajúcich elektrinu do distribučnej siete. Súčasný stav garantuje podporu aj tej elektrine, ktorú výrobca spotrebuje napríklad na produkciu vlastných výrobkov.

Dôležitým medzníkom bolo prepojenie denných trhov s elektrinou Českej a Slovenskej republiky od 1. 9. 2009. Výsledky ukazujú veľký záujem účastníkov trhu o tento druh obchodovania. Zaznamenal sa tiež výrazný záujem o vstup alternatívnych dodávateľov

Rada pre reguláciu (zľava):

Ing. Milan Krajčovič (člen), Ing. Radoslav Naništa (podpredseda),
Ing. Jozef Holjenčík (predseda), Ing. Ivan Chaban (člen),
JUDr. Ing. Ján Hljj, PhD. (člen), Ing. Vladimír Čepko (člen)

elektriny na trh s elektrinou, ktorí môžu ponúknuť atraktívne ceny aj pre malé podniky a odberateľov elektriny v domácnostiach. Hoci legislatívne podmienky, ktoré pripravil úrad v súvislosti s úplným otvorením trhu od 1. 7. 2007 boli nastavené v súlade s legislatívou EÚ, práve až vstup alternatívnych dodávateľov elektriny rozhýbal trh a pomohol nastoliť reálne konkurenčné prostredie s pozitívnym vplyvom na koncovú cenu elektriny.

Rad zmien sa v roku 2009 uskutočnil aj v tepelnej energetike a vodnom hospodárstve.

Pristúpilo sa k určovaniu jednej spoločnej ceny tepla za všetky odberné miesta pre dodávateľa v rámci mesta alebo mestskej časti, zmenili sa energetické jednotky a stanovením kategórie regulačného príkonu sa stabilizovali ceny tepla na obdobie troch rokov.

Zavedená a uplatňovaná metóda cenového stropu (price-cap) v rámci regulácie cien v roku 2009 zabezpečila stabilizáciu cien aj v oblasti výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom. V oblasti odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou

bol v cenovej regulácii zavedený faktor investičného rozvoja na podporu výstavby kanalizačných sietí a čistiarní odpadových vôd, s cieľom motivovať regulované subjekty na čerpanie dotačných prostriedkov z fondov Európskej únie a na plnenie záväzkov Slovenskej republiky.

Pozitívny posun zaznamenal úrad v roku 2009 aj v medzinárodnej oblasti. Výraznou mierou prispel k úspechu trojstranného twinnigového projektu zameraného na reštrukturalizáciu energetického sektora v Azerbajdžane. Jeho účinkovanie v poradných orgánoch Európskej komisie a Rade európskych energetických regulátorov a rozličných regionálnych iniciatívach zvýšili jeho reputáciu natoľko, že až do poslednej chvíle bol v hre o sídlo Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v energetike.

Relatívne novou záležitosťou, ktorá sa plne uplatnila v roku 2009 je regulácia kvality služieb. Kvalita dodávok a poskytovaných služieb je rozhodujúcou otázkou pre konečných spotrebiteľov všetkých typov a veľkostí. Ide o ďalší z nástrojov regulácie, ktorým sa sleduje predovšetkým:

- ochrana spotrebiteľov,
- zabezpečenie spoľahlivosti a bezpečnosti dodávok a služieb v sieťových odvetviach,
- zabezpečenie kvalitných služieb a tovarov tak, aby zákazník dostával za svoje peniaze primeranú kvalitu,
- zabezpečenie predpísanej kvality za primerané náklady,
- používanie odčerpateľných zdrojov na obnovu a skvalitnenie parametrov technologických zariadení.

V septembri 2009 Európska únia prijala nové smernice, ktoré sa pracovne nazývajú „tretí liberalizačný energetický balíček“. Tieto musia byť implementované do právnych predpisov SR. Nové smernice posilňujú nezávislosť a právomoci regulačných orgánov, zavádzajú nové možnosti usporiadania trhu s elektrinou a plynom. Hneď po ich publikovaní začal úrad veľmi intenzívne spolupracovať na tvorbe novej energetickej legislatívy, ktorá bude smerovať k novému zákonu o regulácii, minimálne k novelizácii zákona o energetike a celej na nich nadväzujúcej legislatívy.

I. Slovenská legislatíva, podľa ktorej sa vykonávala regulácia v sieťových odvetviach v roku 2009

Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 397/2002 Z. z., zákona č. 442/2002 Z. z., zákona č. 658/2004 Z. z., zákona č. 107/2007 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z., zákona č. 283/2008 Z. z., zákona č. 73/2009 Z. z. a zákona č. 309/2009 Z. z. (ďalej len „zákon o regulácii“)

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „zákon o vodách“)

Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“)

Zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 555/2005 Z. z., zákona č. 238/2006 Z. z., zákona č. 107/2007 Z. z., zákona č. 68/2008 Z. z., zákona č. 112/2008 Z. z., zákona č. 283/2008 Z. z., zákona č. 476/2008 Z. z., zákona č. 73/2009 Z. z., zákona č. 309/2009 Z. z. a zákona č. 293/2009 Z. z. (ďalej len „zákon o energetike“)

Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z. a zákona č. 309/2009 Z. z. (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“)

Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou

v znení zákona č. 309/2009 Z. z. (ďalej len „pravidlá trhu s elektrinou“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom (ďalej len „pravidlá trhu s plynom“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním vôd v znení Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 367/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z. (ďalej len „nariadenie č. 755/2004 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 212/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor žiadosti o vydanie povolenia (ďalej len „vyhláška č. 212/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 328/2005 Z. z., ktorou sa určuje spôsob overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla a distribúciu tepla, normatívne ukazovatele spotreby tepla, rozsah ekonomicky oprávnených nákladov na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení a spôsob úhrady týchto nákladov v znení vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 59/2008 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 328/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 630/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla v znení vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 358/2009 Z. z. (ďalej len „vyhláška č. 630/2005 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 505/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa alebo konečného spotrebiteľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob ich výpočtu (ďalej len „vyhláška č. 505/2006 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 208/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti žiadosti a zoznam dokumentov na udelenie výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do siete a zásobníka pre nové významné plynárenské zariadenie alebo zrekonštruované plynárenské zariadenie (ďalej len „vyhláška č. 208/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 315/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávanej elektriny a poskytovaných služieb (ďalej len „vyhláška č. 315/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 316/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávaného tepla a poskytovaných služieb pri dodávke tepla (ďalej len „vyhláška č. 316/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 317/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávania pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou a súvisiacich služieb (ďalej len „vyhláška č. 317/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 328/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávaného plynu a poskytovaných služieb v plynárenstve (ďalej len „vyhláška č. 328/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 349/2008 Z. z., o pravidlách pre predaj elektriny formou aukcií (ďalej len „vyhláška č. 349/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 415/2008 Z. z. o spôsobe vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, o spôsobe vedenia oddelenej evidencie nákladov, výnosov, aktív a pasív a predkladaní výstupov z oddelenej evidencie (ďalej len „vyhláška č. 415/2008 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 366/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách o preukázaní technických predpokladov na podnikanie v energetike (ďalej len „vyhláška č. 366/2009 Z. z.“)

Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 490/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podpore obnoviteľných zdrojov energie, vysoko účinnej kombinovanej výroby a biometánu (ďalej len „vyhláška č. 490/2009 Z. z.“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 18. júna 2008 č. 1/2008 o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsobe jej vykonania (oznámenie č. 226/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 1/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 28. júla 2008 č. 2/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v elektroenergetike (oznámenie č. 311/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.), výnosu z 10. júna 2009 č. 2/2009 (oznámenie č. 239/2009 Z. z.) a výnosu z 9. septembra 2009 č. 7/2009 (oznámenie č. 362/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 2/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 3/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (oznámenie č. 295/2008 Z. z.) v znení výnosu z 10. júna 2009 č. 3/2009 (oznámenie č. 240/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 3/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 4/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien v plynárenstve a ktorým sa dopĺňa výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 31. júla 2007 č. 4/2007, ktorým sa ustanovuje rozsah a štruktúra oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky primeraného zisku a podklady na návrh ceny v plynárenstve (oznámenie č. 291/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.) a výnosu z 10. júna 2009 č. 4/2009 (oznámenie č. 241/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 4/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 5/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku (oznámenie č. 294/2008 Z. z.) v znení výnosu z 10. júna 2009 č. 5/2009 (oznámenie č. 242/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 5/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 23. júla 2008 č. 6/2008, ktorým sa ustanovuje regulácia cien tepla (oznámenie č. 296/2008 Z. z.) v znení výnosu z 1. októbra 2008 č. 7/2008 (oznámenie č. 377/2008 Z. z.) a výnosu z 10. júna 2009 č. 6/2009 (oznámenie č. 243/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 6/2008“)

Výnos Úradu pre reguláciu sieťových odvetví z 10. júna 2009 č. 1/2009 o rozsahu cenovej regulácie v sieťových odvetviach a spôsobe jej vykonania (oznámenie č. 238/2009 Z. z.) (ďalej len „výnos č. 1/2009“)

II. Uskutočňovanie regulačnej politiky

II.1. Elektroenergetika

Hodnotený rok 2009 bol prvým rokom súčasného 3-ročného regulačného obdobia. Jeho zložitosť, ale súčasne aj nesporný význam pre ďalší vývoj vyplýva z aplikácie regulačnej metódy, založenej na motivačnom princípe. Počnúc rokom 2009 sa prestala uplatňovať výnosová metóda, označovaná ako „revenue cap“ a začala sa uplatňovať metóda „price cap“ – metóda takzvaného cenového stropu.

Faktorom, ktorý významne ovplyvňoval aj odvetvie elektroenergetiky, bola svetová finančná a hospodárska kríza, sprevádzaná poklesom spotreby elektriny, ktorá neobišla ani Slovensko a nevyriešila ju ani „neviditeľná ruka trhu“. Ingerencia štátu a existencia adekvátnej miery regulácie sa ukázala ako nevyhnutná. Paradoxne pozitívnym prínosom krízy sú dopady, medzi ktoré z pohľadu situácie na Slovensku patria najmä

- prepad nadhodnotených cien energií na komoditných burzách a aukciách elektriny,
- výraznejší rozvoj trhu s elektrinou, osobitne výrazný vstup alternatívnych dodávateľov elektriny na trh s elektrinou, ktorí ponúkajú atraktívne ceny aj pre malé podniky a odberateľov elektriny v domácnostiach.

Rok 2009 bol osobitný aj tým, že po viacerých rokoch poklesla medziročne spotreba elektriny o 8,2 % na hodnotu 27 386 GWh a výroba elektriny až o 11 % na hodnotu 26 074 GWh.

Veľký význam mala skutočnosť, že k 1. septembru 2009 sa vytvorila jednotná obchodná oblasť pre denný trh s elektrinou medzi Českou a Slovenskou republikou. Zabezpečila sa tým vyššia úroveň stability a bezpečnosti oboch elektrizačných sústav, a v neposlednom rade prispela k rozvoju liberalizácie elektroenergetiky. Úspešné prepojenie denných trhov s elektrinou medzi Českom a Slovenskom je plne v súlade s cieľmi Európskej komisie.

Vychádzajúc z doterajších skúseností a regulačnej politiky možno konštatovať, že situácia vo vývoji cien elektriny sa stabilizovala, tvorba cien a ich štruktúra je transparentná a regulované subjekty budú mať v budúcich rokoch zabezpečenú návratnosť investícií a primeraný zisk, za predpokladu efektívneho hospodárenia.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“), najmä vo väzbe na zmeny príslušnej legislatívy (novely zákona o energetike a zákona o reguláciu zákonmi č. 112/2008 Z. z. a č. 283/2008 Z. z., novely sekundárnej legislatívy), prispel svojimi návrhmi k stabilite a zlepšeniu prostredia, so zámerom ďalšieho rozvoja trhu s elektrinou, pričom:

- zákonom č. 112/2008 Z. z. boli vymedzené viaceré nové pojmy, dôležité pre rozvoj trhu s elektrinou (napr. univerzálna služba, malý podnik, koncový dodávateľ elektriny a plynu pre domácnosť a malý podnik, dodávateľ poslednej inštancie a ďalšie), rozšírili sa povinnosti prevádzkovateľov sústavy, výrobcov a dodávateľov elektriny, bola spresnená pôsobnosť úradu, atď.,
- zákonom č. 283/2008 Z. z. bola v elektroenergetike ustanovená najmä povinnosť výrobcu elektriny a prevádzkovateľa sústavy viesť oddelenú evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, určiť pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov a určiť pravidlá na odpisovanie samostatne za každú činnosť, s cieľom zabrániť vzniku diskriminácie a krížových dotácií. Z hľadiska zvýšenia ochrany odberateľa elektriny v domácnosti bola ustanovená povinnosť poskytovať informáciu o skladbe jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny.

Nástrojmi úradu na realizáciu regulačnej politiky v oblasti cenovej regulácie v elektroenergetike sú všeobecne záväzné právne predpisy, vydané na základe splnomocňovacích ustanovení zákona o regulácii.

Úrad výnosom č. 1/2008 ustanovil, že v roku 2009 sa cenová regulácia v elektroenergetike vzťahovala na výrobu elektriny

výrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanou výrobou elektriny a tepla a z domáceho uhlia, pripojenie do sústavy, prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, dodávku elektriny pre domácnosti a pre malé podniky a na poskytovanie systémových a podporných služieb v elektroenergetike.

Základným výkonným nástrojom pre cenovú reguláciu v elektroenergetike v roku 2009 bol výnos úradu č. 2/2008.

Úrad pre rok 2009 vydal celkom 342 cenových rozhodnutí za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, za pripojenie do sústavy a za dodávku elektriny pre domácnosti a malé podniky. Okrem toho vydal 48 cenových rozhodnutí pre výrobcov elektriny technológiami kombinovanej výroby elektriny a tepla a 198 potvrdení o pôvode elektriny pre výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov energie.

V oblasti vecnej regulácie úrad v súlade so zákonom o regulácii vypracúva ďalší všeobecne záväzný právny predpis – nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá trhu s elektrinou. Tie upravujú práva a povinnosti účastníkov trhu s elektrinou v podmienkach liberalizovaného trhu s elektrinou na Slovensku.

Ďalšími nástrojmi, ktoré podporujú transparentné a nediskriminačné postupy a podmienky na trhu s elektrinou v nadväznosti na iné predpisy, sú prevádzkové poriadky vydávané úradom pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy a pre prevádzkovateľov regionálnych a miestnych distribučných sústav. Vzhľadom k tomu, že zákon o regulácii ustanovuje do prevádzkových poriadkov zapracovať pravidlá trhu, úrad na základe žiadostí prevádzkovateľov sústav posúdil a schválil v roku 2009 celkom 29 prevádzkových poriadkov. Schválený prevádzkový poriadok je záväzným dokumentom pre účastníkov trhu s elektrinou.

Dňa 10. septembra 2008 nadobudla účinnosť vyhláška úradu č. 349/2008 Z. z., ktorá ustanovuje príslušné vymedzené pojmy, podmienky a postup pri organizovaní aukcie, určenie najnižšieho podania a postup pri vyhodnocovaní a oznamovaní výsledku aukcie. Dohľad nad priebehom aukcie je zabezpečený účasťou zástupcu úradu v komisii, ktorá vedie priebeh aukcie. Vydaním predmetných pravidiel sa obmedzili možnosti špekulatívneho správania účastníkov aukcie.

II.2. Plynárenstvo

Úrad v roku 2009 vykonával cenovú reguláciu v plynárenstve, ktorá sa vzťahuje na pripojenie do prepravnej a distribučnej siete, prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu, poskytovanie podporných služieb v plynárenstve, dodávku plynu domácnostiam a dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť. Novela zákona o energetike č. 73/2009 Z. z. zo dňa 17. 2. 2009 rozšírila rozsah cenovej regulácie v plynárenstve o prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu s účinnosťou pre rok 2010. Výroba, akumulácia plynu, ako aj prístup k zásobníkom a uskladňovanie plynu neboli v roku 2009 cenovo regulované a pri týchto činnostiach sa uplatňoval dohodnutý prístup uskutočňovaný podľa pravidiel trhu s plynom.

Pri určovaní cien na rok 2009 sa uplatňoval výnos č. 1/2008, ktorý určil rozsah cenovej regulácie a spôsob jej vykonania. Výkonným nástrojom pre cenovú reguláciu na rok 2009 bol výnos č. 4/2008 v znení platnom pre rok 2009. Cenová regulácia v plynárenstve na rok 2009 bola vykonávaná:

- určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za pripojenie do prepravnej siete a za pripojenie nových výrobcov plynu do prepravnej siete,
- určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a pevnej ceny za pripojenie do distribučnej siete a za pripojenie nových výrobcov plynu do distribučnej siete,

- c) priamym určením porovnateľnej ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu,
- d) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny a tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu,
- e) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu pre domácnosti,
- f) priamym určením pevnej ceny za poskytovanie podporných služieb,
- g) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Pri určovaní cien na druhý rok regulačného obdobia sa postupovalo podľa výnosu č. 1/2009 a č. 4/2008 v súlade so schváleným spôsobom vykonania cenovej regulácie podľa metódy „price cap“ stanovenej na základe konkrétnych podmienok a stavu regulačného prostredia. Na základe tejto metódy, ktorá určila cenovú hladinu na celé regulačné obdobie, boli schvaľované alebo určované ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu, za dodávku plynu domácnostiam a dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu na rok 2010, podobne ako pri cene za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, vychádzali z použitej metódy benchmarkingu, t.j. porovnania cien za uskladňovanie plynu v Slovenskej republike s cenami za uskladňovanie plynu v ostatných členských štátoch Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Cenová regulácia týkajúca sa prístupu do distribučnej siete a distribúciu plynu pre prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí, ktorých počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000, bola vykonávaná podľa nákladovej metódy regulácie a vo výslednej cene sa odrážajú oprávnené náklady regulovaného subjektu vynaložené na prevádzkovanie siete, primeraný zisk stanovený úradom a korekcia výnosov v závislosti od vývoja oprávnených nákladov regulovaného subjektu z minulého obdobia.

Okrem cenovej regulácie úrad v súlade so zákonom o regulácii vypracúva pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, ktoré upravujú práva a povinnosti účastníkov trhu s plynom a ktoré nastavili podmienky pre fungovanie liberalizovaného trhu s plynom na Slovensku.

Ďalším záväzným dokumentom pre účastníkov trhu s plynom podporujúcim transparentnosť a účinnosť trhu s plynom sú úradom schvaľované prevádzkové poriadky, v ktorých prevádzkovatelia sietí zapracovali pravidlá trhu s plynom na vlastné prevádzkové podmienky. Na základe žiadostí prevádzkovateľov sietí a zásobníka úrad v roku 2009 posúdil a schválil 10 prevádzkových poriadkov.

Rok 2009 priniesol v rámci liberalizačného procesu na slovenský trh s plynom aj prvé pozitívne zmeny. Snaha o vytvorenie skutočného konkurenčného prostredia v obchodovaní s plynom dostala „zelenú“ vstupom nových dodávateľov plynu na slovenský trh, ktorí začali svoju činnosť v oblasti dodávky plynu priemyselným odberateľom a ktorí tak začali konkurovať na domácom trhu dominantnému dodávateľovi spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a.s. (ďalej len „SPP, a.s.“). Hoci je trh s plynom v Slovenskej republike otvorený pre všetkých odberateľov plynu, domácnosti zatiaľ nemohli reálne využiť svoje právo vybrať si dodávateľa plynu, nakoľko jediným dodávateľom plynu pre domácnosti bola spoločnosť SPP, a.s.

Začiatkom roka 2009 bol trh s plynom v Slovenskej republike poznačený rusko–ukrajinskou plynárenskou krízou, ktorá v dôsledku takmer 100 % závislosti od jedného zdroja a jednej trasy dodávok plynu vyvrcholila úplným zastavením dodávok plynu na územie Slovenska a vyhlásením stavu núdze. Jedným z opatrení na vyriešenie daného stavu bolo spustenie reverzného toku prepravnej siete a využitie cezhraničnej kapacity sietí výpomocnými dodávkami plynu zo zahraničia. Na základe úradom vykonanej kontroly u prevádzkovateľov podzemných zásobníkov zameranej na overenie údajov súvisiacich so stavom zásob uskladneného zemného plynu v období od 1. januára do 20. januára

bolo preukázané, že v čase vyhlásenia stavu núdze bol zemný plyn zo zásobníkov dodávaný (v súlade s obchodnými záväzkami prevádzkovateľov zásobníkov) aj mimo územia Slovenskej republiky a neboli využité ďalšie legislatívne možnosti na zmiernenie dôsledkov zníženia dodávok plynu pre Slovensko. V snahe zabrániť opakovaniu situácie a zlepšenia úrovne bezpečnosti dodávok plynu bola schválená novela zákona o energetike s účinnosťou od 15. marca 2009, ktorá ustanovila povinnosť plynárenským spoločnostiam zabezpečiť štandard bezpečnosti dodávok plynu, v rámci ktorého by dodávka plynu pre odberateľov plynu na Slovensku v prípade prerušenia dodávok plynu v období od 1. novembra do 31. marca mala byť plne zabezpečená plynom uskladneným v zásobníkoch alebo na základe zmlúv o výpomocných dodávkach plynu využitím cezhraničnej kapacity sietí až na dobu 30 dní.

II.3. Tepelná energetika

Základným východiskom regulačnej politiky na regulačné obdobie 2009 až 2011 v tepelnej energetike je vo všeobecnosti aplikovať metódy a postupy regulácie, ktoré povedú k nižším nákladom na výrobu a rozvod tepla, budú chrániť odberateľov a konečných spotrebiteľov pred neodôvodneným zvyšovaním cien tepla a zabezpečia podmienky pre spoľahlivú, hospodárnu a kvalitnú dodávku tepla.

Regulačná politika pre oblasť tepelnej energetiky kladie veľký dôraz na zamedzenie medzročného rastu nákladov na výrobu a rozvod tepla a tým aj na cenu tepla pre konečného spotrebiteľa. Za týmto účelom stanovuje prísne limitovanie rozsahu a štruktúry oprávnených nákladov a primeraného zisku. Na druhej strane motivuje regulované subjekty na efektívne investovanie do vysoko účinných technológií na výrobu elektriny a tepla a na vyššie využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Umožňuje uplatňovať investície aj na zvyšovanie energetickej efektívnosti tepelných zariadení a znižovanie strát pri výrobe a rozvoze tepla, čím

vytvára podmienky na zabezpečenie spoľahlivej, ekonomicky efektívnej a kvalitnej dodávky. V konečnom dôsledku berie veľký ohľad na cenu tepla pre konečného odberateľa.

Nástrojom na realizáciu regulačnej politiky úradu v rámci cenovej regulácie tepla sú všeobecne záväzné právne predpisy vydané na základe splnomocňovacích ustanovení zákona o regulácii.

Prvým všeobecne záväzným právnym predpisom je výnos č. 1/2008. Podľa tohto výnosu sa cenová regulácia tepla vzťahovala na výrobu, distribúciu a dodávku tepla a vykonáva sa určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny tepla. V súlade s § 12 ods. 12 zákona o regulácii začala cenovej regulácii koncom roku 2008 podliehať aj dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť. Táto skutočnosť sa do cenovej regulácie aplikovala príslušnými výnosmi pre oblasť plynárenstva.

Druhý všeobecne záväzný právny predpis, ktorým sa ustanovili podrobnosti o postupe pri regulácii bol výnos č. 6/2008. Tento výnos určuje okrem rozsahu, štruktúry a výšky oprávnených nákladov a primeraného zisku aj spôsob výpočtu maximálnej ceny tepla, podmienky uplatňovania cien, spôsob ich úhrady, termín a spôsob zúčtovania plánovaných a skutočných oprávnených nákladov započítaných do ceny a nakoniec aj podrobnosti o návrhu ceny a spôsobe predkladania návrhu ceny.

Výnosmi sa do regulácie cien tepla od roku 2009 zaviedli viaceré zmeny, ktorými sa sledovalo aplikovanie zásad regulačnej politiky na regulačné obdobie 2009 až 2011, ako aj zapracovanie všetkých zmien vyplývajúcich zo súvisiacich právnych predpisov.

Úrad v roku 2009 pripravil novelu vyhlášky č. 630/2005 Z. z., ktorá je vykonávacím predpisom zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike. Novela vyhlášky predovšetkým upravuje postup rozpočítania tepla v objektoch, ktorých sú aj byty s individuálnym vykurovaním.

Novela vyhlášky ďalej upravuje údaje uvedené v rozpočítaní množstva dodaného tepla v teplej úžitkovej vode a množstva dodaného tepla z dôvodu zmeny fakturácie fixnej zložky ceny tepla. Zmenili sa aj energetické jednotky pri fakturácii za teplo. Novela po pripomienkovom konaní bola vydaná v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 358/2009 Z. z.

II.4. Vodné hospodárstvo

a) Výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

Úrad v roku 2009 vykonával cenovú reguláciu podľa zákona o regulácii a v súlade s regulačnou politikou schválenou Radou pre reguláciu na obdobie rokov 2009 až 2011.

V rámci cenovej regulácie boli uplatňované spôsoby, postupy a podmienky na tvorbu cien tak, ako boli určené výnosom č. 3/2008 platným na rok 2009 a výnosom č. 3/2008 v znení výnosu č. 3/2009 platným na rok 2010, a to v rozsahu výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou v súlade s výnosom č. 1/2008 a výnosom č. 1/2009 v nadväznosti na § 12 ods. 1 písm. n) a o) zákona o regulácii.

Cenovú reguláciu v oblasti výroby, distribúcie a dodávky pitnej vody verejným vodovodom a odvedenia a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou úrad v roku 2009 vykonával priamym určením maximálnej ceny a určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny. Tento spôsob zostáva v platnosti v rámci cenovej regulácie aj na rok 2010.

Spôsob výpočtu maximálnej ceny zohľadňuje oprávnené náklady a úradom určenú výšku primeraného zisku, ktoré boli zohľadnené v cene schválenej alebo určenej úradom na predchádzajúci rok.

Cieľom uplatňovania tejto metódy „cenového stropu“ (price cap) s možnosťou medziročného inflačného rastu, uplatnenia faktora efektivity a faktora investičného rozvoja je najmä objektívne určovanie cien, ktoré pokrývajú výlučne oprávnené náklady nevyhnutné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti zariadení a sietí verejných vodovodov a verejných kanalizácií a na zabezpečenie nepretržitej, kvalitnej, hospodárnej a bezpečnej dodávky pitnej vody verejným vodovodom pre všetkých odberateľov, ako aj nepretržitého, hospodárneho a bezpečného odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou od všetkých producentov odpadových vôd vrátane zabezpečenia ich požadovaného čistenia v čistiarňach odpadových vôd.

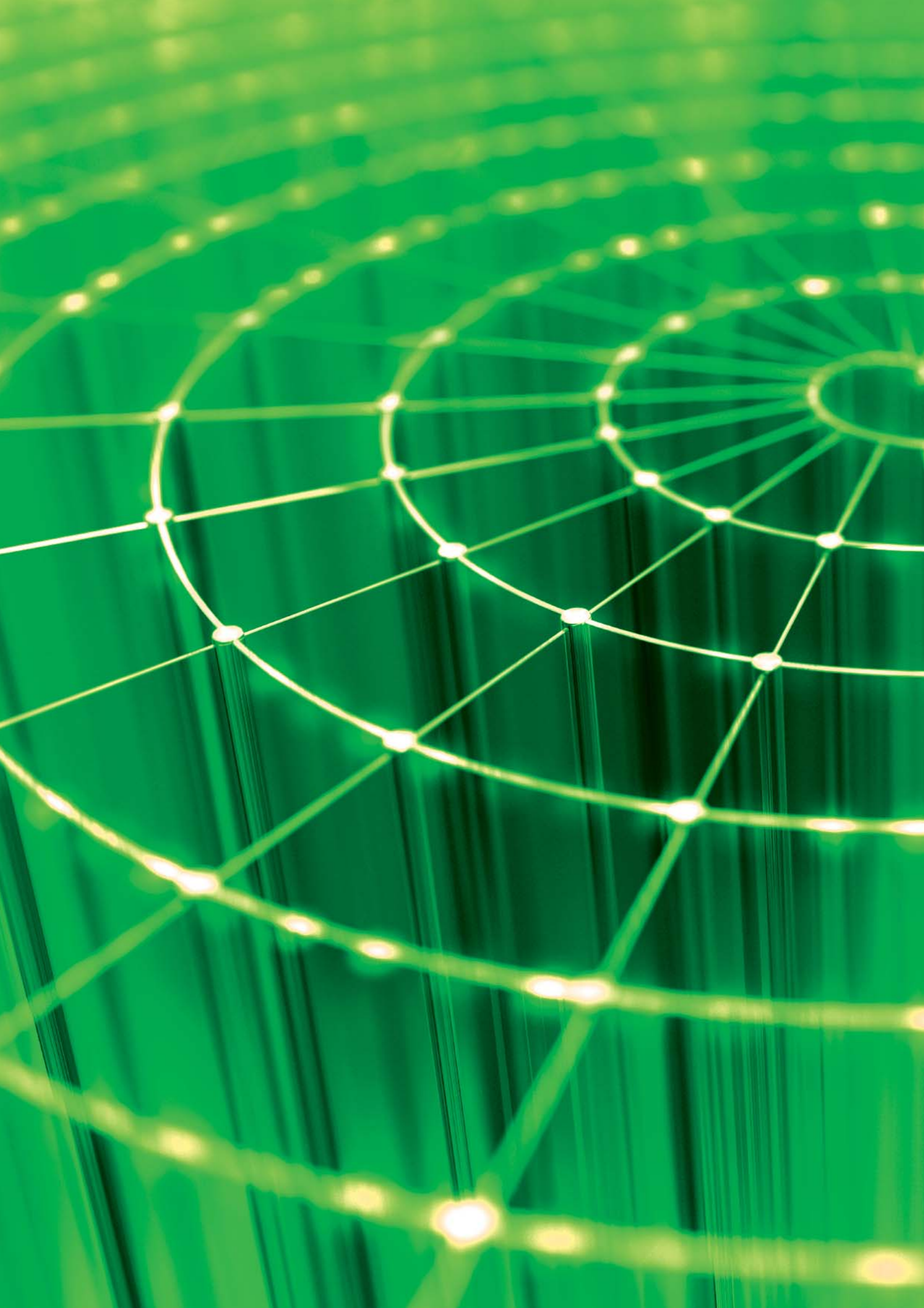
Dôsledným uplatňovaním stanovených princípov, spôsobov a postupov regulácie bola zabezpečená ochrana odberateľov a producentov vody pred neprímeraným a neoprávneným zvyšovaním cien za jej výrobu, distribúciu a dodávku, resp. za jej odvádzanie a čistenie. Limitovaný medziročný päťpercentný nárast cien za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou je účelovo viazaný na podporu investičného rozvoja v oblasti verejných kanalizácií v súvislosti s plnením záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii.

b) Poskytovanie vodohospodárskych služieb

Cenová regulácia v oblasti poskytovania vodohospodárskych služieb sa vzťahuje na poskytovanie týchto služieb súvisiacich s využitím hydroenergetického potenciálu vodného toku, odberom povrchových vôd z vodného toku a odberom energetickej vody z vodného toku.

Cenovú reguláciu úrad vykonával v roku 2009 určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za odber povrchovej vody z vodného toku, pevnej ceny za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku (prostredníctvom taríf) a pevnej ceny za odber energetickej vody z vodného toku. Rovnaký spôsob cenovej regulácie zostáva v platnosti aj na rok 2010, a to v súlade so zákonom o regulácii, regulačnou politikou schválenou Radou pre reguláciu na obdobie rokov 2009 až 2011 a v súlade s výnosom č. 1/2008, resp. výnosom č. 1/2009.

Pri stanovovaní cien bola použitá nákladová metóda. Rozsah a štruktúra oprávnených nákladov vrátane limitovania medziročného rastu niektorých vybraných nákladov a výška maximálneho povoleného zisku v jednotlivých regulovaných činnostiach boli stanovené výnosom č. 5/2008 platným pre regulačný rok 2009 a výnosom č. 5/2009 platným pre regulačný rok 2010.

III. Plnenie úloh podľa § 5 zákona o regulácii

III.1. Elektroenergetika

Úrad svojou pôsobnosťou v zmysle zákona o regulácii zabezpečuje v oblasti, kde neexistuje prirodzená konkurencia, prostredie blízke konkurenčnému prostrediu, pričom dbá na ochranu záujmov spotrebiteľov, rovnako ako aj na záujmy investorov. Povinnosťou úradu je vytvárať také prostredie, aby sa podnikateľovi oplácelo investovať, ale tak, aby na to spotrebiteľ nedoplácal.

cenová regulácia v elektroenergetike bola vykonávaná:

- a) priamym určením pevnej ceny elektriny
 - vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie,
 - vyrobenej kombinovanou výrobou elektriny a tepla,
 - vyrobenej z domáceho uhlia,
- b) určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny
 - za pripojenie do sústavy,
 - za pripojenie nových výrobcov elektriny do sústavy,
 - za dodávku elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti a pre malé podniky (do ročnej spotreby elektriny 30 000 kWh),
- c) určením spôsobu výpočtu tarify
 - za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny,
 - za straty pri prenose elektriny,
 - za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny,
- d) priamym určením tarify za poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike,
- e) priamym určením maximálnej ceny za poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike.

III.1.1. Vývoj regulovaných zložiek koncovej ceny elektriny

a) Prenos elektriny

Regulačný rámec bol nastavený tak, aby zabezpečoval prevádzkovateľovi prenosovej sústavy potrebné finančné prostriedky na investičný rozvoj a zohľadnil všetky príjmy spojené s posky-

tovaním prenosových a systémových služieb a tiež za zúčtovanie odchýlok vo väzbe na zabezpečenie stability a bezpečnej prevádzky elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky.

Pre rok 2009 úrad v rámci svojich kompetencií určil resp. schválil pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenskú elektrizačnú prenosovú sústavu, a.s. (ďalej len „SEPS, a.s.“):

- tarifu za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny,
- tarifu za straty pri prenose elektriny prenosovou sústavou,
- tarifu za poskytovanie systémových služieb pre koncových odberateľov elektriny priamo pripojených do prenosovej sústavy, pre koncových odberateľov držiteľa povolenia na distribúciu elektriny, pre prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, pripojenej priamo do prenosovej sústavy, pre výrobcu elektriny pripojeného priamo do prenosovej sústavy, pre prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy,
- tarifu za poskytovanie systémových služieb za elektrinu odobratú koncovými odberateľmi držiteľa povolenia na distribúciu elektriny pripojených v rámci prevádzky preukázateľne oddelenej od elektrizačnej sústavy Slovenskej republiky,
- tarifu za prevádzkovanie systému za každú MWh elektriny odobratej z prenosovej sústavy koncovými odberateľmi elektriny, ktorí sú priamo pripojení k prenosovej sústave, pre prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, pripojenej priamo do prenosovej sústavy, pre výrobcu elektriny pripojeného priamo do prenosovej sústavy,
- tarify za prevádzkovanie systému za každú MWh elektriny odobratej koncovými odberateľmi elektriny z distribučnej sústavy prevádzkovateľov ZSE Distribúcia, a.s., SSE - Distribúcia, a.s. a Východoslovenská distribučná, a.s.,
- maximálny výnos z platieb za uplatňovanie tarify za systémové služby prevádzkovateľov distribučnej sústavy a koncových odberateľov elektriny priamo pripojených do prenosovej sústavy, maximálnu cenu za poskytovanie jednotlivých druhov podporných služieb,
- maximálne povolené náklady na zabezpečenie regulácie napätia a jalového výkonu a na zabezpečenie služby štart z tmy,

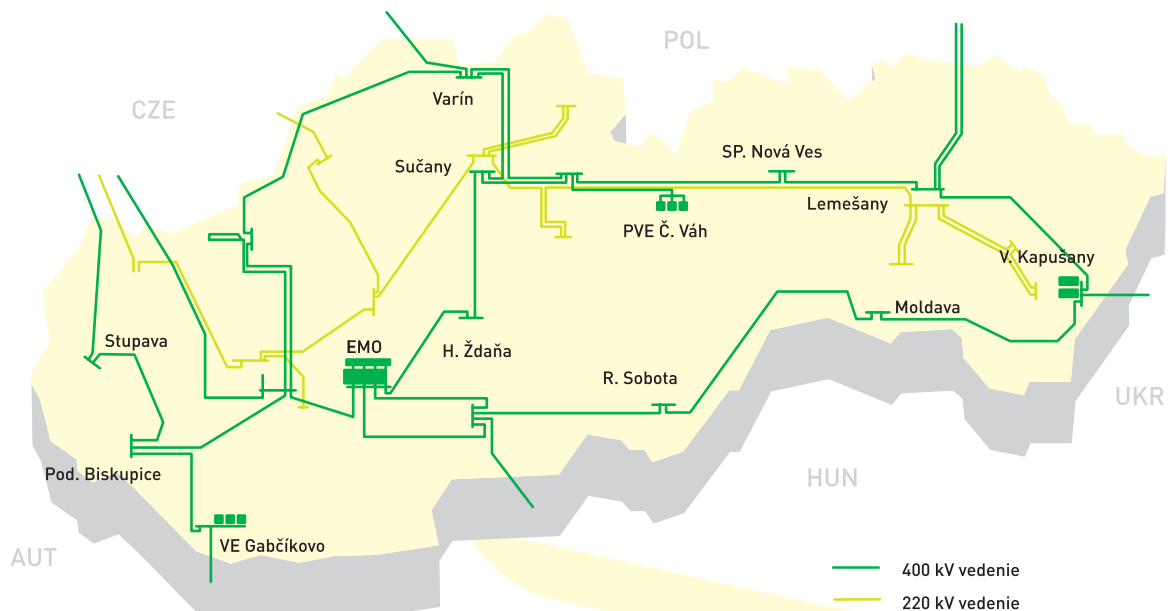
- maximálnu cenu ponúkanej kladnej regulačnej elektriny dodanej pri aktivácii podporných služieb,
- minimálnu cenu ponúkanej zápornej regulačnej elektriny dodanej pri aktivácii podporných služieb,
- tarifu za zúčtovanie, vyhodnotenie a vysporiadanie odchýlok,
- spôsob výpočtu nákladov za pripojenie elektroenergetického zariadenia prevádzkovateľa distribučnej sústavy, koncového odberateľa elektriny a výrobcu elektriny do prenosovej sústavy.

Nasledujúci obrázok predstavuje schému prenosovej sústavy Slovenskej republiky s vedeniami o napätí 400 kV (zelené čiary) a 220 kV (žlté čiary), ktorej prevádzkovateľom je SEPS, a.s.

Objemy elektriny, prepravené prenosovou sústavou v rámci vymedzeného územia Slovenskej republiky

Prenosová sústava Slovenskej republiky

Nasledujúce tabuľky a grafy dokumentujú, že v roku 2009 oproti roku 2008

- sa tarifa za prenesenú elektrinu nezmenila,
- tarifa za rezervovaný výkon medziročne poklesla o 3,67 %, čo je v absolútnom vyjadrení pokles o 673,2683 €/MW. Dôvodom je zmena percentuálneho pomeru váh rozdelenia výnosov za rezervovaný výkon a za prácu. Úhrady za elektrinu sa rozdeľovali tak, že väčší podiel sa vzťahoval za výkon (tarifa za rezervovaný výkon) a menší podiel za prácu (tarifa za prenesenú elektrinu).

- tarifa za straty pri prenose elektriny poklesla o 6,61 % a to aj napriek nárastu ceny komodity, najmä z dôvodu poklesu podielu objemu povolených strát pri prenose elektriny ku objemu plánovanej prenesenej elektriny v roku 2009 oproti roku 2008.

Vývoj poplatkov za prenesenú elektrinu, za straty a za rezervovaný výkon

Poplatky SEPS a.s.	rok/m.j.	2007	2008	2009	2010
za prenesenú elektrinu	€/MWh	2,7554	1,9053	1,9053	2,5498
za straty	€/MWh	0,9069	1,1658	1,0888	0,8226
za rezervovaný výkon	€/MW	10.645,1637	18.331,3361	17.658,0678	22.012,3223
Zmena	+/-	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
za prenesenú elektrinu	€/MWh	-4,85	-0,85	0,00	0,64
za straty	€/MWh	5,87	0,26	-0,08	-0,27
za rezervovaný výkon	€/MW	-41.638,42	7.686,17	-673,2683	4.354,25
Zmena	+/-	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
za prenesenú elektrinu	%	-5,52	-30,85	0,00	33,82
za straty	%	27,37	28,55	-6,61	-24,45
za rezervovaný výkon	%	-11,49	72,20	-3,67	24,66

Vývoj poplatkov SEPS a.s. v rokoch 2007–2010

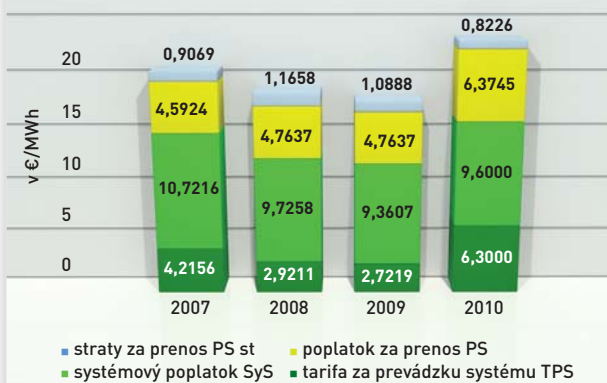

Vývoj regulovaných poplatkov na prenosovej sústave pre užívateľov prenosovej sústavy

	2007	2008	2009	2010	zmena	zmena	zmena
	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	08/07	09/08	10/09
tarifa za prevádz. systému TPS	4,2156	2,9211	2,7219	6,3000	-30,71%	-6,82%	131,46%
systémový poplatok SyS	10,7216	9,7258	9,3607	9,6000	-9,29%	-3,75%	2,56%
poplatok za prenos PS	4,5924	4,7637	4,7637	6,3745	3,73%	0,00%	33,82%
straty za prenos PS st	0,9069	1,1658	1,0888	0,8226	28,55%	-6,61%	-24,45%
Celkom regulované poplatky	20,4364	18,5764	17,9350	23,0971	-9,10%	-3,45%	28,78%

Vývoj a štruktúra regulovaných poplatkov

Podiel regulovaných poplatkov pre užívateľov prenosovej sústavy

	2007	2008	2009	2010	zmena	zmena	zmena
					08/07	09/08	10/09
					€/MWh	€/MWh	€/MWh
tarifa za prevádz. systému TPS	20,6%	15,7%	15,2%	27,3%	-1,29	-0,20	3,58
systémový poplatok SyS	52,5%	52,4%	52,2%	41,6%	-1,00	-0,37	0,24
poplatok za prenos PS	22,5%	25,6%	26,6%	27,6%	0,17	0,00	1,61
straty za prenos PS st	4,4%	6,3%	6,1%	3,6%	0,26	-0,08	-0,27
Celkom regulované poplatky	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-1,86	-0,64	5,16

b) Distribúcia elektriny

Pre rok 2009 úrad rozhodnutiami určil alebo schválil pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav, do ktorých je pripojených viac ako 100 000 odberných miest:

- spôsob výpočtu tarify za prístup do distribučnej sústavy a za distribúciu elektriny na príslušnej napäťovej úrovni pre užívateľov distribučnej sústavy s výnimkou odberateľov elektriny v domácnosti,
- tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a za poskytovanie systémových služieb pre odberateľov elektriny v domácnostiach,
- spôsob výpočtu tarify za straty pri distribúcii elektriny,
- spôsob výpočtu povoleného množstva strát elektriny na príslušnej napäťovej úrovni,
- tarifu za systémové služby pre prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, pripojeného do príslušnej regionálnej distribučnej sústavy a pre výrobcov elektriny pripojených do príslušnej regionálnej distribučnej sústavy,
- tarifu za prevádzkovanie systému pre koncových odberateľov elektriny pripojených do distribučnej sústavy, pre prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, pripojeného do regionálnej distribučnej sústavy a pre výrobcov elektriny pripojených do regionálnej distribučnej sústavy,
- tarifu za prevádzkovanie systému, ktorú prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy fakturuje prevádzkovateľovi prenosovej sústavy za elektrinu odobratú z regionálnej distribučnej sústavy koncovými odberateľmi elektriny, tarifu za pripojenie do distribučnej sústavy alebo pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity v distribučnej sústave.

Okrem troch regionálnych distribučných spoločností, t.j. ZSE Distribúcia, a.s., SSE-Distribúcia a.s. a Východoslovenská distribučná, a.s., na trhu s elektrinou pôsobia aj prevádzkovatelia miestnych distribučných sústav, do ktorých je pripojených menej ako 100 000 odberných miest. Ide o areály výrobných, ale aj nevýrobných spoločností, v ktorých na základe povolenia o

podnikaní v elektroenergetike plnia funkciu prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Pre prevádzkovateľa takejto miestnej distribučnej sústavy úrad určoval alebo schvaľoval:

- spôsob výpočtu tarify za prístup do miestnej distribučnej sústavy a za distribúciu elektriny,
- maximálnu výšku primeraného zisku za distribúciu elektriny na jednotku množstva elektriny,
- spôsob výpočtu tarify za straty pri distribúcii elektriny na jednotku množstva elektriny,
- tarifu za poskytovanie systémových služieb elektriny koncovým odberateľom elektriny pripojeným do distribučnej sústavy.

Na účely cenovej regulácie v oblasti distribúcie boli výnosom úradu č. 2/2008 určené hodnoty počiatočného percenta celkových strát pri distribúcii elektriny na príslušnej napäťovej úrovni a hodnota faktora efektívnosti strát.

V distribúcii elektriny bol naďalej uplatňovaný faktor efektivity oprávnených nákladov, ktorý bol zavedený prvýkrát v roku 2008. Uplatňované bolo tiež každoročné znižovanie percenta povoleného množstva strát v distribúcii na príslušnej napäťovej úrovni a zavedením faktora efektivity boli distribučné spoločnosti motivované k optimalizácii všetkých nákladov.

Objemy elektriny, prepravené regionálnymi distribučnými sústavami v rámci vymedzeného územia Slovenskej republiky

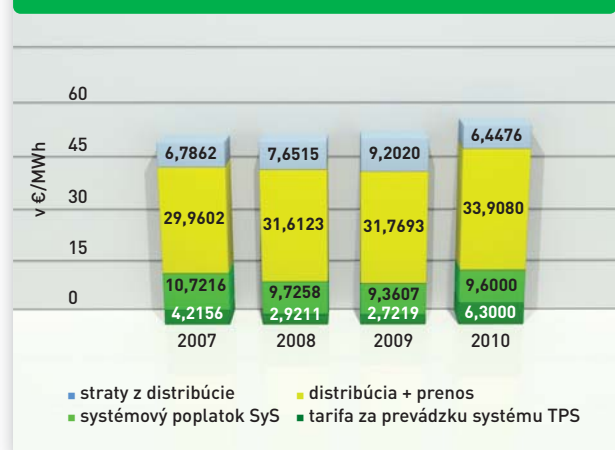

Z nasledujúcej tabuľky a grafov vyplýva, že v roku 2009 oproti roku 2008

- tarifa za prevádzkovanie systému medziročne poklesla o 6,82 % z dôvodu nárastu koncovej spotreby elektriny vstupujúcej do výpočtov pri stanovení tarify v roku 2009 oproti roku 2008 a poklesu nákladov prepočítaných na koncovú spotrebu elektriny vstupujúcich do tarify za prevádzkovanie systému v roku 2009,
- tarifa za systémové služby medziročne poklesla o 3,75 % z dôvodu zníženia úradom povolených nákladov na nákup podporných služieb.
- tarifa za prístup a distribúciu elektriny vrátane prenosu elektriny zaznamenala mierny nárast o 0,5 %, čo bolo spôsobené nárastom nákladov za prenos elektriny,
- tarifa za straty pri distribúcii elektriny vzrástla z dôvodu nárastu ceny silovej elektriny (až na hodnotu viac ako 90 €/MWh), ktorá bola generovaná na trhu s elektrinou v období nákupu elektriny v roku 2008.

Vývoj a štruktúra regulovaných poplatkov

Vývoj regulovaných poplatkov pre užívateľov distribučnej sústavy

	2007 €/MWh	2008 €/MWh	2009 €/MWh	2010 €/MWh	zmena 08/07	zmena 09/08	zmena 10/09
tarifa za prevádz. systému TPS	4,2156	2,9211	2,7219	6,3000	-30,71%	-6,82%	131,46%
systémový poplatok SyS	10,7216	9,7258	9,3607	9,6000	-9,29%	-3,75%	2,56%
distribúcia + prenos	29,9602	31,6123	31,7693	33,9080	5,51%	0,50%	6,73%
straty z distribúcie	6,7862	7,6515	9,2020	6,4476	12,75%	20,26%	-29,93%
Celkom regulované poplatky	51,6837	51,9107	53,0539	56,2556	0,44%	2,20%	6,03%

Podiel regulovaných poplatkov pre užívateľov distribučnej sústavy

	2007	2008	2009	2010	zmena 08/07 €/MWh	zmena 09/08 €/MWh	zmena 10/09 €/MWh
tarifa za prevádz. systému TPS	8,2%	5,6%	5,1%	11,2%	-1,29	-0,20	3,58
systémový poplatok SyS	20,7%	18,7%	17,6%	17,1%	-1,00	-0,37	0,24
distribúcia + prenos	58,0%	60,9%	59,9%	60,3%	1,65	0,16	2,14
straty z distribúcie	13,1%	14,7%	17,3%	11,5%	0,87	1,55	-2,75
Celkom regulované poplatky	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,23	1,14	3,20

c) Dodávka elektriny pre domácnosti a malé podniky

Významnou zmenou oproti predchádzajúcemu regulačnému obdobiu bolo zavedenie cenovej regulácie dodávky elektriny pre odberateľov elektriny v domácnosti v závislosti od spotreby elektriny v poslednom fakturačne uzavretom roku 2007 a uplatnenie cenovej regulácie pre malé podniky – s ročnou spotrebou najviac 30 000 kWh. V prvej skupine domácností (domácnosti bez elektrického vykurovania so spotrebou najviac 5 000 kWh a s elektrickým vykurovaním najviac 20 000 kWh) bolo zaradených takmer 95 % všetkých domácností, ostatnú časť tvorilo zvyšných 5 % domácností.

Po odstavení Jadrovej elektrárne V1 Jaslovské Bohunice a v dôsledku situácie na trhu, na ktorom pôsobí dominantný výrobca elektriny, bola ohrozená bezpečnosť dodávok elektriny s dôrazom na cenu dodávky elektriny pre domácnosti a malé podniky. Tieto dve skupiny odberateľov sú považované nielen u nás, ale aj v EÚ za najzraniteľnejšie a ich osobitnú ochranu ustanovuje aj európska legislatíva (smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 54/2003). Problematiku zvýšenej ochrany najzraniteľnejších odberateľov úrad konzultoval s predstaviteľmi Európskej komisie.

Rozhodnutie o rozdelení domácností sa udialo v polovici roka 2008, v období výrazných nárastov cien elektriny na medzinárodných trhoch (až do úrovne takmer 95 €/MWh na burze EEX). Nárasty nákupných cien sa nevyhnutne premietli aj do cien za dodávku elektriny pre odberateľov elektriny v domácnostiach. Tradiční, ktorí zásobovali cca 90% domácností a malých podnikov, potrebovali elektrinu na rok 2009 nakúpiť od výrobcov v primeranom množstve a v primeraných odberových diagramoch už v letných mesiacoch 2008. Rozdelenie domácností slúžilo aj na presnejšiu štatistiku v rámci odberateľskej štruktúry a alokáciu nákupov.

Úrad priebežne sledoval vývoj ceny elektriny na Európskej energetickej burze European Energy Exchange EEX v Lipsku. Vývoj ceny Phelix Baseload Year Futures, Cal-10 Preise v rokoch 2008 a 2009 ilustrujú nasledovné grafy.

Cena elektriny v €/MWh, burza EEX Lipsko
Phelix baseload Year Futures, Cal 09 Preise, rok 2008

Cena elektriny v €/MWh, burza EEX Lipsko
Phelix baseload Year Futures, Cal-10 Preise, rok 2009

Pokles cien na trhu s elektrinou využili alternatívni dodávateľi elektriny, ku ktorým (najmä z dôvodu nižších ponúkaných cien silovej elektriny) prešlo v roku 2009 od troch tradičných dodávateľov elektriny – súčasťou vertikálne integrovaných podnikov takmer 7 700 odberateľov elektriny v domácnostiach a ďalších takmer 3 000 odberateľov z radov právnických osôb.

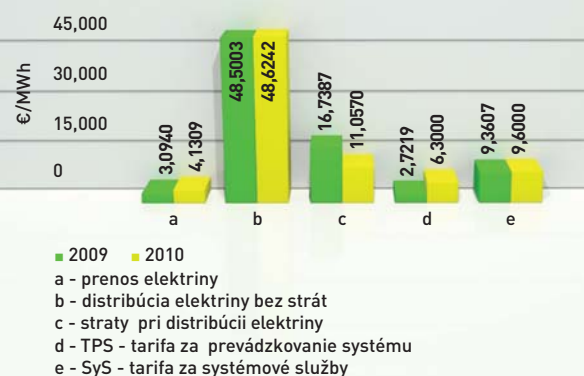
Poznamenávame, že v štruktúre sadzieb a taríf pre domácnosti dochádza každoročne k zmenám na základe obchodnej a marketingovej politiky dodávateľov elektriny s osobitným zameraním

na optimalizáciu nákladov na nákup elektriny a zároveň efektívne využitie aktív.

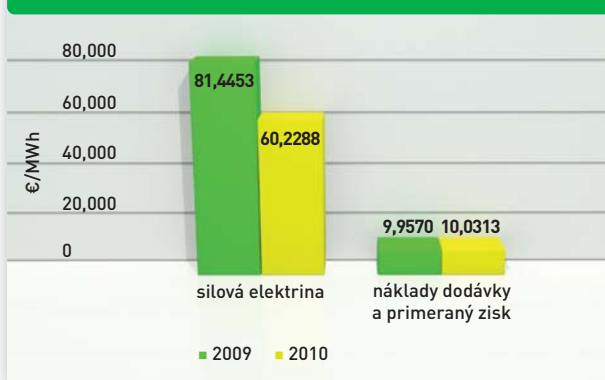
Štruktúra ceny elektriny pre domácnosti na roky 2009 a 2010 (plánované hodnoty bez vplyvu DPH)

		2009			2010			Zmena 2010/2009 +/-		podiel na celkovej zmene				
		podiel na konečnej cene	€/MWh		podiel na konečnej cene	€/MWh		€/MWh	%					
V ý r o b a	Silová elektrina	49,28%	67,4619		45,20%	60,2251		-7,24	-10,73%	-5,29%				
	TPS - tarifa za prevádzku systému	1,99%	2,7219	z toho: €/MWh OZE 0,1161 KVET 0,3484 ENO 2,2574	4,73%	6,3000	z toho: €/MWh OZE 1,7022 KVET 1,4073 ENO 3,0969	3,58	131,46%	2,61%				
	Systémové služby	6,84%	9,3607		7,21%	9,6000		0,24	2,56%	0,17%				
S p i e l a t o v k y	Distribúcia vrátane prenosu a strát	prenos vrátane strát	2,26%	3,0940	2,26%	3,10%	4,1309	3,10%		5,39	13,25%			
		distribúcia bez strát	41,89%	27,48%	57,3485	37,6168	27,48%	42,86%	31,51%	57,1026	41,9736	31,51%	-0,25	-0,43%
	straty z distribúcie	12,15%	16,6377		12,15%	8,26%	10,9981		8,26%		-5,64	-33,90%		
Konečná cena		100%	136,8930		100%	133,2277		-3,67	-2,68%	-2,68 %				

Štruktúra a vývoj jednotlivých zložiek ceny za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny pre malé podniky

Štruktúra a vývoj jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny (komodity) pre malé podniky

d) Pripojenie do sústavy

V rámci svojej zákonnej pôsobnosti úrad pre rok 2009 určil resp. schválil aj:

- rozsah nákladov, vyvolaných u prevádzkovateľa prenosovej sústavy pripojením elektroenergetického zariadenia prevádzkovateľa distribučnej sústavy alebo zvýšením maximálnej rezervovanej kapacity, a spôsob rozdelenia týchto nákladov medzi príslušných prevádzkovateľov sústav,
- rozsah nákladov za pripojenie elektroenergetického zariadenia koncového odberateľa alebo nového výrobcu elektriny do prenosovej sústavy,
- rozsah nákladov na pripojenie odberateľa elektriny alebo nového výrobcu elektriny do distribučnej sústavy,
- spôsob výpočtu ceny za pripojenie odberateľa elektriny alebo nového výrobcu elektriny do distribučnej sústavy alebo pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity. Cena za pripojenie pri pripojení do distribučnej sústavy do 1 kV alebo pri zvýšení maximálnej rezervovanej kapacity v distribučnej sústave do 1 kV je určená pre amperickú hodnotu hlavného ističa pred elektromerom cenovým rozhodnutím.

Cena za pripojenie do sústavy má charakter jednorazového poplatku.

e) Cena elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie, elektriny vyrobenej v technológiách kombinovanej výroby tepla a elektriny a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia

Podpora elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a elektriny vyrobenej technológiami kombinovanej výroby elektriny a tepla sa vzťahovala na elektrinu dodanú na krytie strát v regionálnych distribučných sústavách, a to za pevné ceny určené výnosom úradu č. 2/2008. Cena elektriny z obnoviteľných zdrojov energie sa uplatňovala na základe potvrdenia o pôvode elektriny, vydaného úradom. Cena elektriny z kombinovanej výroby elektriny a tepla sa uplatňovala na základe cenového rozhodnutia vydaného úradom. Zvýšené náklady, súvisiace s výkupom elektriny na krytie strát, boli uhradené prevádzkovateľom regionálnych distribučných sústav prostredníctvom tarify za prevádzkovanie systému.

Elektrina vyrobená z domáceho uhlia bola na základe rozhodnutia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky o uložení povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme povinne vykupovaná od výrobcu elektriny dodávateľom elektriny, ktorého dodávka elektriny koncovým odberateľom elektriny bola v roku 2008 vyššia ako 1 500 GWh za cenu priamo určenú úradom cez tarifu za prevádzkovanie systému. V nej je zohľadnená alikvotná časť nákladov na výrobu elektriny z domáceho uhlia.

Tarifa za prevádzkovanie systému, ktorá zohľadňuje alikvotnú časť nákladov na výrobu elektriny z domáceho uhlia, z obnoviteľných zdrojov energie a z kombinovanej výroby elektriny a tepla, je vzťahovaná na koncovú spotrebu elektriny a teda ovplyvňuje koncovú cenu elektriny pre koncových odberateľov elektriny.

III. 2. Plynárenstvo

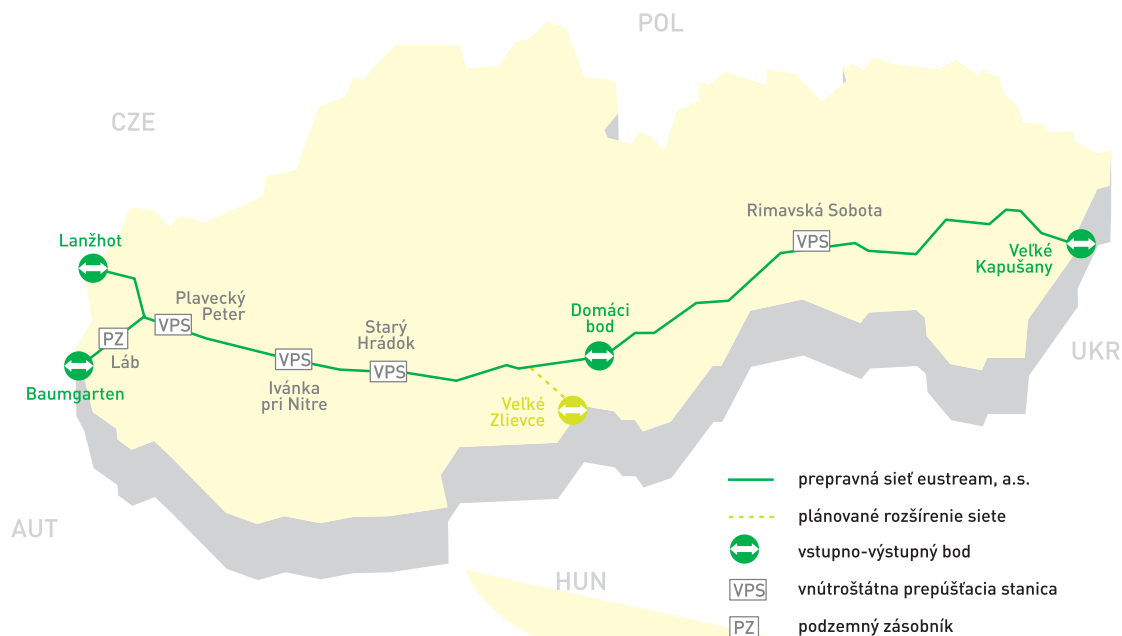
III. 2.1. Preprava plynu

Preprava plynu pre potreby slovenského trhu ako aj medzinárodný tranzit zemného plynu sú vykonávané prostredníctvom vysokotlakovej prepravnej siete, ktorú prevádzkuje na základe povolenia jediný prevádzkovateľ prepravnej siete spoločnosť eustream, a.s. Z hľadiska objemu prepraveného plynu vo výške 66,4 mld. m³ za rok 2009 pri ročnej kapacite prepravnej siete viac ako 90 mld. m³ je Slovensko najväčším prepravcom ruského zemného plynu do EÚ.

Pripojenie, ako aj prístup do prepravnej siete a preprava plynu podliehajú cenovej regulácii. Spôsob cenovej regulácie prístupu

do prepravnej siete a prepravy plynu vychádza zo zákona o regulácii a je daný priamym určením porovnateľnej ceny vychádzajúcej z analýzy cien za prepravu plynu v ostatných členských štátoch EÚ, ktorí používajú vstupno-výstupný tarifný systém. Analýza porovnáva celkové priemerné ceny za prepravu plynu vrátane prepočítania na dĺžkové jednotky, zohľadňujúc príslušnú vzdialenosť vstupných a výstupných bodov prepravnej siete. Cenová regulácia za pripojenie do prepravnej siete sa vykonáva určením spôsobu výpočtu pevnej ceny za pripojenie a podľa výnosu č. 4/2008 sa určuje na základe skutočne vynaložených a preukázaných nákladov prevádzkovateľa prepravnej siete. V roku 2009 nebol podaný na úrad žiadny cenový návrh týkajúci sa pripojenia do prepravnej siete.

Prepravná sieť eustream, a.s.

Porovnateľné ceny za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu sa podľa výnosu úradu určujú vo forme taríf za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu. Tarify sú stanovené pre jednotlivé vstupné a výstupné body prepravnej siete (systém entry-exit) a platia pre slovenských aj zahraničných užívateľov prepravnej siete. Platba za prepravu plynu predstavuje súčet platieb pre zmluvne dohodnutý vstupný a výstupný bod prepravnej siete v závislosti od zmluvne dohodnutej dennej maximálnej kapacity užívateľa prepravnej siete a dĺžky platnosti zmluvy o prístupe do prepravnej siete a preprave plynu (ďalej len „zmluva o preprave plynu“). Okrem platby za prepravu plynu užívateľ prepravnej siete poskytuje prevádzkovateľovi prepravnej siete plyn na prevádzkové účely, ktorého cena závisí od množstva objemu prepraveného plynu v zmluvne dohodnutom vstupnom a výstupnom bode prepravnej siete a jednotlivých sadzieb plynu na prevádzkové účely podľa úradom schváleného cenového rozhodnutia.

Platbu za prepravu plynu je spoločnosť eustream, a.s. povinná fakturovať všetkým účastníkom trhu s plynom na základe uzavretej zmluvy o preprave plynu. Jej rozloženie v cene za dodávku plynu určuje dodávateľ plynu podľa objednanej prepravnej kapacity a svojej obchodnej politiky. Odberatelia plynu v domácnosti platia poplatok za prepravu plynu v cene za dodávku plynu v rámci variabilnej sadzby za odobratý plyn a vo výslednej faktúre tvorí len nepatrnú časť celkovej ceny za dodávku plynu.

Okrem dlhodobých zmlúv a štandardnej ročnej zmluvy o preprave plynu možno podľa pravidiel trhu s plynom uzavrieť krátkodobú zmluvu na obdobie už od jedného dňa pri denných zmluvách alebo na obdobie jedného až jedenástich mesiacov pri mesačných zmluvách. Platba za prepravu plynu pri krátkodobých zmluvách závisí od hodnoty výpočtu faktora doby trvania pri mesačných alebo denných zmluvách v závislosti od dĺžky krátkodobej zmluvy.

Štruktúra tarifných skupín pre štyri vstupno-výstupné body prepravnej siete na rok 2010 zostala v porovnaní s rokom 2009 nezmenená a v závislosti od zmluvne dohodnutej dennej maximálnej kapacity prepravy plynu je rozdelená do štyroch kategórií:

T_{en1}, T_{ex1} - do 1,75 mil. m³

T_{en2}, T_{ex2} - od 1,75 mil. m³ do 40 mil. m³

T_{en3}, T_{ex3} - od 40 mil. m³ do 132 mil. m³

T_{en4}, T_{ex4} - od 132 mil. m³

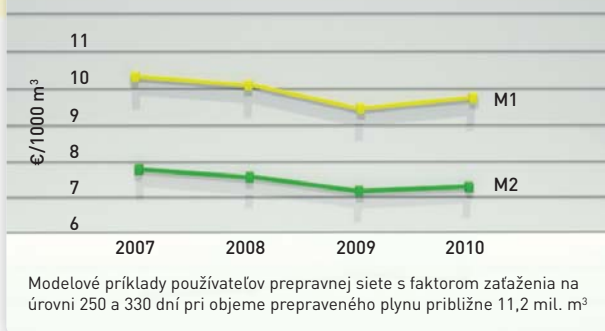
Priemerný medzročný nárast východiskových sadzieb taríf na rok 2010 v priemere o 1,85 % oproti predchádzajúcemu roku ovplyvnila miera inflácie v krajinách EÚ za rok 2008 vo výške 3,7 %, pričom do eskalačného faktora vstupuje len jej 50 % hodnota.

Tarifné skupiny T_{en1} a T_{ex1} týkajúce sa slovenského trhu aj tranzitu so zmluvne dohodnutou dennou kapacitou nižšou ako 1,75 mil. m³ sa vzťahujú na všetkých odberateľov plynu na Slovensku, ktorí by sa rozhodli na základe zmluvy s prevádzkovateľom prepravnej siete prepravovať plyn do svojho odberného miesta samostatne. Na základe prepočtu úradu pri modelovom príklade výpočtu celkovej ročnej platby za prepravu plynu štandardný priemyselný odberateľ na Slovensku I4 podľa Eurostatu s rozdielnym faktorom zaťaženia siete 250 a 330 dní na prepravnej trase Veľké Kapušany – domáci bod zaplatí za prepravu plynu v roku 2010 o 1,85 % viac v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Nasledujúci graf ilustruje vývoj priemerných cien za prepravu zemného plynu v modelových príkladoch užívateľov prepravnej siete s faktorom zaťaženia 250 dní (M1) a 330 dní (M2) pri objeme prepraveného plynu cca 11,2 mil. m³ ročne.

Ročný poplatok za použitie prepravnej siete v €/1000 m³ prepraveného plynu (bez DPH)

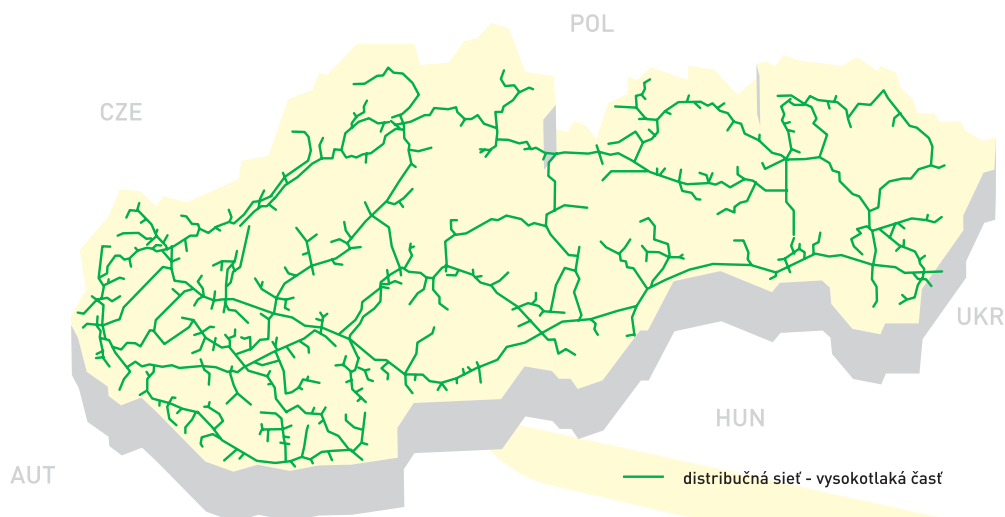
III. 2.2. Distribúcia plynu

Cenová regulácia v distribúcii plynu bola v roku 2009 vykonávaná pre regulované subjekty, ktorých:

- počet odberných miest z distribučnej siete je vyšší ako 100 000, t.j. pre jediného prevádzkovateľa distribučnej siete SPP – distribúcia, a.s., ktorý plní zároveň úlohu plynárenského dispečingu na vymedzenom území,
- počet odberných miest z distribučnej siete nepresahuje 100 000, ktorými sú väčšinou areáloví prevádzkovatelia distribučných sietí na vymedzenom území, tzv. lokálne distribučné siete.

Úrad v roku 2009 vydal pre SPP – distribúcia, a.s., cenové rozhodnutie, ktorým schválil na rok 2010 tarify za prístup do vysokotlakovej distribučnej siete a distribúciu plynu a tarifu za poskytovanie podporných služieb, ktoré sa neposkytujú v rámci taríf za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu, spolu s podmienkami uplatňovania týchto taríf. Podkladom pri ich

Distribučná sieť Slovenskej republiky

určení bola priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu za rok 2009 upravená podľa výnosu č. 4/2008 o hodnotu jadrovej inflácie, faktor efektivity a medziročný rozdiel ceny plynu na krytie strát a vlastnej spotreby plynu v distribučnej sieti. Pri výpočte priemernej ceny za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu sa zohľadňuje aj hodnota nákladov regulovaného subjektu v súvislosti s plnením povinností pri stave núdze podľa § 14 ods. 12 a 14 zákona o energetike a hodnota ročného odpisu zaradeného nového dlhodobého hmotného majetku za predchádzajúci rok najviac do výšky 2,5 % jeho obstarávacej ceny.

Celková priemerná cena za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu pri prepočte na plánované údaje týkajúce sa počtu odberateľov plynu, dohodnutého denného maxima a množstva distribuovaného plynu na rok 2010 sa medziročne znížila o 0,12 %. Tarify za distribúciu plynu na rok 2010 sa rozšírili o tarifnú skupinu Vf v kategórii určenej pre veľkoobderateľov plynu a denné maximum bolo ocenené zvlášť do 1,5 mil. m³/deň a nad 1,5 mil. m³/deň.

Tarify za distribúciu plynu sú stanovené na princípe tzv. poštovej známky, t.j. podľa ročného množstva distribuovaného plynu bez ohľadu na vzdialenosť odberného miesta a boli navrhnuté tak, aby neobsahovali krížové dotácie medzi jednotlivými

skupinami odberateľov plynu. Súčasťou taríf sú aj poplatky za prekročenie zmluvne dohodnutej dennej distribučnej kapacity.

Pre SPP – distribúcia, a.s., úrad rozhodnutím na rok 2010 schválil aj ceny za pripojenie do distribučnej siete, a to osobitne pre kategóriu odberateľov plynu v domácnosti a osobitne pre kategóriu odberateľov plynu mimo domácnosť, pričom boli navrhnuté tak, aby neprekročili príslušné plánované priemerné náklady na pripojenie do distribučnej siete súlade s výnosom č. 4/2008.

Pre prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí úrad v roku 2009 vydal 8 cenových rozhodnutí s platnosťou na rok 2009 a 23 cenových rozhodnutí s platnosťou na rok 2010, na základe ktorých boli schválené ceny, prípadne tarify za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu. Východiskom pri stanovovaní cien boli oprávnené náklady na prevádzkovanie siete limitované hodnotou maximálnych oprávnených nákladov a primeraný zisk. Dvaja prevádzkovatelia lokálnych distribučných sietí mali v roku 2009 úradom schválené ceny za pripojenie do distribučnej siete.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený vývoj priemerných cien za distribúciu plynu v jednotlivých tarifikách v rokoch 2008 až 2010 prepočítaný na základe plánovaných údajov pre rok 2010.

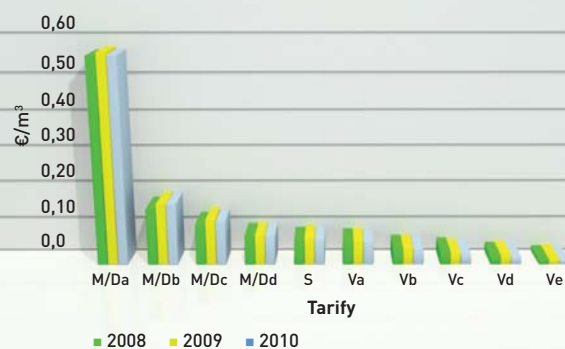
Vývoj priemerných cien za distribúciu plynu v jednotlivých tarifikách v rokoch 2008 až 2010

Tarifa (podľa ročného množstva distribuovaného plynu v m ³)	2008		2009		2010	
	SK/m ³	€/m ³	SK/m ³	€/m ³	SK/m ³	€/m ³
M/Da (do 200)	16,69	0,5540	16,99	0,5640	16,93	0,5620
M/Db (nad 200 do 1 700)	4,75	0,1577	5,16	0,1713	5,09	0,1690
M/Dc (nad 1 700 do 6 500)	3,40	0,1129	3,76	0,1248	3,72	0,1235
M/Dd (nad 6 500 do 60 tis.)	2,45	0,0813	2,60	0,0863	2,54	0,0843
S (nad 60 tis. do 400 tis.)	2,11	0,0700	2,36	0,0783	2,28	0,0757
Va (nad 400 tis. do 2 mil.)	2,03	0,0674	2,09	0,0694	2,02	0,0671
Vb (nad 2 mil. do 15 mil.)	1,44	0,0478	1,45	0,0481	1,37	0,0455
Vc (nad 15 mil. do 25 mil.)	1,08	0,0358	1,05	0,0349	0,97	0,0322
Vd (nad 25 mil. do 300 mil.)	0,80	0,0266	0,82	0,0272	0,75	0,0249
Ve (nad 300 mil. do 500 mil.)	0,47	0,0156	0,50	0,0166	0,45	0,0149

Vývoj priemerných cien za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu v jednotlivých tarifách v rokoch 2008 až 2010 je znázornený v nasledujúcom grafe.

Vývoj priemerných cien za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu v rokoch 2008 až 2010 (bez DPH)

III. 2.3. Uskladňovanie plynu

Na území Slovenskej republiky prevádzkujú podzemné zásobníky dve spoločnosti: NAFTA a.s. prevádzkujúca komplex podzemných zásobníkov Láb a Gajary-báden a spoločnosť POZAGAS a.s., ktorá prevádzkuje podzemný zásobník zemného plynu Láb 4. stavba pri Malackách. Pre potreby Slovenskej republiky a z technického hľadiska prevádzkovateľa distribučnej siete SPP – distribúcia, a.s., je využívaný aj podzemný zásobník Dolní Bojanovice nachádzajúci sa na území Českej republiky, ktorý je napojený na slovenskú plynárenskú sieť a je využívaný pre potreby fyzického vyvažovania distribučnej siete.

Zásobníky plynu v prvom rade zaisťujú vyrovnávanie rozdielov medzi objemom dodávok plynu a spotrebou plynu. Slúžia predovšetkým na uskladňovanie plynu v letnom období a na ťažbu plynu v zimnom období, keď je spotreba plynu vyššia ako je zmluvne dohodnuté množstvo dodávaného plynu na Slovensko. Prevádzkovatelia zásobníkov uskladňujú plyn nielen pre účastníkov trhu s plynom pôsobiacich na trhu s plynom v Slovenskej republike, ale aj pre zahraničné plynárenské spoločnosti.

Uskladňovacia kapacita prevádzkovateľov podzemných zásobníkov plynu

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka	Techn. pracovný objem (v mil. m ³)	Techn. vtlačný výkon (v mil. m ³ /deň)	Techn. ťažobný výkon (v mil. m ³ /deň)
NAFTA a.s.	2 130	22,00	27,50
POZAGAS a.s.	620	6,85	6,85
Spolu:	2 750	28,85	34,35

Nadobudnutím účinnosti zákona č. 73/2009 Z. z. zo dňa 17. 2. 2009, ktorým sa novelizoval zákon o energetike, prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu podlieha cenovej regulácii. Následným zapracovaním predmetných ustanovení o cenovej regulácii prístupu do zásobníka a uskladňovania plynu do výnosu

č. 1/2009, bolo možné cenovú reguláciu zásobníkov plynu vykonávať až od roku 2010. V súlade s výnosom č. 4/2008 úrad schvaľoval ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu pre prevádzkovateľov zásobníkov na území Slovenskej republiky na obdobie od 1. 5. 2010 do 30. 4. 2011, t.j. na obdobie zhodné s plynárenským rokom prevádzkovateľov zásobníkov.

Podkladom k návrhu cien za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu na rok 2010 bola analýza cien za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu u prevádzkovateľov zásobníkov v ostatných členských štátoch EÚ, ktorí prevádzkujú zásobníky s podobnými porovnateľnými parametrami ako prevádzkovatelia zásobníkov v Slovenskej republike.

Podľa výnosu č. 4/2008 použité kritériá porovnávania museli zohľadniť okrem geologicko-technických charakteristík zásobníka aj parametre používané pri určovaní cien za uskladňovanie plynu u existujúcich prevádzkovateľov zásobníkov, a to najmä pracovný objem, vŕačný výkon a ŕažobný výkon. Analýzou boli porovnané ceny za poskytovanie služby uskladňovacej kapacity zahŕňajúcej pracovný objem, vŕačný výkon a ŕažobný výkon, ale aj ceny za poskytovanie každej služby jednotlivo, ktoré regulovaný subjekt bude ponúkať.

V súlade s výnosom č. 4/2008 sa ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu navrhujú ako:

- maximálna cena za pevnú uskladňovaciu kapacitu, ktorá je určená pracovným objemom v m³/rok, príslušným maximálnym ŕažobným výkonom v m³/deň a príslušným maximálnym vŕačným výkonom v m³/deň,
- maximálna cena za poskytnutie jednotlivej služby, ktorou môže byť pracovný objem v m³/rok, ŕažobný výkon v m³/deň a vŕačný výkon v m³/deň,
- maximálna cena za iné služby, ktoré sú regulované podľa zákona o regulácii a sú poskytované prevádzkovateľom zásobníka.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené maximálne ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu na rok 2010 za jednotlivé služby uskladňovania (bez DPH).

Max. ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu na rok 2010 za jednotlivé služby uskladňovania (bez DPH).

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka	Uskladňovacia kapacita (eur/(m ³ /rok))	Pracovný objem (eur/m ³)	Vŕačný výkon (eur/(m ³ /deň))	ŕažobný výkon (eur/(m ³ /deň))
NAFTA a.s.	0,0642	x ¹⁾	2,3900	2,7600
POZAGAS a.s.	0,0649	0,0323	3,4265	2,9465

¹⁾ Nafta a.s. pracovný objem ako samostatnú službu v sledovanom období neposkytuje

III. 2.4. Dodávka plynu

Rok 2009 bol pre odvetvie plynárenstva významný najmä z hľadiska vstupu štyroch nových dodávateľov plynu na slovenský trh s plynom, ktorým sa podarilo zabezpečiť nákup plynu od rôznych zahraničných dodávateľov plynu. Domácomu dodávateľovi SPP, a.s., s väčšinovým podielom na trhu s plynom začali konkurovať spoločnosti RWE Gas Slovensko, s.r.o., Shell Slovakia, s.r.o., VNG Slovakia, spol. s r.o. a Lumius Slovakia, s.r.o., ktorým sa podarilo získať niekoľko koncových priemyselných odberateľov plynu prevažne zo segmentu veľkoodberateľov.

Z ostatných vyše 90 držiteľov povolení na dodávku plynu v roku 2009 niektoré spoločnosti nevykonávali obchodnú činnosť s plynom a niektoré spoločnosti tvorili lokálnych dodávateľov plynu dodávajúcich plyn spoločnostiam v rámci ich prevádzkového areálu. Vzhľadom na zdroj ich dodávok a vzhľadom na to, že ich hlavným predmetom podnikania nie je podnikanie v oblasti plynárenstva, nie je ich možné považovať za konkurentov na trhu s plynom. Títo lokálni dodávatelia plynu pôsobia v rámci svojich areálov aj ako prevádzkovatelia distribučných sietí.

Cenovej regulácii v oblasti dodávky plynu podlieha:

- dodávka plynu pre domácnosti,
- dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť.

Pri obidvoch regulovaných činnostiach sa spôsob vykonania cenovej regulácie na rok 2010 oproti roku 2009 nezmenil a podľa platného výnosu úradu bol určený ako spôsob výpočtu maximálnych cien, čo znamená, že dodávateľ plynu úradom schválené alebo určené ceny za dodávku plynu nemôže prekročiť. Výnos č. 4/2008 stanovil pre regulovanú činnosť dodávky plynu postup výpočtu maximálnych cien podľa regulačnej metódy „price cap“. Metóda určila cenovú hladinu na obdobie platnosti regulačnej periódy. Medziročná zmena priemernej ceny za dodávku plynu je ovplyvnená prostredníctvom inflačného koeficientu, faktora efektivity a zmeny nákupnej ceny plynu pre zabezpečenie dodávok plynu pre odberateľov plynu.

Dodávka plynu domácnostiam

V kategórii odberateľov plynu v domácnosti v súčasnej dobe neexistuje žiadna konkurencia. Dominantným dodávateľom plynu pre tento segment trhu s plynom je spoločnosť SPP, a.s.

Rozhodnutím zo dňa 30. 11. 2009 úrad určil pre SPP, a.s., maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2010 spolu s podmienkami ich uplatňovania. Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti sú dvojzložkové, pozostávajú z maximálnej výšky fixnej mesačnej sadzby a maximálnej výšky sadzby za odobratý plyn. Štruktúra taríf zostala nezmenená a je rozdelená do troch tarifných skupín D1 až D3 podľa množstva ročnej spotreby plynu. Odberatelia plynu v domácnosti v tarifnej skupine D4 so spotrebou nad 6 500 m³ (68 575 kWh) podobne ako odberatelia plynu mimo domácnosti nepodliehajú regulovaným cenám dodávky plynu.

Najvýznamnejšiu zložku koncovej ceny za dodávku plynu pre domácnosti predstavuje cena komodity (nákupná cena plynu), ktorá sa pohybuje medzi 50 až 60 % z koncovej ceny dodávky plynu bez DPH. Výška nákupnej ceny plynu na rok 2010 sa odvíja od plánovanej hodnoty cien ropných produktov na svetových trhoch spolu s predikciou vývoja hodnoty kurzu amerického dolára k euru. Na základe predpokladov vývoja cien ropy a ropných produktov na rok 2010 sa priemerná cena za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2010 v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížila v priemere o 5,13 %.

Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti v rokoch 2009 a 2010 (bez DPH)

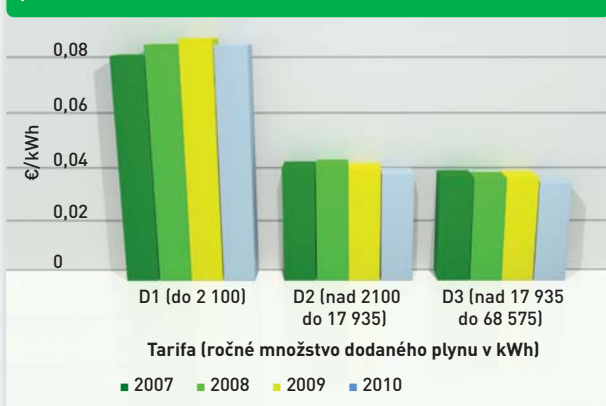
Tarifa	Fixná mesačná sadzba (€/mesiac)		Sadzba za odobratý plyn (€/kWh)	
	2009	2010	2009	2010
D1	1,7427	1,7427	0,0511	0,0491
D2	4,1383	4,1382	0,0372	0,0355
D3	6,4423	6,4424	0,0359	0,0339

Vývoj priemerných koncových cien za dodávku plynu pre domácnosti (bez DPH)

Tarifa (podľa ročného množstva dodaného plynu v kWh)	2007 (€/kWh)	2008 (€/kWh)	2009 (€/kWh)	2010 (€/kWh)
D1 (do 2 100)	0,0806	0,0841	0,0864	0,0843
D2 (nad 2100 do 17 935)	0,0421	0,0427	0,0416	0,0397
D3 (nad 17 935 do 68 575)	0,0386	0,0384	0,0385	0,0364

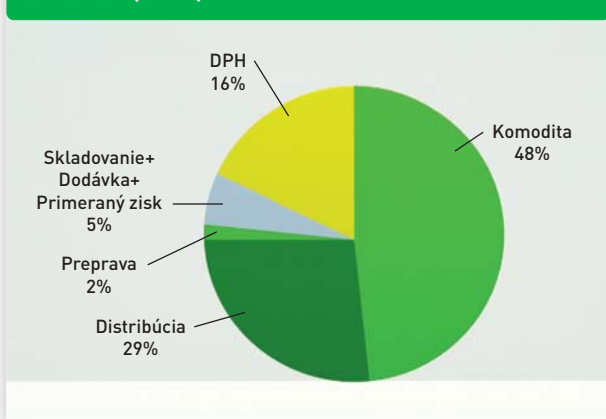
Nasledujúci graf zobrazuje vývoj priemerných koncových cien za dodávku plynu pre domácnosti v rokoch 2007 až 2010 (bez DPH).

Vývoj priemerných koncových cien za dodávku plynu pre domácnosti (bez DPH)

Nasledujúci graf zobrazuje štruktúru priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti za rok 2009 s DPH. Najvýraznejší podiel v koncovej platbe za dodávku plynu pre domácnosti tvorí nákup zemného plynu od zahraničného dodávateľa.

Približná štruktúra priemernej ceny za dodávku plynu pre domácnosti (s DPH)

Dodávka plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť

Vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia na trhu dodávky zemného plynu a v záujme zabezpečenia ochrany najzraniteľnejšej skupiny spotrebiteľov tepelnej energie v domácnosti úrad vykonával aj v roku 2009 cenovú reguláciu pre dodávateľov plynu, ktorí dodávali plyn za účelom výroby tepla pre domácnosti.

V roku 2009 úrad vydal dve cenové rozhodnutia týkajúce sa určenia maximálnych cien za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť. Rozhodnutím zo dňa 30. 11. 2009 pre SPP, a.s., a rozhodnutím zo dňa 28. 12. 2009 pre RWE Slovakia, s.r.o., určil maximálne ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na rok 2010 spolu s podmienkami uplatňovania cien.

Priemerná cena za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť na rok 2010 pre SPP, a.s. oproti priemernej cene za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť v roku 2009 klesla v priemere o 6,34 %. Keďže nákupná cena plynu sa podieľa na medziročnej zmene ceny najvýraznejším podielom, tento pokles bol spôsobený predpokladaným vývojom cien ropy Brent a ropných produktov na svetových komoditných trhoch pre rok 2010 a priemerného kurzu eura voči doláru.

Tarifná štruktúra na rok 2010 bola oproti roku 2009 upravená a v každej z tarifných skupín S až V4 boli zavedené dve sadzby za denné maximum. Cieľom zavedenia dvoch sadzieb za denné maximum bolo zrealizovanie nákladov súvisiacich so skladovaním plynu zahrnutých v koncovej cene. Odberateľ s rovnomernou spotrebou plynu počas roka zaplatí za dodávku plynu menej ako odberateľ so sezónnou spotrebou plynu, ktorá súvisí s vyššími nákladmi na skladovanie plynu.

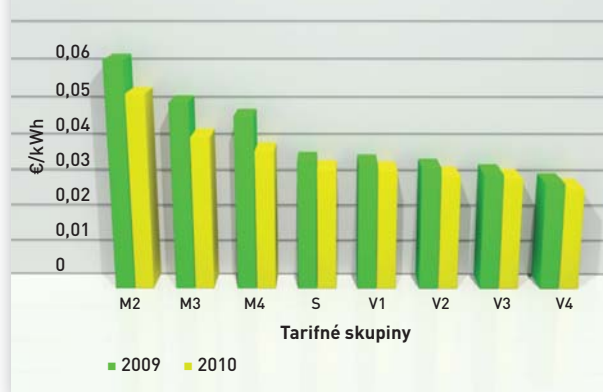
Podmienkou pre uplatnenie regulovaných cien podľa cenového rozhodnutia je uzavretie zmluvy o dodávke plynu s príslušným dodávateľom plynu a preukázanie skutočnosti, že príslušné percento alebo celé zmluvné množstvo odobieraného plynu je použité na výrobu tepla určeného pre odberné miesta v domácnostiach.

Maximálne ceny za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť v rokoch 2009 a 2010 (bez DPH)

Druh tarify	Fixná mesačná sadzba (€/mesiac)		Sadzba za denné maximum (€/m ³ /deň)		Sadzba za odobratý plyn (€/kWh)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
M2	5,30	5,34	-	-	0,0500	0,0452
M3	7,87	8,02	-	-	0,0483	0,0434
M4	21,62	21,81	-	-	0,0459	0,0410
S a	46,55	49,08	8,7042	8,5882	0,0271	0,0251
S b	46,55	49,08	8,7042	8,2229	0,0271	0,0251
V1 a	180,79	175,94	8,5814	8,5168	0,0268	0,0247
V1 b	180,79	175,94	8,5814	8,1515	0,0268	0,0247
V2 a	3 556,51	3 602,01	8,3905	8,4504	0,0249	0,0229
V2 b	3 556,51	3 602,01	8,3905	8,0851	0,0249	0,0229
V3 a	13 038,53	10 227,42	7,7402	7,8845	0,0245	0,0226
V3 b	13 038,53	10 227,42	7,7402	7,5192	0,0245	0,0226
V4 a	29 904,27	32 025,86	7,4033	7,4529	0,0238	0,0219
V4 b	29 904,27	32 025,86	7,4033	7,0876	0,0238	0,0219

Nasledujúci graf zobrazuje vývoj priemerných cien za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť v rokoch 2009 a 2010.

Vývoj priemerných cien za dodávku plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť (bez DPH)

III.3. Tepelná energetika

V tepelnej energetike v súčasnosti pôsobí približne 300 dodávateľov, ktorí teplo dodávajú z rozdielnych sústav tepelných zariadení. Tieto sústavy sa líšia veľkosťou aj rôznou technológiou výroby tepla. Sú to malé domové kotolne, blokové kotolne zásobujúce teplom niekoľko objektov alebo veľké sústavy tepelných zariadení zásobujúce teplom prevažnú časť odberateľov v príslušnom meste. Väčšina dodávateľov sú výrobcovia aj distribútori tepla. V každom prípade majú v danej lokalite monopolný charakter, a preto je ich činnosť regulovaná. Podľa zákona o tepelnej energetike a zákona o regulácii môžu túto činnosť vykonávať iba na základe povolenia a s regulovanou cenou dodávaného tepla.

Úrad pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov pre reguláciu cien tepla vychádzal zo základných princípov regulačnej politiky na regulačné obdobie 2009 až 2011, pričom bral do úvahy rozdielne podmienky jednotlivých dodávateľov. Regulačné metódy a postupy nastavil tak, aby vytvorili nediskriminačné prostredie na efektívne vykonávanie regulovanej činnosti.

Pri určovaní cien tepla na rok 2009 úrad postupoval podľa výnosu č. 1/2008, podľa ktorého cenovej regulácii podlieha výroba, distribúcia a dodávka tepla a cena tepla sa určuje spôsobom výpočtu maximálnej ceny tepla. Samotný postup pri regulácii cien tepla určuje výnos č. 6/2008. Týmto výnosom sa zaviedlo do regulácie cien tepla niekoľko zásadných zmien, ktorými sa sledovala aplikácia regulačnej politiky.

Podľa výnosu č. 6/2008 sa variabilná zložka ceny tepla určuje v €/kWh objednaného množstva tepla, pričom sa osobitne určuje pre domácnosti a osobitne pre ostatných odberateľov. Tento postup vyplýval z regulácie ceny plynu na výrobu tepla pre domácnosti a z aplikácie zákona č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebnej dani“). Fixná zložka ceny tepla sa určuje na regulačný príkon a vyjadruje sa v €/kW. Regulačný príkon sa určuje zo skutočnej spotreby tepla v predchádzajúcich rokoch a počas regulačného obdobia sa nemení.

Reguláciou sa zamedzil medziročný nárast fixných nákladov s výnimkou prípadov investovania do zefektívnenia výroby a distribúcie tepla, ekologizácie v rozsahu plnenia predpisov a nariadení Európskej únie, plánovaných generálnych opráv. Zvýšenie objemu fixných nákladov sa pripúšťa aj na odstránenie porúch a havárií spôsobených živelnými pohromami a udalosťami zavinenými tretími osobami, ktoré by mohli spôsobiť ohrozenie zdravia osôb alebo vznik veľkých škôd. V týchto prípadoch a v prípade výstavby tepelného zdroja alebo jeho časti, v ktorom ako palivo sa budú využívať obnoviteľné energetické zdroje, sa umožňujú určitý presne špecifikovaný nárast fixných nákladov.

Ďalšou zmenou, ktorú priniesol výnos č. 6/2008, je určovanie jednej spoločnej ceny tepla dodávateľovi v rámci mesta alebo mestskej časti. Touto zmenou sa sledovalo zjednotenie cien pre všetkých odberateľov od jedného dodávateľa v rámci mesta alebo mestskej časti.

S trojročným regulačným obdobím súvisí aj možnosť zúčtovania oprávnených nákladov voči odberateľom v určených cenách tepla až po skončení regulačného obdobia. Týmto spôsobom je vytvorená možnosť kumulovať ušetrené náklady v prvých dvoch rokoch regulačného obdobia a použiť ich až v treťom roku.

Najvýznamnejšou zmenou je zavedenie motivačného stimulu na zvyšovanie využívania obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla. Táto motivácia spočíva v neregulovanej výške zisku v cene tepla pre dodávateľov, ktorí zabezpečujú výrobu tepla s minimálne 20 %-ným podielom obnoviteľných zdrojov energie, pričom ich návrh ceny neprekročí limitné ceny variabilnej a fixnej zložky ceny tepla určené vo výnose č. 6/2008.

ÚRSO

Úrad k 1. januáru 2009 vydal 317 cenových rozhodnutí na rok 2009. V priebehu roku 2009 vydal ďalších 42 cenových rozhodnutí novovzniknutým spoločnostiam alebo spoločnostiam, ktoré začali podnikat' v nových lokalitách. V 32 rozhodnutiach úrad vykonal zmeny, ktorými sa objektivizovali predpokladané oprávnené náklady.

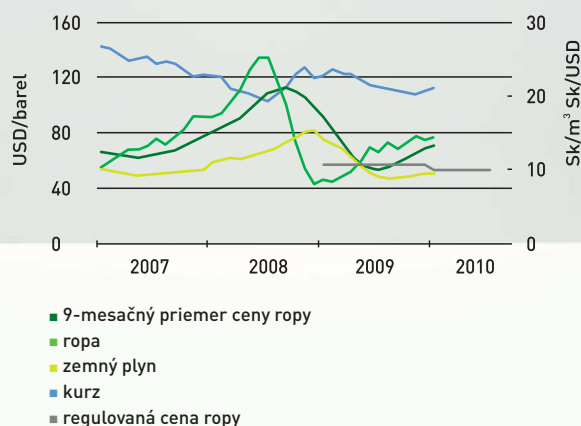
Počet vydaných cenových rozhodnutí

Rok	Počet cenových rozhodnutí	Počet zmien v rozhodnutiach	Počet rozhodnutí celkom
2007	396	37	433
2008	325	499	824
2009	359	32	391
2010	263	-	-

Dodávatelia dodávajú ročne svojim odberateľom cca 16 000 GWh tepla. Z tohto objemu tepla sa 7 200 GWh (45 %) dodáva do bytov na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody a zvyšných 8 800 GWh (55 %) sa dodáva ostatným odberateľom mimo domácností. Najviac zastúpeným palivom na výrobu tepla je zemný plyn, potom uhlie a biomasa.

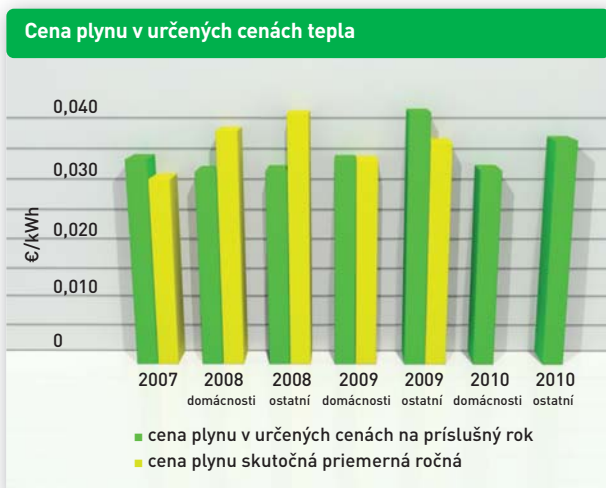
Kritický vývoj cien zemného plynu na trhu v roku 2008 si vyžiadal zabezpečenie ochrany najzraniteľnejšej skupiny spotrebiteľov tepla, ktorými sú domácnosti. Preto úrad od novembra 2008 reguluje cenu zemného plynu určeného na výrobu tepla pre domácnosti. Cena zemného plynu na výrobu tepla pre ostatných odberateľov okrem domácností nie je regulovaná a odvíja sa od deväťmesačného priemeru ceny ropy a ropných produktov na svetových komoditných trhoch a kurzu eura voči doláru. Vzhľadom na túto skutočnosť a v súvislosti s oslobodením zemného plynu na výrobu tepla pre domácnosti od spotrebnej dane (zákon o spotrebnej dani), úrad určoval na rok 2009 samostatne cenu tepla pre domácnosti a samostatne pre ostatných odberateľov okrem domácností.

Vývoj ceny ropy a zemného plynu

Vývoj cien zemného plynu

Rok	Cena plynu v určených cenách tepla	Skutočná priemerná ročná cena plynu
2007	10,85 Sk/m ³	9,80 Sk/m ³
2008 domácnosti	10,25 Sk/m ³	12,30 Sk/m ³
2008 ostatní	10,25 Sk/m ³	13,00 Sk/m ³
2009 domácnosti	10,75 Sk/m ³ {0,03376 €/kWh}	10,75 Sk/m ³ {0,03376 €/kWh}
2009 ostatní	13,26 Sk/m ³ {0,04166 €/kWh}	11,64 Sk/m ³ {0,03469 €/kWh}
2010 domácnosti	10,20 Sk/m ³ {0,03206 €/kWh}	
2010 ostatní	11,78 Sk/m ³ {0,03700 €/kWh}	

Rozsah cenovej regulácie a spôsob jej vykonania v roku 2010 určuje výnos č. 1/2009, podľa ktorého cenovej regulácii v tepelnej energetike naďalej podlieha výroba, distribúcia a dodávka tepla a vykonáva sa určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny tepla. Postup pri cenovej regulácii od roku 2010 určuje výnos č. 6/2008.

Cenová regulácia v tepelnej energetike v roku 2010 vychádza z princípov prijatých na regulačné obdobie 2009 až 2011 a preto výnos č. 6/2008 prináša iba niekoľko zmien. Zmeny súvisia najmä so zavedením meny euro, úpravou definície niektorých oprávnených nákladov, úpravou cenového konania a doplnením návrhu ceny o ďalšie podklady v nadväznosti na prijaté legislatívne úpravy v súvisiacich zákonoch, ktorým je napríklad zákon č. 429/2008 Z.z. o podávaní cenových návrhov obchodných spoločností a o zmene a doplnení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

Výnos č. 6/2008 reaguje aj na následky hospodárskej krízy, dôsledkom ktorej sa znižujú priemyselné odbery, čo podstatne ovplyvňuje ekonomickú situáciu dotknutých dodávateľov. V týchto kritických prípadoch výnos pripúšťa úpravu ceny tepla tak, aby nedošlo k likvidácii samotného dodávateľa. Novelou výnosu č. 6/2008 úrad chcel zachovať motiváciu k vyššiemu využívaniu obnoviteľných zdrojov energie aj pri súčasných cenách zemného plynu ako konkurenčného paliva a preto aktualizoval špecifické podmienky tvorby ceny pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie. Zachovaná bola aj motivácia na zefektívnenie výroby a rozvodu tepla formou uplatnenia pomernej časti investičných nákladov na ich realizáciu v cene tepla ako aj možnosťou uplatnenia normatívneho množstva paliva v cene tepla.

Od roku 2009 sa zmenil spôsob určovania cien tepla. Pristúpilo sa k určovaniu jednej spoločnej ceny na všetky odberné miesta pre dodávateľa v rámci mesta alebo mestskej časti osobitne pre domácnosti a osobitne pre ostatných odberateľov mimo domácností, pričom sa zmenili aj energetické jednotky, v ktorých sa vyjadrovali jednotlivé zložky ceny. Vzhľadom k uvedenému sú v nasledujúcej tabuľke uvedené len ceny pre konečných spotrebiteľov.

Ceny tepla pre konečných spotrebiteľov

Variabilná zložka ceny tepla	2007	2008	2009	2010
	Sk/GJ	Sk/GJ	€/kWh	€/kWh
domácnosti	374	366	0,0453	0,0433
ostatní odberatelia	374	366	0,0529	0,0491
Fixná zložka ceny tepla	2007	2008	2009	2010
	Sk/GJ	Sk/GJ	€/kW	€/kW
domácnosti + ostatní odberatelia	173	184	125,9320	126,0458

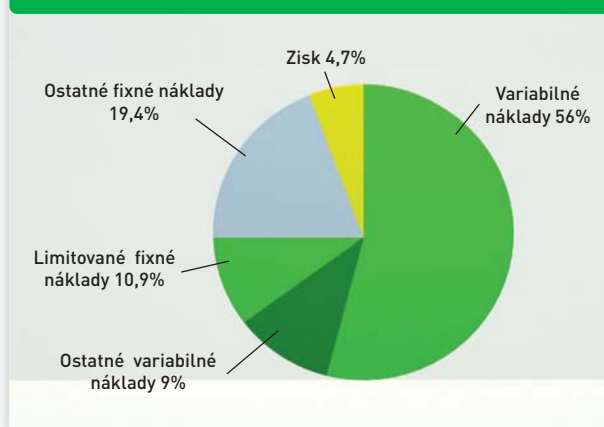
Pre lepšie porovnanie týchto cien je v nasledujúcom grafe vývoj s prepočítanými cenami variabilnej zložky v €/kWh a fixnej zložky v €/kW aj pre roky 2007 a 2008.

Variabilná zložka ceny tepla pre konečných spotrebiteľov

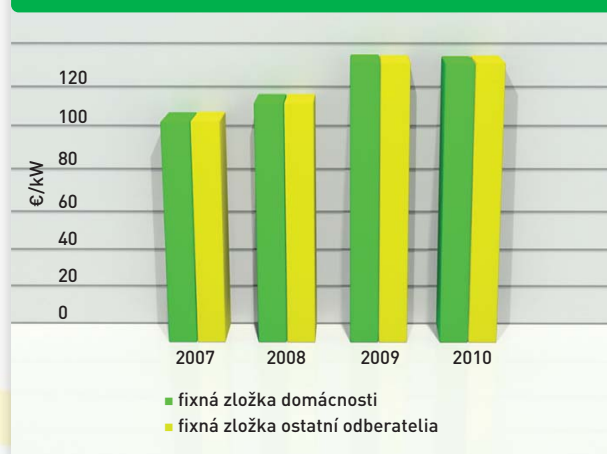
V cenách tepla predstavuje náklad na palivo v priemere 65 % až 75 % podľa toho, ako sa pohybuje cena zemného plynu a ostatných palív. Najviac zastúpeným palivom je zemný plyn a preto priemerná cena variabilnej zložky ceny tepla kopíruje jeho vývoj.

Štruktúra nákladov v cene tepla pre domácnosti v roku 2009

Vzhľadom na regulovanú cenu zemného plynu na výrobu tepla pre domácnosti sa vo variabilnej zložke ceny tepla určenej pre túto kategóriu odberateľov na rok 2010 zaznamenal 4,5 % pokles oproti predchádzajúcemu roku, pričom je táto cena oproti cene pre ostatných odberateľov v rámci roka nižšia o 13 %.

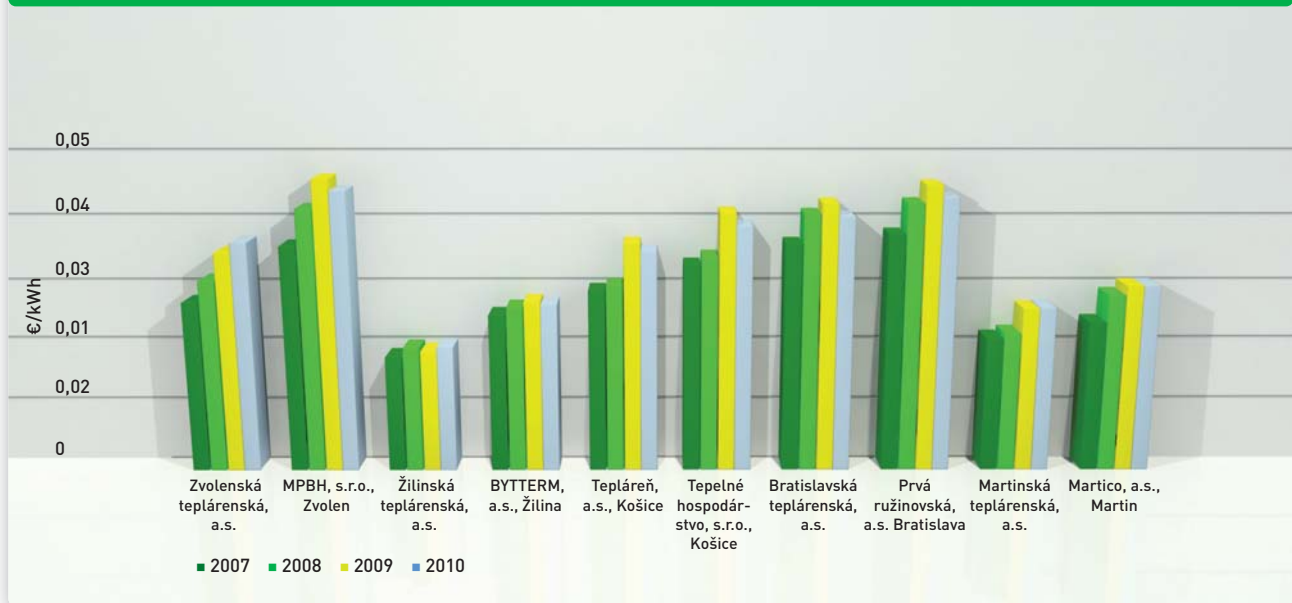
Fixná zložka ceny tepla pre konečných spotrebiteľov

Fixná zložka ceny tepla sa vzhľadom na prísne pravidlá regulácie týchto nákladov a zastabilizovanie regulačného príkonu oproti predchádzajúcemu roku zmenila len minimálne.

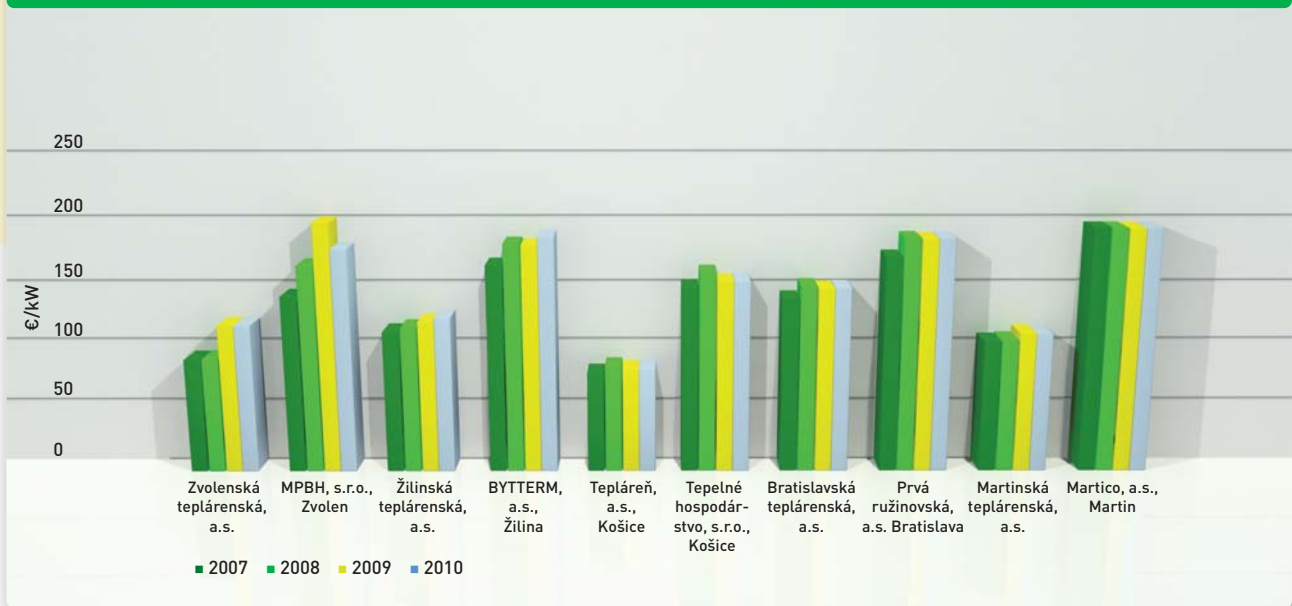
Vývoj cien tepla určených pre teplárenské spoločnosti a distribútorov, ktorí teplo od nich nakupujú a dodávajú konečným spotrebiteľom, uvedený v nasledujúcich dvoch grafoch, dáva obraz o rozdieloch cien teplárenských spoločností, ktoré sú určené spravidla na výstupe primárnych rozvodov a cien pre konečných spotrebiteľov na výstupe zo sekundárnych rozvodov.

Variabilná zložka ceny tepla teplárenských a distribučných spoločností

Fixná zložka ceny tepla teplárenských a distribučných spoločností

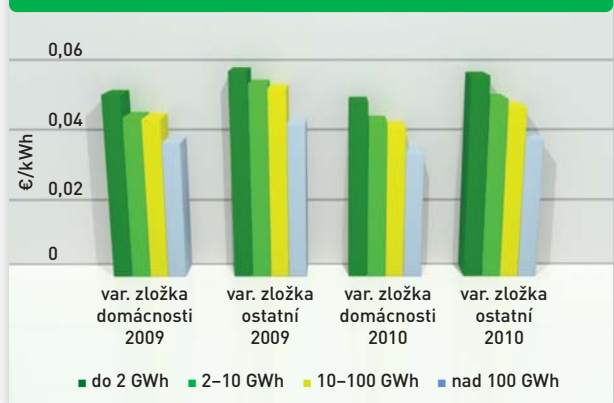
Porovnanie cien tepla v závislosti od veľkosti dodávky poukazuje na priaznivejšie ceny u veľkých dodávateľov. Túto skutočnosť ovplyvňuje najmä využívanie aj fosílnych palív, ktorých cena je v porovnaní s cenou plynu nižšia.

Ceny tepla v závislosti od veľkosti dodávky

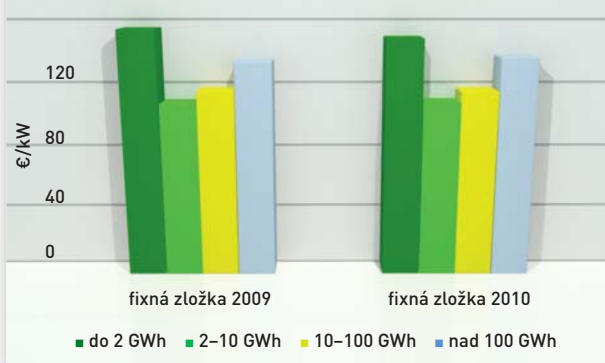
Dodávka tepla v GWh	2009			2010		
	a	b	c	a	b	c
do 2	0,0514	0,0575	155,5110	0,0491	0,0568	149,3426
2 až 10	0,0452	0,0538	108,4918	0,0443	0,0501	110,6174
10 až 100	0,0450	0,0532	116,7043	0,0426	0,0481	118,1679
nad 100	0,0379	0,0432	135,3262	0,0355	0,0391	137,7719

a - variabilná zložka domácnosti v €/kWh
 b - variabilná zložka ostatní v €/kWh
 c - fixná zložka domácnosti, ostatní v €/kW

Variabilná zložka ceny tepla v závislosti od dodávky

Fixná zložka ceny tepla v závislosti od dodávky

V súčasnej dobe pôsobí na Slovensku 64 dodávateľov, ktorí na výrobu tepla využívajú minimálne 20 % biomasy. V týchto prípadoch priemerná variabilná zložka ceny tepla pre domácnosti je o 15 % nižšia ako cena tepla vyrobeného zo zemného plynu (v prípade neregulovanej ceny zemného plynu je tento rozdiel v cene až 25 %), čo vyplýva z nasledujúcej tabuľky.

Ceny tepla podľa použitého paliva

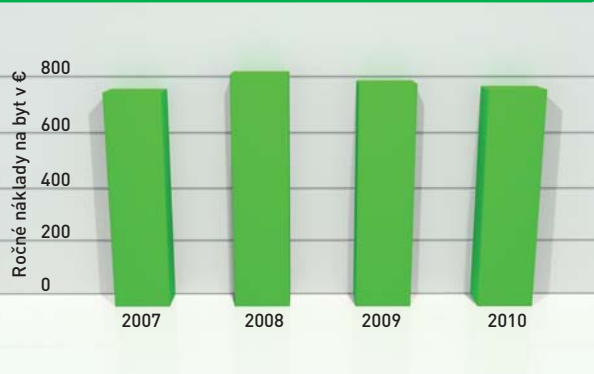
Palivo	var. zložka domácnosti v €/kWh	var. zložka ostatní v €/kWh	fixná zložka v €/kW
Mix s min. 20 % podielom biomasy	0,0400	0,0407	138,8086
Zemný plyn	0,0470	0,0540	118,9706
Uhlie	0,0360	0,0390	113,5275

Cena tepla priamo ovplyvňuje náklady na jeho dodávku. Nakoľko od roku 2009 sa jednotlivé zložky ceny tepla určujú v rozdielnych energetických jednotkách, uvádzame pre ilustráciu vývoj ročných nákladov na štandardný trojizbový byt.

Ročné náklady na byt

Rok	2007	2008	2009	2010
Ročné náklady na byt v €	784,39	845,45	816,07	792,69

Ročné náklady na byt

Výpočet ročných nákladov vychádzal z priemernej ceny tepla určenej pre domácnosti v príslušných rokoch a priemernej ročnej spotreby tepla na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody štandardného trojizbového bytu pri zohľadnení skutočných klimatických podmienok v rámci Slovenska.

III.4. Vodné hospodárstvo

III.4.1. Výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou

Ceny na rok 2009 boli stanovované metódou cenového stropu - „price cap“, ktorej základom boli ceny schválené úradom na rok 2008 zohľadňujúce nevyhnutné oprávnené náklady a primeraný zisk pre prevádzkovateľov vodohospodárskych zariadení, pri súčasnom uplatnení medziročného inflačného rastu, faktora efektivity a v oblasti prevádzkovania verejných kanalizácií aj faktora investičného rozvoja. Tento spôsob cenovej regulácie výraznou mierou prispieva k zabezpečeniu ochrany práv a povinností odberateľov pitnej vody a producentov odpadových vôd pred neoprávneným a neprímeraným zvyšovaním cien za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou.

V priebehu roka 2009 predložilo úradu 5 významných regulovaných subjektov v súlade so zákonom o regulácii návrh na zmenu cenového rozhodnutia, ktorým boli schválené ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou na rok 2009, a to z dôvodu výraznej zmeny ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri určení cien na rok 2009.

Pri zmene cien v priebehu roka 2009 úrad uplatňoval výlučne nákladovú metódu s dôrazom na preskúmanie skutočných údajov za rok 2008 v rozsahu nevyhnutne vynaložených oprávnených nákladov a výšky primeraného zisku na regulovanú činnosť. Na základe porovnania vývoja plánovaných a skutočných oprávnených nákladov na regulovanú činnosť v roku 2008 s plánovanými oprávnenými nákladmi na rok 2009, vývoja množstva vody skutočne dodanej, resp. skutočne odvedenej v roku 2008, ako aj na základe zisteného vývoja výsledkov hospodárenia v regulovaných činnostiach, úrad zmenil cenu za výrobu a dodávku

pitnej vody verejným vodovodom v piatich prípadoch a cenu za odvedenie a čistenie odpadovej vody v troch prípadoch.

Regulované subjekty majú v súčasnosti prostredníctvom cenovej regulácie vytvorené potrebné podmienky na bezproblémové zabezpečenie nepretržitej výroby a dodávky pitnej vody verejným vodovodom v požadovanej kvalite, ako aj na nepretržité odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou na požadovanej úrovni.

Cenová regulácia sa rovnako na rok 2010, ako na rok 2009 vykonáva priamym určením maximálnej ceny a určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny. Okrem nákladovej metódy sa používa aj metóda cenového stropu s možnosťou medziročného inflačného rastu vrátane uplatnenia faktora efektivity a faktora investičného rozvoja. Cieľom faktora efektivity je racionalizácia a optimalizácia vynakladania oprávnených nákladov na regulovanú činnosť.

Postup a podmienky pre tvorbu cien na rok 2010 úrad upravil a doplnil výnosom č. 3/2009. Novelou výnosu úrad rozšíril rozsah, štruktúru a výšku oprávnených nákladov, doplnil a upravil spôsob predkladania cenového návrhu a podkladov k cenovému návrhu s dôrazom na doklad preukazujúci schválenie návrhu ceny valným zhromaždením podpísaný oprávnenou osobou.

Na rozvoj vodohospodárskej infraštruktúry sa v ostatných rokoch vynakladajú značné finančné prostriedky tak z fondov Európskej únie, ako aj z vlastných zdrojov vodárenských spoločností a obcí. Dôsledkom tejto investičnej činnosti je rast prevádzkových nákladov, avšak pozitívny efekt z budovania nových vodohospodárskych zariadení, ktorým by malo byť zvyšovanie, prípadne stabilizácia odberov pitnej vody, ale predovšetkým zvyšovanie množstva odvádzanej a čistenej vody, nebol na trhu doposiaľ zaznamenaný. Neustále pokračuje trend poklesu množstva dodanej pitnej vody verejným vodovodom a odvedenej odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Príčinou tohto nepriaznivého stavu je, okrem iných faktorov, aj skutočnosť, že sa sice budujú nové vodovodné,

resp. kanalizačné siete, ale absentuje budovanie prípojok konečným odberateľom pitnej vody, resp. producentom odpadových vôd. Na elimináciu tohto stavu bolo prijaté regulačné opatrenie, ktoré regulované subjekty núti k vyššiemu využívaniu vybudovaných kapacít vodohospodárskych zariadení (prevádzkové náklady rozpočítavať pri novovybudovaných vodohospodárskych zariadeniach najmenej na 70 % ich projektovanej kapacity).

Prehľad cenových rozhodnutí vydaných na roky 2008, 2009 a 2010 (stav do 31. 12. 2009)

Regulované subjekty	Počet		
	na rok 2008	na rok 2009	na rok 2010
Vodárenské spoločnosti	14	19	14
Ostatné regulované subjekty	224	111	88
Celkom	238	130	102

V súlade so zákonom o regulácii úrad na rok 2009 a rovnako aj na rok 2010 vyňal z regulácie činnosti v sieťových odvetví – výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom alebo odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou na základe žiadosti vlastníka, resp. prevádzkovateľa verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie, a to výlučne v prípade malých obcí, v ktorých sú tieto činnosti vykonávané vo verejnom záujme a nie za účelom podnikania, resp. tvorby zisku a ak úrad na základe dôkazov dospel k záveru, že v súčasnosti nevznikajú dôvody, prípadne pominuli dôvody na reguláciu predmetnej činnosti, nakoľko táto je vykonávaná tak, že je zabezpečená ochrana odberateľov a producentov vody pred neprímeraným zvyšovaním cien a rovnako je zabezpečený nediskriminačný a transparentný výkon činnosti v predmetných sieťových odvetviach, pričom nehrozia riziká porušovania pravidiel hospodárskej súťaže zneužitím dominantného postavenia na trhu s tovarom a službami. V súlade s uvedenými kritériami bolo vydaných na rok 2009 celkom 29 rozhodnutí o vyňatí, v rámci ktorých bola vyňatá z regulácie regulovaná činnosť - výroba a dodávka pitnej vody verejným vodo-vodom v 51 obciach a odvedenie a čistenie

odpadovej vody verejnou kanalizáciou v 87 obciach a na rok 2010 bolo vydaných 38 rozhodnutí o vyňatí, v rámci ktorých bola vyňatá z regulácie regulovaná činnosť - výroba a dodávka pitnej vody verejným vodovodom v 73 obciach a odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou v 107 obciach.

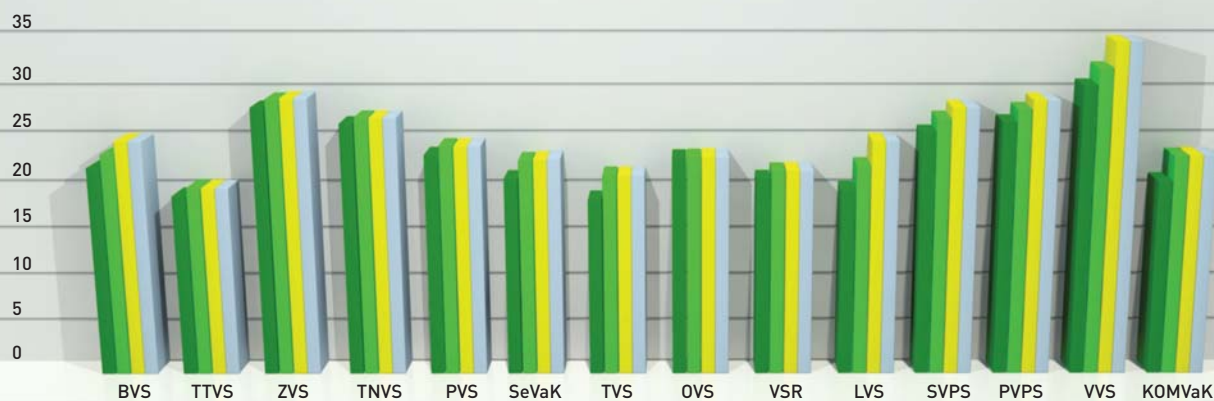
Ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom v roku 2009 vzrástli oproti roku 2008 v priemere o 3,8 % a na rok 2010 zostali na úrovni cien schválených úradom na rok 2009. Tieto ceny bez DPH sa v roku 2010 pohybujú v rozpätí od 0,6566 €/m³ v Trnavskej vodárenskej spoločnosti po 1,1485 €/m³ vo Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Tieto rozdiely vznikajú najmä v dôsledku regionálnych odlišností vo vzťahu k dostupnosti kvalitatívne vyhovujúcich vodárenských zdrojov s dostatočnou kapacitou, resp. výdatnosťou, rozvojom infraštruktúry, hustotou odberných miest a pod. Od roku 2008 uplatňuje rovnakú cenu za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom 9 vodárenských spoločností, a to Trnavská vodárenská spoločnosť, Západoslovenská vodárenská spoločnosť, Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, Považská vodárenská spoločnosť, Severoslovenské vodárne a kanalizácie, Turčianska vodárenská spoločnosť, Vodárenská spoločnosť Ružomberok, Vodárne a kanalizácie mesta Komárno a Oravská vodárenská spoločnosť, ktorá uplatňuje rovnakú cenu dokonca už od roku 2007.

Ceny za výrobu a dodávku pitnej vody (bez DPH)

	2007	2008	2009		2010	
	Pevná cena Sk/m ³	Max. cena Sk/m ³	Max. cena €/m ³	Max. cena Sk/m ³	Max. cena €/m ³	Max. cena Sk/m ³
Bratislavská vodárenská spoločnosť	21,90	23,40	0,8266	24,90	0,8266	24,90
Trnavská vodárenská spoločnosť	19,00	19,78	0,6566	19,78	0,6566	19,78
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	28,50	29,25	0,9709	29,25	0,9709	29,25
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	26,35	26,90	0,8929	26,90	0,8929	26,90
Považská vodárenská spoločnosť	23,00	24,00	0,7967	24,00	0,7967	24,00
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	20,72	22,58	0,7495	22,58	0,7495	22,58
Turčianska vodárenská spoločnosť	18,90	20,98	0,6964	20,98	0,6964	20,98
Oravská vodárenská spoločnosť	23,00	23,00	0,7635	23,00	0,7635	23,00
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	20,86	21,50	0,7137	21,50	0,7137	21,50
Liptovská vodárenská spoločnosť	19,58	22,20	0,8199	24,70	0,8199	24,70
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	25,65	26,90	0,9313	28,06	0,9313	28,06
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	26,59	27,90	0,9493	28,60	0,9493	28,60
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	29,90	32,00	1,1485	34,60	1,1485	34,60
Vodárne a kanalizácie mesta Komárno	20,50	23,00	0,7635	23,00	0,7635	23,00

Vývoj cien za výrobu a dodávku pitnej vody v rokoch 2007–2010 v Sk/m³ (bez DPH)

BVS – Bratislavská vodárenská spoločnosť; TTVS – Trnavská vodárenská spoločnosť; ZVS – Západoslovenská vodárenská spoločnosť; TNVS – Trenčianska vodohospodárska spoločnosť; PVS – Považská vodárenská spoločnosť; SeVaK – Severoslovenské vodárne a kanalizácie; TVS – Turčianska vodárenská spoločnosť; OVS – Oravská vodárenská spoločnosť; VSR – Vodárenská spoločnosť Ružomberok; LVS – Liptovská vodárenská spoločnosť; SVPS – Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť; PVPS – Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť; VVS – Východoslovenská vodárenská spoločnosť; KOMVaK – Vodárne a kanalizácie mesta Komárno

■ 2007 ■ 2008 ■ 2009 ■ 2010

Ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou v roku 2009 vzrástli oproti roku 2008 o 6,1 % a v roku 2010 oproti roku 2009 o 4,5 %, a to z dôvodu uplatnenia investičného faktora vo výpočte ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody, ktorého cieľom je podpora rozvoja verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, resp. podpora plnenia záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii.

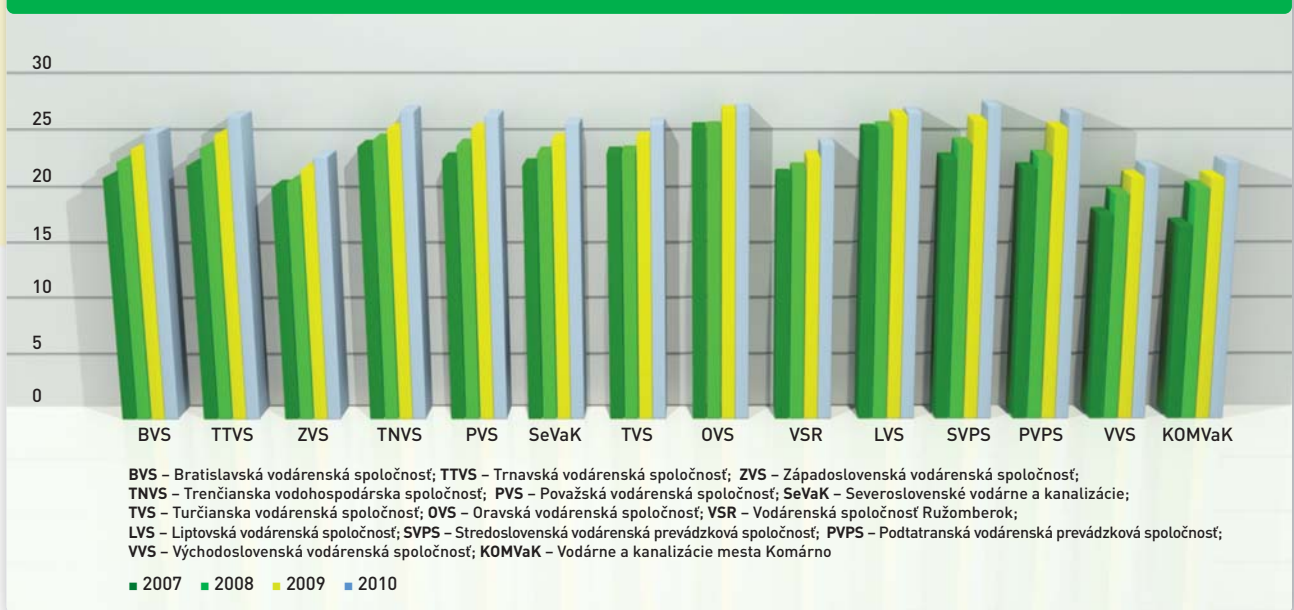
V roku 2010 sa ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou pohybujú od 0,7433 €/m³ vo Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti do 0,9167 €/m³ v Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti. Oravská vodárenská spoločnosť a Liptovská vodárenská spoločnosť uplatňujú v roku 2010 rovnakú cenu za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou ako v roku 2009. Tieto dve vodárenské spoločnosti si neuplatnili na rok 2010 päťpercentné zvýšenie ceny určené na investičný rozvoj.

Ceny za odvedenie a čistenie odpadovej vody (bez DPH)

	2007		2008		2009		2010	
	Pevná cena Sk/m ³	Max. cena Sk/m ³	Max. cena €/m ³	Max. cena Sk/m ³	Max. cena €/m ³	Max. cena Sk/m ³		
Bratislavská vodárenská spoločnosť	21,60	22,70	0,7900	23,80	0,8295	24,99		
Trnavská vodárenská spoločnosť	22,47	23,84	0,8308	25,03	0,8723	26,28		
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	20,40	21,00	0,7319	22,05	0,7685	23,15		
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	24,10	24,50	0,8541	25,73	0,8968	27,02		
Považská vodárenská spoločnosť	23,00	24,30	0,8471	25,52	0,8895	26,80		
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	22,57	23,61	0,8229	24,79	0,8640	26,03		
Turčianska vodárenská spoločnosť	23,60	23,60	0,8225	24,78	0,8636	26,02		
Oravská vodárenská spoločnosť	25,50	25,50	0,8889	26,78	0,8889	26,78		
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	21,37	22,00	0,7668	23,10	0,8051	24,25		
Liptovská vodárenská spoločnosť	25,50	25,50	0,8886	26,77	0,8886	26,77		
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	23,00	24,20	0,8763	26,40	0,9167	27,62		
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	22,03	23,10	0,8444	25,44	0,8824	26,58		
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	18,20	20,00	0,7103	21,40	0,7433	22,39		
Vodárne a kanalizácie mesta Komárno	17,10	20,50	0,7133	21,49	0,7483	22,54		

Vývoj cien za odvedenie a čistenie odpadovej vody v rokoch 2007–2010 v Sk/m³ [bez DPH]

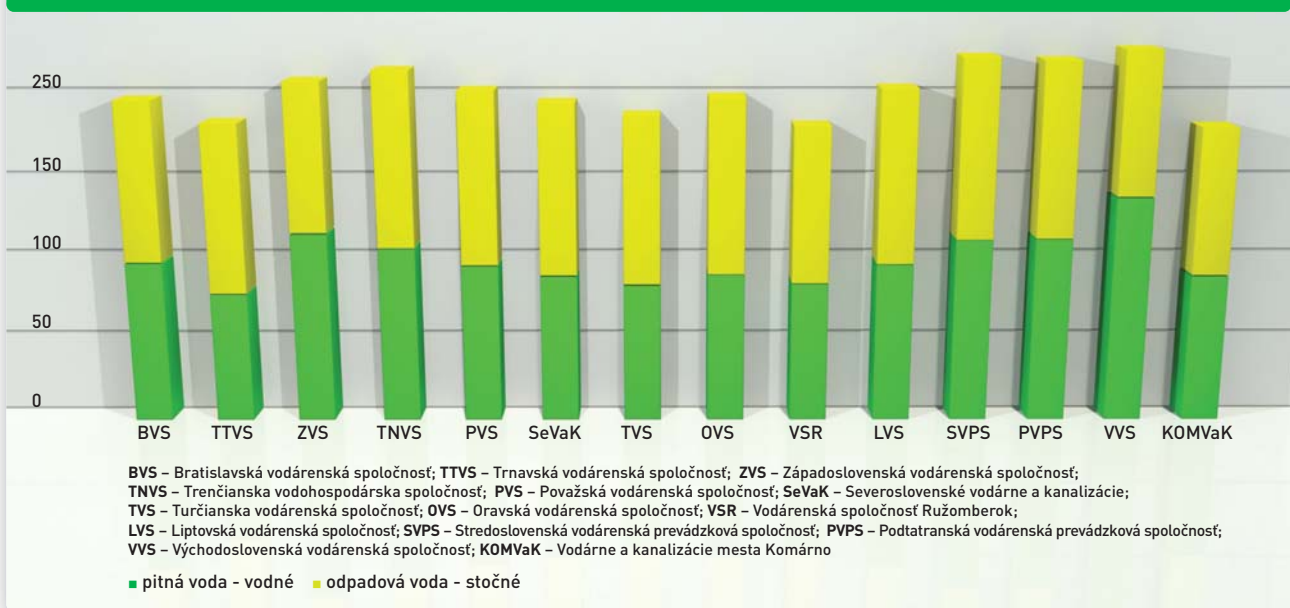

Ceny za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou spolu vzrástli v roku 2009 v priemere o 4,8 % v porovnaní s rokom 2008. Maximálne vodné a stočné spolu sa pohybovalo v rozpätí od 1,4768 €/m³ do 1,8589 €/m³ bez DPH.

V roku 2010 vzrástli ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou spolu oproti roku 2009 v priemere o 2,1 % a maximálne ceny spolu sa pohybujú v rozpätí od 1,5118 €/m³ vo Vodárňach a kanalizáciách mesta Komárno do 1,8918 €/m³ vo Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Vážený priemer cien za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a cien za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou spolu v Slovenskej republike v roku 2010 je 1,7298 €/m³ bez DPH, čo je 2,0585 €/m³ s DPH.

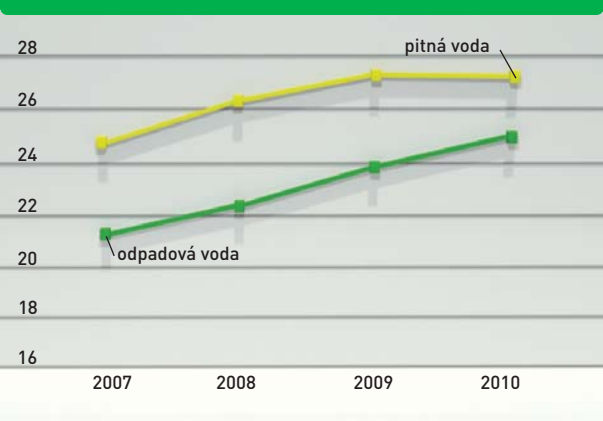
Vývoj cien za obdobie rokov 2007 až 2010 zaznamenal oproti predchádzajúcim rokom iba mierny nárast. Priemerná cena pitnej vody pre domácnosti vzrástla od roku 2006 iba o 9 % a priemerná cena odpadovej vody o 13 %, čo je spolu v priemere nárast za štyri roky len o 11 %. Pre porovnanie za to isté obdobie od roku 2003 do roku 2006 bol nárast cien pre domácnosti o 107 %, nakoľko v tomto období prebiehal na Slovensku proces zjednocovania cien medzi domácnosťami a ostatnými odberateľmi a producentmi vody.

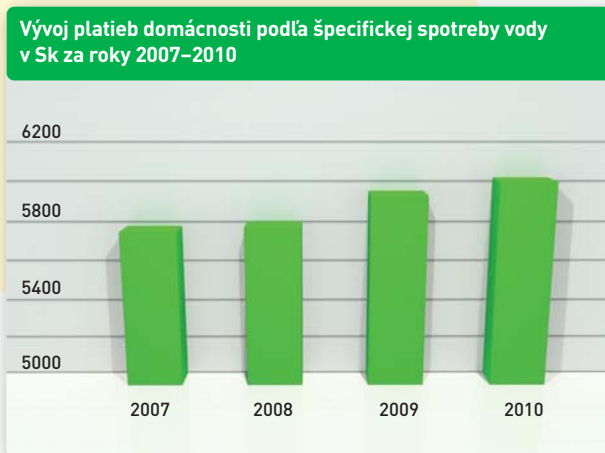
Platby domácností podľa vodárenských spoločností v roku 2010 v €/rok (s DPH)

Graf znázorňuje ročnú platbu za vodné domácnosti pri priemernej spotrebe cca 100 m³ za rok a platbu za stočné za predpokladu, že táto domácnosť odvedie rovnaké množstvo vody ako odoberie. Najmenej zaplatia v roku 2010 domácnosti v oblasti mesta Komárna a najviac domácnosti vo východoslovenskom regióne.

Vývoj priemernej ceny za výrobu a dodávku pitnej vody a za odvedenie a čistenie odpadovej vody v Sk/m³ (bez DPH)

Z grafov vyplýva, že platby domácnosti za vodu sa nezvyšujú priamoúmerne s cenami, nakoľko spotreba vody v domácnostiach neustále medziročne klesá cca o 2 %.

III.4.2. Poskytovanie vodohospodárskych služieb

Úrad stanovuje výšku platieb za užívanie povrchových vôd na základe zákona o vodách, ktorý vymedzuje platby podliehajúce cenovej regulácii úradu a nadväzne v súlade s nariadením vlády č. 755/2004 Z. z.

Podrobnosti o postupe cenovej regulácie za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku na rok 2009 úrad upravil výnosom č. 5/2008.

Dominantným regulovaným subjektom s monopolným postavením vykonávajúcim regulované činnosti v tejto oblasti je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina.

Úrad na rok 2009 určil rozhodnutím pre uvedený regulovaný subjekt výšku maximálnej ceny za odber povrchovej vody z vodného

toku $0,083317 \text{ €/m}^3$, čím táto cena zostala na úrovni roku 2008. Ďalej úrad určil platbu za využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov na vodných stavbách v správe správcu vodného toku pri inštalovanom výkone väčšom ako 100 kW ako tarify na podporu menších výrobcov elektrickej energie, resp. užívateľov hydroenergetického potenciálu: od 100 kW do 1 000 kW vo výške $4,3484 \text{ €/MWh}$, od 1 001 kW do 10 000 kW vo výške $7,2363 \text{ €/MWh}$ a nad 10 000 kW vo výške $14,7381 \text{ €/MWh}$. Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku vzrástla oproti roku 2008 o mieru inflácie, to znamená o 3,9 %. Pevnú cenu za odber energetickej vody na vodných stavbách vo vlastníctve užívateľa hydroenergetického potenciálu vodného toku pri inštalovanom výkone väčšom ako 10 MW úrad určil vo výške $0,132776 \text{ €/1000 m}^3$. Cena za odber energetickej vody z vodného toku vzrástla oproti roku 2008 o hodnotu korekcie nákladov z roku 2006, ktorá v cene na rok 2009 už nebola opodstatnená, a tak sa táto cena dostala na úroveň nákladov roku 2008.

Postup pri regulácii cien za poskytovanie vodohospodárskych služieb súvisiacich s využitím vodného toku na rok 2010 úrad upravil výnosom č. 5/2009.

Cena za odber povrchovej vody z vodného toku pre regulovaný subjekt Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina sa na rok 2010 zvýšila oproti roku 2009 na $0,0963 \text{ €/m}^3$. Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku vzrástla oproti roku 2009 cca o mieru inflácie, presnejšie o 3,5 %, pričom sa opätovne uplatňujú tarify podľa inštalovaného výkonu vodných elektrární za účelom podpory menších výrobcov elektrickej energie, resp. užívateľov hydroenergetického potenciálu. Cena za odber energetickej vody z vodného toku vzrástla oproti roku 2009 o $0,0164 \text{ €/1000 m}^3$.

Napriek racionalizačným i regulačným opatreniam vyšší rast cien za vodohospodárske služby na rok 2009, resp. 2010 spôsobuje neustály a pomerne výrazný pokles odberov vody vo všetkých regulovaných službách.

Výročná správa 2009

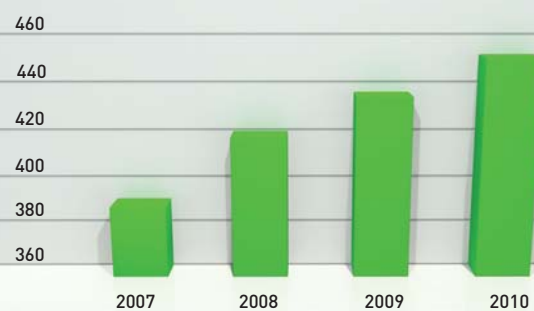
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Ceny za poskytovanie vodohospodárskych služieb (bez DPH)

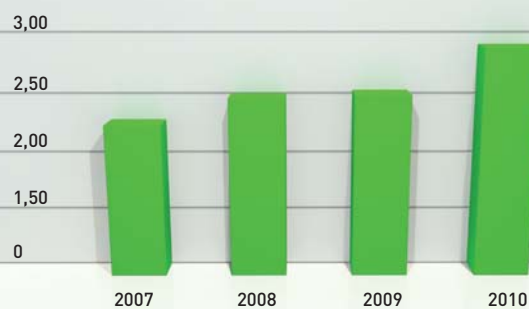
	2007	2008	2009		2010	
	Sk	Sk	€	Sk	€	Sk
a	2,27	2,51	0,083317	2,51	0,0963	2,90
b	389,77	419,28	14,4625	435,70	14,9674	450,91
c	3,10	2,70	0,132776	4,00	0,1492	4,49

- a - Cena za odber povrchovej vody za 1 m³
- b - Priem. cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh
- c - Cena za odber energetickej vody za tis. m³

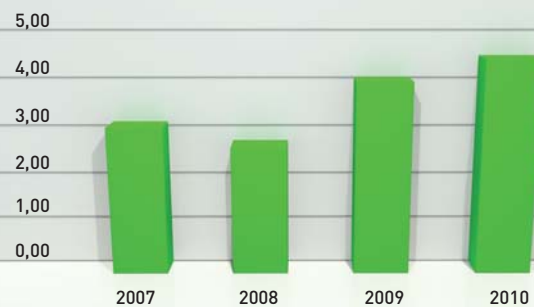
Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu v Sk/MWh (bez DPH)

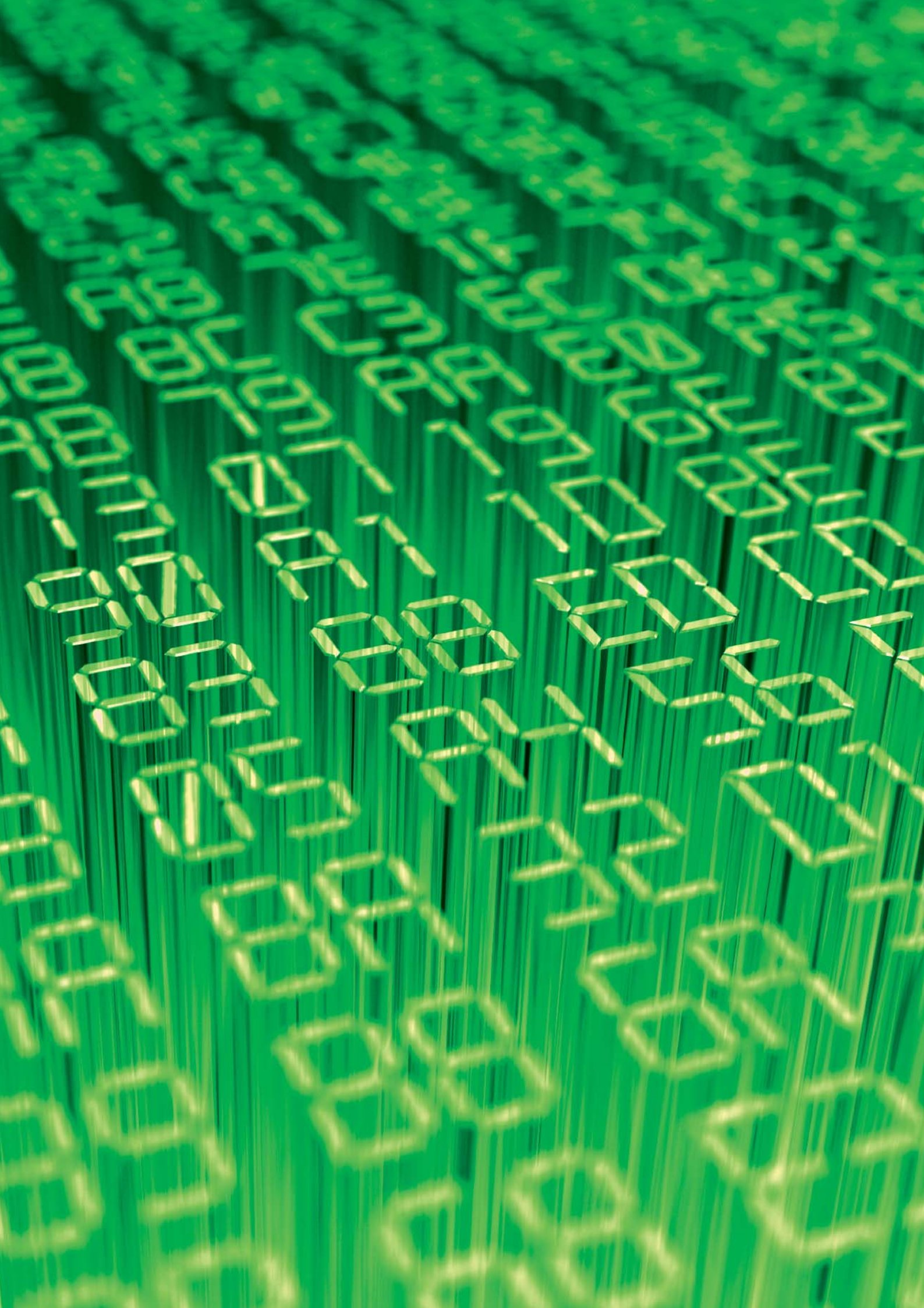

Cena za odber povrchovej vody v Sk/m³ (bez DPH)

Cena za odber energetickej vody v Sk/tis. m³ (bez DPH)

IV. Povolenia na podnikanie v sieťových odvetviach

IV.1. Povolenia v energetike

Podľa § 5 ods. 1 zákona o energetike podnikateľ v energetike možno len na základe povolenia. Rozhodnutia o vydaní, zmene a o odňatí povolenia na vykonávanie regulovaných činností podľa § 5 ods. 1 písm. e) zákona o regulácii vydáva úrad.

Predmetom podnikania podľa § 4 tohto zákona je:

- výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny,
- výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu,
- prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok,
- prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy,
- prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob,
- prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka.

Zákon o energetike určuje podmienky na vydanie povolenia pre fyzické osoby a osobitne pre právnické osoby. Po preukázaní splnenia všetkých podmienok úrad vydá rozhodnutie o povolení na podnikanie.

Prehľad platných povolení v elektroenergetike celkom

Predmet činnosti	
výroba elektriny	4
prenos elektriny	1
distribúcia elektriny	9
výroba a dodávka elektriny	26
výroba, distribúcia a dodávka elektriny	28
distribúcia a dodávka elektriny	133
dodávka elektriny	134
celkom	335

Prehľad platných povolení v plynárenstve celkom

Predmet činnosti	
výroba plynu	2
preprava plynu	1
distribúcia plynu	5
distribúcia a dodávka plynu	44
výroba, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu	2
uskladňovanie plynu	2
dodávka plynu	54
celkom	110

Prehľad ostatných platných povolení v energetike celkom – oblasť pohonných látok a ropy

Predmet činnosti	
prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok	1
prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy	2
prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka.	7
celkom	10

Počet platných povolení len na dodávku elektriny a dodávku plynu celkom

Predmet činnosti	2005	2006	2007	2008	2009	Spolu
dodávka elektriny	39	27	21	24	23	134
dodávka plynu	12	16	10	6	10	54
celkom	51	43	31	30	33	188

V roku 2009 bolo vydaných 104 rozhodnutí o vydaní alebo zmene povolení na podnikanie týkajúcich sa činností v elektroenergetike a 35 rozhodnutí týkajúcich sa činností v plynárenstve.

Podané žiadosti a vydané povolenia v roku 2009 v energetike

Žiadosti / povolenia	Počet
Podané žiadosti	164
Vydané povolenia pre nové právnické osoby a fyzické osoby	56
Vykonané zmeny v povoleniach	83
Odňaté povolenia	27

Prerušené a zastavené konania v roku 2009 v energetike

Rozhodnutia	Počet
prerušenie konania	21
zastavenie konania	5

IV.2. Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti

Podľa § 5 ods. 4 zákona o energetike sa povolenie nevyžaduje na činnosti:

- výroba a dodávka elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW,
- výroba a dodávka elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ak ide o výrobu a dodávku elektriny:
 - v malých vodných elektrárňach,
 - vo veterných elektrárňach,
 - v solárnych zariadeniach,
 - v zariadeniach na využitie geotermálnej energie,
 - v zariadeniach na využitie bioplynu,
 - v zariadeniach na využitie biomasy,
- výroba a dodávka plynu z biomasy,
- výroba a dodávka plynu z bioplynu,
- predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel,
- preprava vyťaženej ropy z miesta ťažby do miesta spracovania,
- predaj skvapalneného plyného uhľovodíka v tlakových nádobách do objemu 100 litrov,

- predaj skvapalneného plyného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel,
- preprava skvapalneného plyného uhľovodíka v tlakových nádobách.

Na právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vykonávajú tieto činnosti sa podľa § 5 ods. 5 zákona o energetike vzťahuje oznamovacia povinnosť o začatí, zmene a ukončení každej vykonávanej činnosti. O splnení oznamovacej povinnosti vydáva úrad potvrdenie, ktoré je dokladom o oprávnení podnikateľ.

Prehľad vydaných potvrdení o splnení oznamovacej povinnosti

Činnosti, na ktoré bolo vydané potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti	rok 2008 (počet)	rok 2009 (počet)	Inštalovaný výkon zariadení v MW
Výroba a dodávka elektriny v zariadení s výkonom do 1 MW	7	9	5,65
Výroba a dodávka elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov s výkonom do 1 MW:			
1. malé vodné elektrárne	30	47	17,55
2. solárne zariadenia	5	26	5,82
3. veterné elektrárne	0	1	0,50
4. zariadenia na využitie bioplynu	4	5	6,62
5. zariadenia na využitie biomasy	2	5	3,04
Predaj skvapalneného plyného uhľovodíka v tlakových nádobách do objemu 100 litrov	22	11	
Predaj skvapalneného plyného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel	29	11	
Preprava skvapalneného plyného uhľovodíka v tlakových nádobách	0	2	
Spolu	99	117	39,18

IV.3. Povolenia v tepelnej energetike

Podnikanie v tepelnej energetike je upravené zákonom o teple. Predmetom podnikania podľa zákona o teple je výroba tepla, výroba a rozvod tepla alebo rozvod tepla pre odberateľa alebo konečného spotrebiteľa. Podnikať v tepelnej energetike možno len na základe povolenia. Zákon o teple rovnako ako zákon o energetike ustanovuje podmienky vydania povolenia na podnikanie v tepelnej energetike a doklady, ktorými žiadateľ preukazuje splnenie týchto podmienok. V roku 2009 úrad vydal 24 povolení na podnikanie v tepelnej energetike.

Prehľad podaných žiadostí a vydaných povolení na podnikanie v tepelnej energetike v roku 2009

Žiadosti / povolenia	Počet
Podané žiadosti	211
Vydané povolenia pre nové právnické osoby a fyzické osoby	24
Vykonalé zmeny v povoleniach	171
Zrušené povolenia	16

Počet prerušených a zastavených konaní v roku 2009

Rozhodnutia	Počet
prerušené konania	19
zastavené konania	5

V roku 2009 bolo vydaných 24 povolení na podnikanie v tepelnej energetike, 41 povolení na podnikanie v elektroenergetike a 15 povolení na podnikanie v plynárenstve.

Súhrnný prehľad platných povolení v tepelnej energetike a energetike

Predmet činnosti	2005	2006	2007	2008	2009	Spolu
Tepelná energetika	50	191	57	31	24	353
Elektroenergetika	112	85	50	47	41	335
Plynárenstvo	25	37	14	19	15	110
Pohonné látky a ropa	4	6	-	-	-	10
celkom	191	319	121	97	80	808

V. Výkon kontroly v roku 2009

Úrad v súlade s pôsobnosťou vymedzenou úradu v § 5 ods. 3 zákona o regulácii v roku 2009

- vykonával kontrolu dodržiavania zákona o regulácii, osobitných zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie,
- ukladal opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly,
- ukladal pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona.

V.1. Výkon kontrol

Podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona o regulácii úrad v roku 2009 vykonával kontroly v 109 regulovaných subjektoch, z toho v 46 regulovaných subjektoch zistil 119 porušení zákona. Kontroly vykonával na základe plánu kontrolnej činnosti a na základe podaní fyzických a právnických osôb.

Zameranie kontrolnej činnosti

elektroenergetika a plynárenstvo na:

- overenie súladu vykonávania regulovanej činnosti s povolením na podnikanie v energetike,
- dodržiavanie cenovej regulácie,
- dodržiavanie pravidiel trhu s elektrinou a plynom,
- overenie plnenia uložených opatrení na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov,

tepelná energetika na:

- dodržiavanie cenovej regulácie,
- overenie plnenia uložených opatrení na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov,

vodárenstvo na:

- dodržiavanie cenovej regulácie,
- overenie plnenia uložených opatrení na odstránenie a nápravu zistených nedostatkov.

Prehľad porušení zákona č. 276/2001 Z. z. v znení zákonov č. 658/2004 Z. z., č. 107/2007 Z. z., č. 112/2008 Z. z. v regulačných rokoch 2006, 2007, 2008 a 2009 zistených kontrolou vykonávanou v regulovaných subjektoch:

- porušenie § 11 ods. 1 – nevykonávanie regulovanej činnosti na základe oznámenia alebo na základe a v rozsahu povolenia vydaného úradom 9 zistení, z toho v oblasti:

elektroenergetiky	8
plynárenstva	1
- porušenie § 13 ods. 2 písm. a) – nevykonávanie regulovanej činnosti v súlade so zákonom a osobitnými predpismi 101 zistení, z toho v oblasti:

elektroenergetiky	79
plynárenstva	20
tepelnej energetiky	2
- porušenie § 13 ods. 2 písm. b) – nedodržanie určeného spôsobu cenovej regulácie a neuskutočňovanie dodávok tovaru a služieb v súlade so schválenými alebo určenými cenami 76 zistení, z toho v oblasti:

elektroenergetiky	16
plynárenstva	2
tepelnej energetiky	52
vodárenstva	6
- porušenie § 13 ods. 2 písm. c) – nepredloženie návrhu na určenie ceny tovaru alebo služby, ktorých cena je regulovaná, spôsobom a v rozsahu podľa všeobecne záväzného predpisu vydaného úradom 18 zistení, z toho v oblasti:

elektroenergetiky	7
plynárenstva	2
tepelnej energetiky	3
vodárenstva	6
- porušenie § 13 ods. 2 písm. h) – nevykonanie opatrenia uloženého úradom 2 zistenia, z toho v oblasti:

plynárenstva	1
vodárenstva	1

- f) porušenie § 13 ods. 2 písm. i) – nedodržovanie pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom 7 zistení, z toho v oblasti:
elektroenergetiky	4
plynárstva	3
- g) porušenie § 13 ods. 2 písm. p) – neposkytovanie potrebnej súčinnosti úradu pri výkone pôsobnosti úradu v lehotách určených úradom, najmä neposkytovanie požadovaných dokumentov, pravdivých podkladov a informácií 3 zistenia v oblasti vodárstva.

Spätnú väzbu o vývoji skutočných nákladov vynaložených na vykonávanie regulovanej činnosti úrad získal z kontrol zameraných na overovanie správnosti a pravdivosti dokladov predkladaných úradu na účely vyhodnocovania vývoja cien a regulácie cien, vykonávaných v kľúčových subjektoch vykonávajúcich regulovanú činnosť: výroba elektriny z domáceho uhlia, distribúcia elektriny a plynu, dodávka elektriny a plynu pre domácnosti, výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom ako aj odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou. Informácie získané výstupmi z predmetných kontrol úrad využil pre účely regulácie v nasledujúcom období.

Okrem uvedených porušení zistených kontrolnou činnosťou v regulovaných subjektoch úrad pri výkone svojej pôsobnosti zistil aj ďalšie porušenia zákona regulovanými subjektmi a to nesplnenie povinnosti podľa § 19 ods. 4 zákona o energetike – v ustanovenej lehote predložiť úradu za každú činnosť samostatný výkaz ziskov a strát a prehľad aktív a pasív a tiež predložiť úradu na schválenie pravidiel pre rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie. Túto povinnosť nesplnilo 84 regulovaných subjektov.

V.2. Opatrenia na odstránenie nedostatkov

Na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly úrad uložil podľa § 5 ods. 3 písm. b) zákona o regulácii celkom 113 opatrení, z toho v oblasti:

- elektroenergetiky	36 opatrení,
- plynárstva	6 opatrení,
- tepelnej energetiky	55 opatrení,
- vodárstva	16 opatrení.

Úrad uložil regulovaným subjektom vrátiť odberateľom elektriny a tepla finančné prostriedky, ktoré predstavovali rozdiel medzi uplatnenou cenou a cenou, ktorá mala byť uplatnená podľa platných predpisov v celkovej výške 615 011,45 €

z toho:

- odberateľom elektriny	198 023,26 €
- odberateľom tepla	416 988,19 €

z toho vo:

- variabilnej zložke maximálnej ceny tepla
191 189,33 €
- fixnej zložke maximálnej ceny tepla
225 798,86 €

V.3. Pokuty za porušenie zákona uložené na I. stupni správneho konania

Úrad ako vecne príslušný správny orgán podľa § 5 zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní a § 5 ods. 1 písm. i) o regulácii rozhoduje vo veciach porušenia povinností vyplývajúcich z tohto zákona a osobitných predpisov.

Rozhodnutia o uložení pokuty na I. stupni správneho konania

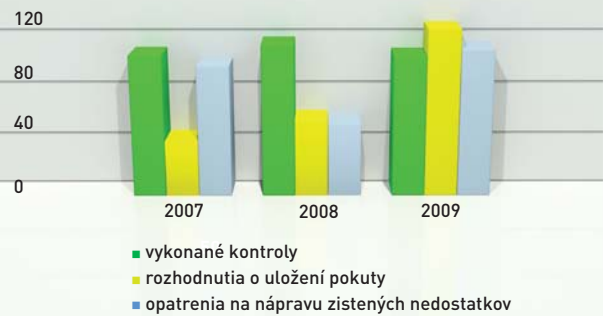
Rozhodnutia	Počet	Suma
Vydané	229	351 900 €
Právoplatné	223	42 100 €

V hodnotenom období odbor kontroly ako prvostupňový správny orgán rozhodoval o uložení pokuty za nedodržanie povinností uvedených v § 13 ods. 2 zákona o regulácii buď na základe záverov vykonaných kontrol alebo na základe zistení úradu o nesplnení povinnosti predložiť úradu dokumenty zákonom ustanovené na schválenie, prípadne predložiť úradu v určenej lehote požadované podklady a informácie. Pokuty ukladal podľa § 16 zákona o regulácii. Správne konanie na I. stupni bolo začaté voči 232 subjektom, pričom 3 subjekty sa odvolali proti prvostupňovým rozhodnutiam a v troch prípadoch prešlo začaté správne konanie do ďalšieho roka.

Prehľad vykonaných kontrol, uložených pokút a opatrení

	2007	2008	2009
vykonané kontroly	111	118	109
rozhodnutia o uložení pokuty	46	60	129
opatrenia na nápravu zistených nedostatkov	102	58	113

Prehľad vykonaných kontrol, uložených pokút a opatrení

V roku 2009 bolo vykonaných 109 kontrol a uložených 113 opatrení na nápravu zistených nedostatkov. V 129 prípadoch úrad rozhodoval o uložení pokuty na I. stupni správneho konania, z toho 45 rozhodnutí vydal za porušenie zákona zistené vykonanými kontrolami v regulovaných subjektoch a 84 rozhodnutí vydal za nesplnenie povinnosti podľa § 19 ods. 4 zákona o energetike.

V.4. Podnety, sťažnosti

Úrad aj v roku 2009 venoval zvýšenú pozornosť vybavovaniu podnetov a sťažností fyzických a právnických osôb (ďalej len „podanie“). V záujme ochrany spotrebiteľa prednostne vykonával kontroly na základe podaní, vypracovával odborné stanoviská a komunikoval osobne aj telefonicky s týmito fyzickými a právnickými osobami.

Podania boli smerované na overenie správnosti uplatnenej ceny alebo tarify za regulovaný tovar alebo službu, na kontrolu oprávnenosti nákladov zahrnutých v regulovanej cene alebo na kontrolu určených podmienok pre uplatnenie ceny, resp. tarify. Ďalej sa úrad zaoberal podaniami účastníkov trhu s elektrinou a plynom zameranými na dodržiavanie pravidiel trhu s elektrinou a plynom

a nadväzne na dodržiavanie prevádzkových poriadkov prevádzkovateľov distribučných sústav elektriny a prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete.

V roku 2009 sa začali tak telefonicky ako aj písomne obracať na úrad odberatelia elektriny, ktorí zmenili dodávateľa elektriny alebo začali proces zmeny dodávateľa elektriny, ktorí namietali postup alternatívnych dodávateľov elektriny. Uvedené problémy vznikli tým, že noví dodávatelia elektriny začali uzatvárať zmluvy o dodávke elektriny v roku 2008 a problémy z týchto vzťahov sa začali množiť v roku 2009. Úrad vykonal kontroly v týchto subjektoch a pri zistení porušenia zákona konal v medziach zákonom ustanovenej pôsobnosti.

Úrad v medziach kompetencií ustanovených zákonom riešil aj spory účastníkov trhu s energiami, pri riešení ktorých mal na zreteli ochranu odberateľov v domácnosti.

Na kontrolu bolo doručených 186 podaní fyzických a právnických osôb celkom, z toho 144 podaní bolo vybavených a 40 podaní bolo čiastočne vybavených, tzn., že budú definitívne vybavené po ukončení kontrol, resp. po ukončení správneho konania a vybavovanie 2 podaní prešlo do nasledujúceho roku.

V centrálnej evidencii petícií a sťažností úradu bolo v roku 2009 zaevidovaných:

- 1 podanie označené ako petícia,
- 24 podaní označených ako sťažnosť, z toho:
 - 19 vrátených fyzickým a právnickým osobám podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach a vybavených ako podanie,
 - 5 podaní označených ako sťažnosť bolo vybavených podľa zákona 152/1998 Z. z.

Zo 186 doručených podaní bolo 76 podaní podnetom na začatie kontroly. V rámci vybavovania predmetných podaní odbor kontroly vypracoval 407 odborných stanovísk.

Prehľad vykonaných kontrol, uložených pokút a opatrení

VI. Podklady pre rozhodovaciu činnosť

VI.1. Štandardy kvality

Účinným nástrojom pre zabezpečenie kvality dodávaného tovaru a služieb pri tak citlivých komoditách, ako je elektrina, plyn, teplo a voda je zavedenie inštitútu štandardov kvality. Úrad vydal vyhlášky č. 315/2008 Z. z., č. 316/2008 Z. z., č. 317/2008 Z. z. a vyhlášku č. 328/2008 Z. z., ktorými ustanovil štandardy kvality v sieťových odvetviach. Regulované subjekty sú povinné dodržiavať nastavené parametre kvality za jednotlivé komodity a vyhodnotenie dodržiavania štandardov kvality sumárne za rok 2009 zaslať v rozsahu príloh jednotlivých vyhlášok úradu do 28. februára nasledujúceho kalendárneho roka.

V roku 2009, ako v prvom roku, za ktorý sa sledovali štandardy kvality, úrad formou organizovania workshopu, stretnutí a konzultácií so zástupcami regulovaných subjektov ich metodicky usmerňoval o spôsobe sledovania a vyhodnocovania štandardov kvality.

Štandardy kvality sú v neustálej pozornosti úradu aj v spotrebiteľskej sfére. Prostredníctvom profesijných, územných a spotrebiteľských organizácií úrad rozvinul kampaň za účelom oboznámenia verejnosti s právami spotrebiteľov a ich postupného presadzovania do ich správania s cieľom vytvoriť efektívny regulačný rámec spočívajúci v permanentnom procese zbierania údajov, poskytovaní informácií, inštrukcií a poradenstva, ktorý je nevyhnutným predpokladom na prípadné zásahy štátnych orgánov.

VI.2. Oddelená evidencia

Prevádzkovatelia a dodávatelia v elektroenergetike a v plynárenstve v zmysle vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 415/2008 Z. z. predkladajú úradu výstupy z oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, nákladov, výnosov, aktív, pasív a odpisovania vo forme tabulkových prehľadov a v elektronickej forme podľa vyhlášky a jej príloh najneskôr do 30. júna 2010 za rok 2009.

Hlavným cieľom sledovania tejto činnosti je zabránenie diskriminácii a krížovým dotáciami, t.j. aby jednotlivé subjekty nekompenzovali jednu činnosť inou činnosťou. Z údajov predložených regulovanými subjektmi úrad spracováva ekonomické modely, za účelom zistenia efektívnosti činnosti regulovaných subjektov.

VI.3. Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie

V zmysle zákona o energetike regulované subjekty v roku 2009 predložili úradu na schválenie Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie. Schválené pravidlá sa uplatnia od 1. januára 2010.

Počet rozhodnutí o schválení pravidiel v roku 2009

Rok 2009	Elektrina	Plyn
počet rozhodnutí o schválení pravidiel	161	45

VII. Ostatné aktivity úradu

VII.1. Vybavovanie žiadostí podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 628/2005 Z. z.

Úrad riešil v roku 2009 celkom 79 žiadostí o sprístupnenie informácií (ďalej len „žiadost“), z ktorých 68 vybavil tak, že požadované informácie sprístupnil, v 16 prípadoch žiadateľovi nevyhovelo a 2 žiadosti odložil.

Z celkového počtu vybavených žiadostí sa 11 žiadostí týkalo informácií o cenách energií, 11 žiadostí o zaslanie podkladov a dokladov k návrhom cien, 5 žiadostí sa týkalo všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť regulácie jednotlivých sieťových odvetví, v 6-tich prípadoch žiadatelia žiadali informáciu o povoleniach vydaných na podnikanie v regulovaných oblastiach, v 15-tich prípadoch žiadali zaslanie kópií rozhodnutí, ktorým úrad určil ceny energií. Žiadatelia taktiež žiadali informácie aj o platnosti a záväznosti výnosov úradu, o činnosti a pôsobnosti úradu, odpisy a kópie dokumentov vydaných úradom a výsledky vykonanej kontroly .

VII.2. Medzinárodné aktivity úradu

Od prístupu Slovenskej republiky do EÚ je úrad právoplatným členom Rady európskych energetických regulátorov – CEER (Council of European Energy Regulators) so sídlom v Bruseli. Úrad je zároveň členom Skupiny európskych regulátorov pre elektrinu a plyn – ERGEG (European Regulatory Group for Electricity and Gas), ktorá bola zriadená na základe rozhodnutia Európskej komisie ako jej poradný orgán v otázkach regulácie energetických odvetví. Popri aktívnej účasti na stretnutiach CEER/ ERGEG úrad obnovil členstvo v organizácii ERRA (Regionálna asociácia energetických regulátorov), ktorá združuje

regulačné úrady krajín juhovýchodnej Európy, Pobaltských republík, Balkánu a krajín strednej Ázie. Hlavným účelom asociácie je podnietiť vzájomnú spoluprácu a výmenu informácií medzi regulačnými úradmi členských krajín, ako aj šírenie skúseností a know-how regulačných úradov s dlhšou tradíciou medzi novovzniknuté inštitúcie.

Počas vrcholiaceho procesu prijímania legislatívnych úprav európskych nariadení a smerníc pre oblasť energetiky a tvorby nového nariadenia zakladajúceho Agentúru pre spoluprácu európskych regulátorov, sa činnosť úradu zintenzívnila aj v oblasti komunikácie s európskymi inštitúciami. Súčasťou prijatej legislatívy je dôraz na regionálnu spoluprácu, ako medzistupeň vytvorenia celoeurópskeho trhu s elektrinou a plynom.

Významnou medzinárodnou aktivitou úradu je účasť na celoeurópskych fórach zameraných na jednotlivé sektory energetiky, akými sú Florentské fórum zamerané na elektroenergetiku, Madridské fórum zamerané na plynárenstvo a Londýnske fórum pre otázky konečných spotrebiteľov. Spomínané stretnutia predstavujú najvýznamnejšiu platformu pre diskusie účastníkov trhov s elektrinou a plynom v Európe.

V posledných rokoch vzrástla medzinárodná reputácia úradu natoľko, že sa postupne dostal z pozície žiaka do pozície učiteľa. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť najmä úspešný twinningový projekt, v rámci ktorého sa úrad podieľa na implementácii európskeho práva v sektore energetiky Azerbajdžanu.

Table of contents

I.	Slovak Legislation Governing Regulation in Network Industries in 2009	66
II.	Implementation of Regulatory Policy	70
II.1.	The Electricity Sector	70
II.2.	The Gas Industry	71
II.3.	The Thermal Energy Sector	73
II.4.	The Water Service Sector	74
III.	Fulfillment of Tasks under Article 5 of the Act on Regulation	77
III.1.	The Electricity Sector	77
III.1.1.	Development of regulated components of the final electricity price	77
III.2.	The Gas Sector	86
III.2.1.	Gas transmission	86
III.2.2.	Gas distribution	86
III.2.3.	Gas storage	90
III.2.4.	Gas supply	91
III.3.	The Thermal Energy Sector	95
III.4.	The Water Service Sector	102
III.4.1.	Production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system	102
III.4.2.	Provision of water services	108
IV.	Business Licence in Network Industries	111
IV.1.	Business licences issued in the energy sector	111
IV.2.	Certificates on performing notification obligation	112
IV.3.	Business licences in the thermal energy sector	113
V.	Performance of Surveillance and Inspection in 2009	114
V.1.	Surveillance and Inspections	114
V.2.	Measures to eliminate deficiencies	115
V.3.	Penalties for Violation of the Act Imposed in the I. Stage of the Administrative Proceeding	116
V.4.	Initiatives and complaints	116
VI.	Background Documents for Decision Making Activities	118
VI.1.	Quality Standards	118
VI.2.	Separate recording	118
VI.3.	The rules for allocation of assets and liabilities, costs and revenues, and depreciation rules	118
VII.	Other Activities Performed by the Office	119
VII.1.	The settlement of applications under Act No. 211/2000 Coll. on Free Access to Information and on amendment and supplement of some acts in wording of Act No. 628/2005 Coll.	119
VII.2.	International Activities of the Office	119

Chairman's Foreword

The world economic and financial crisis in 2009 impacted the economy of the Slovak Republic with full power. Since the backbone of every national economy is the energy sector, where the Regulatory Office for Network Industries plays an irreplaceable role, the Regulatory Office had to deal with a number of extremely challenging tasks. This Annual Report therefore provides a full picture of what approaches were taken and what solutions were achieved when dealing with those challenges.

When looking back, it is impossible to avoid feeling that despite the enormously tight economic and social situation, the Office with respect fulfilled its mission of an arbiter between the two opposing interests of producers and suppliers on one side and consumers and end users on the other side.

The pricing process is surely the most scrutinized activity of the Office. In past years the Slovak price statistics went far beyond the EU price statistics, however, the year 2009 brought the prices to the average level of EU member states. Whereas in other countries prices were increasing, the Office, using new approaches in legislation and price setting methodology, resisted the upward price pressure and managed to stabilise the prices not only for households, but also for the private business sector. Thanks to a thorough implementation of domestic and European legislation, the proclaimed aim was achieved – allowing businesses to create a sufficient amount of available resources required for the upgrading and development of their production tools and at the same time duly protecting the consumers against any potential abuse of the dominant position of the monopoly supplier. However, it went further. In 2009 the Office began a thorough inspection of utilising the acquired financial means. If this money had not been used for the purpose of reconstruction of networks and equipment, the Office would use its competences and come up with the severe sanctions.

It needs to be acknowledged that another positive factor was a favourable reversal in the world power and natural gas exchanges, which made an outstanding starting position for the setting of prices

for 2010, thereby allowing the substantial reduction of the prices for private businesses.

Obviously, such a trend, hopefully permanent, also had to be supported with the Office's activities that were aimed mainly at increasing the effectiveness of business activities of regulated companies. The price cap method used for price regulation in 2009 ensured price stabilisation. The Office focused on the assessment of economic effectiveness and economic indicators of regulated business with the intention to analyse impacts of regulatory methods on the performance of private businesses. In this regard the Office initiated an inspection of duties arising out of valid legislation that should be met by licence holders. These include, for example, the submission of annual financial closures or allocation of assets and liabilities. In case of insufficient interaction from regulated businesses the Office did not hesitate to impose remedial measures and penalties.

Although the gas and electricity markets have been fully liberalised since July 1, 2007, liberalisation was only slowly becoming apparent. Nevertheless, there is a difference whether some country had already had a developed competitive market or a country had had to establish it under different conditions. Alternative energy suppliers were entering the market only gradually. In 2008 no gas consumer switched a gas supplier, however, in 2009 as many as 45 gas consumers switched from their traditional suppliers. In the electricity sector, 8 households and 1462 other electricity consumers switched their suppliers. In 2009, 7 700 households and 3 000 other electricity consumers switched their suppliers. It can be stated that the year 2009 represented a milestone in liberalisation of the market, as there evolved a real competitive environment. It is possible to assume that the entry of other alternative suppliers will consequently have a positive impact on the prices of electricity and natural gas for consumers.

The thermal energy sector underwent substantial changes in 2009. What was really apparent was the transition to different measuring units. A new category of regulatory input was introduced, which practically stabilised the heat price for a period of three years. In addition, one single heat price began to be charged by a heat supplier within one town or town district. The most significant change was the introduction of an incentive to increase the utilisation of renewable energy sources for the purpose of heat production.

An efficient tool for ensuring the quality of such sensitive goods and services as electricity, gas, heat and water was the introduction of the quality standards as a new tool of regulation. Through its decrees the Office set out the quality standards in network industries and the year 2009 was the first year in which such quality standards were carefully monitored and reviewed.

September 2009 was when the so-called "EU Third Energy Package" came into effect. Until then the Office had been actively involved in the finalisation of this package by providing its opinions and comments. Since then the Office has begun to actively implement its provisions within Slovak legislation.

In regards to international activities, the reputation of the Office for being a legitimate, principal and at the same time an inventive member of international associations of network regulators in 2009 and advisory bodies of the EU was further elevated. This is shown by the fact that in its campaign for a seat on the Agency for the Co-operation of Energy Regulator, the Office was widely supported by regulatory authorities of the European Union, and Bratislava achieved second position in the overall ranking.

The Office realises that increased powers and strengthened independent position of regulatory bodies, supported by the European Union, will result in even larger requirements than there have been up to now. The results for 2009, making assumptions for 2010, however, show that there are abilities and zest to act.

Ing. Jozef Holjenčik
Chairman of the Regulatory Board
Acting as Chairman of the Regulatory Office
for Network Industries

Introduction

The essence of state regulation in network industries lies in establishing an environment close to a competitive environment where there is no natural competition for monopoly companies, such as producers and suppliers of electricity, natural gas, heat and water.

Bearing in mind such goal, the Regulatory Office for Network Industries (hereinafter only "the Office") has drafted relevant legislation establishing the transparent and non-discriminatory conditions for all market participants. The fundamental strategic document of the Office is „The Regulatory Policy for a Regulatory Period Starting from 2009 to 2011“ that was adopted in 2008. The regulatory policy brought new perspectives with respect to performance of the energy sector. The document gives an emphasis on incentivisation methods, thus evoking a need for changing the method of regulation. In 2009 the revenue cap method ceased to be applied, being replaced with the price cap method.

The year 2009 was the first year of the 3-year regulatory period, from 2009 to 2011, and it manifested a significant decrease in generation and consumption of electric power. The global financial and economic crisis, going hand in hand with a decline in consumption of electricity and gas, brought a number of urgent economic issues. The Office, as a state administrative authority in charge of price regulation in network industries, dealt with the complex question of how to ensure, using its competences, a reliable and safe functioning of the energy sector and prevent any abuse of the dominant position of major suppliers at the expense of consumers.

The turbulent development of the cost of energy and resources in world markets and dependence of Slovakia on their import created strong upward pressure on energy prices. However, the Office did not cave in to this pressure and gradually all speculative price "bubbles" burst.

Paradoxically, the global economic and financial crises has also brought some positive effects, including:

- A sharp decline of overestimated energy prices in commodity stock exchanges and electricity auctions, thus making the prices of commodity at the exchange more realistic,

- A more substantial development of the electricity market, mainly the important entry of alternative electricity suppliers to the electricity market that (without substantial administrative background) offer attractive prices for small businesses and household electricity consumers,
- The gas market in Slovakia, even though „de jure“ fully liberalised, began to develop towards the end of 2009, mainly as a result of the entry of several daughter companies of important European gas companies in the local market in order to carry out business in Slovakia, however, only in the area of offhousehold gas consumers.

In January 2009, serious problems arose with natural gas supplies culminating in the gas crisis – the complete closure of gas supplies to Slovakia. The Slovak Republic declared a state of emergency. Using its competences, the Office was actively involved in solving this crisis. On the basis of available information and upon request of the Government of the Slovak Republic, it submitted the report on the status of inventories and production capacities at the time of gas crisis to be provided by the operators of underground gas storage tanks. The Office stated that not all the possibilities had been used for the protection of interests of the national economy and gas had, at the time of interrupted supply, even been transported outside the borders of the Slovak Republic.

A significant change made in the year 2009 was the adoption of Act No. 309/2009 Coll. on Promotion of Renewable Energy Sources and Highly Efficient Combined Heat and Power Production. The Office, through its amendment of the decree, worked out the practical details concerning the act and set out new purchase prices of energy carriers from those generating sources. Purchase prices are guaranteed for a period of 15 years and are determined so that they allow actual or potential investors in renewable energy sources to achieve adequate return on investments and an adequate profit. The past situation was favourable for only the generators supplying electricity into the distribution system. The present state, however, provides guarantees also for electricity which a generator uses, for example in the production of its own products.

Regulatory board (from the left):
Ing. Milan Krajčovič (member), Ing. Radoslav Naništa (Vice-chairman),
Ing. Jozef Holjenčík (Chairman), Ing. Ivan Chaban (member),
JUDr. Ing. Ján Híjj, PhD. (member), Ing. Vladimír Čepko (member)

An important milestone has been the coupling of the day ahead electricity markets of the Czech and Slovak Republics since September 1, 2009. This resulted in an enormous interest of market participants in this type of trading. Also, there was a substantial interest in the entry of alternative electricity suppliers into the electricity market, which may offer attractive prices also for small businesses and household electricity consumers. Although legislative conditions, having been prepared by the Office in connection with the full market opening since July 1, 2007, were established in accordance with European Union legislation, only the entry of alternative electricity suppliers stirred the market and helped set up a real competitive environment having a positive impact on the price of electricity.

A number of changes were also implemented in the thermal energy and water sectors in 2009.

One common heat price for all points of supply was determined for a supplier within a town or town district, energy units were changed and heat prices were stabilised for a period of three years by setting a category of regulatory input.

The price cap method introduced and applied in price regulation during 2009 also ensured price stability in the areas of production, distribution and supply of drinking water through the public water

supply system. As regards to discharge and treatment of waste water through the public sewage system, there was introduced an investment development factor to support the construction of sewage systems and waste water treatment plants, with the intention to motivate regulated companies to draw financial means from the EU funds and to fulfil the commitments of the Slovak Republic.

The Office made a positive shift in the international field in 2009, as well. It largely contributed to the success of a trilateral twinning project aimed at reconstruction of the energy sector in Azerbaijan. Its work in advisory bodies of the European Commission and the Council of European Energy Regulators and various regional initiatives increased its reputation so much that, until the last moment, the Office had been a strong candidate for a seat on the Agency for the Cooperation of Energy Regulators.

A relatively new matter that fully evolved in the year 2009 is regulation of service quality. The quality of supplies and provision of services are key questions for final consumers of all types and sizes. This is just another tool of regulation which is used mainly for the purpose of ensuring:

- the protection of consumers,
- reliability and safety of supplies and services in network industries,
- high quality services and goods so that the customer received adequate quality for their money,
- the prescribed quality for adequate costs,
- financial sources available for upgrading and improving parameters of technological equipment.

In September 2009 the EU adopted new directives whose working version is called "The Third Liberalisation Energy Package". These have to be transposed into legal regulations of the Slovak Republic. The new directives strengthen independence and powers of regulatory authorities and introduce new possibilities of structuring the markets with electricity and gas. Immediately after their publication, the Office began an intensive co-operation on drafting of new energy legislation, the result of which will be a new Act on Regulation, and at least amendment of the Energy Act and the overall follow-up legislation.

I. Slovak Legislation Governing Regulation in Network Industries in 2009

Act No. 276/2001 Coll. on Regulation in Network Industries and on amendment and supplement of some acts in wording of Act No. 397/2002 Coll., Act No. 442/2002 Coll., Act No. 658/2004 Coll., Act No. 107/2007 Coll., Act No. 112/2008 Coll., Act No. 283/2008 Coll., Act No. 73/2009 Coll. and Act No. 309/2009 Coll. (hereinafter only „the Act on Regulation“)

Act No. 364/2004 Coll. on Water Sources and on amendment of the Act of the National Council of the Slovak Republic No. 372/1990 Coll. on Offences in wording of latter provisions (the Water Act) (hereinafter only „the Act on Water Sources“)

Act No. 442/2002 Coll. on Public Water Supply Systems and Public Sewage Systems and on amendment and supplement of Act No. 276/2001 Coll. on Regulation in Network Industries in wording of latter provisions (hereinafter only „the Act on Public Water Supply Systems and Public Sewage Systems“)

Act No. 656/2004 Coll. on the Energy Industry and on amendments of some acts in wording of Act No. 555/2005 Coll., Act No. 238/2006 Coll., Act No. 107/2007 Coll., Act No. 68/2008 Coll., Act No. 112/2008 Coll., Act No. 283/2008 Coll., Act No. 476/2008 Coll., Act No. 73/2009 Coll., Act No. 309/2009 Coll. and Act No. 293/2009 Coll. (hereinafter only „the Energy Act“)

Act No. 657/2004 Coll. on the Thermal Energy Sector in wording of the Act No. 99/2007 Coll. and Act No. 309/2009 Coll. (hereinafter only „the Act on the Thermal Energy Sector“)

Act No. 309/2009 Coll. on Promotion of Renewable Energy Sources and Highly Efficient Combined Heat and Power Production and on amendment and supplement of some acts (hereinafter only „Act No. 309/2009 Coll.“)

Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 317/2007 Coll., laying down the rules for functioning of the electricity market in wording of Act No. 309/2009 Coll. (hereinafter only „the Electricity Market Rules“)

Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 409/2007 Coll., laying down the rules for functioning of the gas market (hereinafter only „the Gas Market Rules“)

Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 755/2004 Coll., setting out the amount of non-regulated payments, the amount of fees and details concerning the charging of water sources in wording of the Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 755/2004 Coll. (hereinafter only „Ordinance No. 755/2004“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 212/2005 Coll., providing the sample application for the issuance of a licence (hereinafter only „Decree No. 212/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 328/2005 Coll., setting out the method of checking the efficiency of operation of thermal equipment, energy efficiency indicators relating to heat production and distribution equipment, normative indicators of heat consumption, the scope of economically justified costs for checking the efficiency of operation of thermal equipment and a way of the settlement of the related costs in wording of the Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 59/2008 Coll. (hereinafter only „Decree No. 328/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 630/2005 Coll., setting the temperature of hot domestic water at the point of supply, the rules for calculation of the amount of heat supplied for preparation of hot domestic

water and for calculation of the amount of delivered heat in wording of the Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 358/2009 Coll. (hereinafter only „Decree No. 630/2005 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 505/2006 Coll., specifying the scope of economically justified costs incurred by disconnection of the consumer or the final consumer from the supplier's system of thermal equipment and the method of their calculation (hereinafter only „Decree No. 505/2006 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 208/2008 Coll., specifying the details of the application and the list of documents for granting the exemption from an obligation to provide the third party access to the network and a storage tank for a new significant gas installation or a reconstructed gas installation (hereinafter only „Decree No. 208/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 315/2008 Coll., specifying the quality standards of electricity supply and provision of services (hereinafter only „Decree No. 315/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 316/2008 Coll., specifying the quality standards of heat supply and provision of services connected with heat supply (hereinafter only „Decree No. 316/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 317/2008 Coll., specifying the quality standards of the supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system and related services (hereinafter only „Decree No. 317/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 328/2008 Coll., specifying the quality standards of gas supply and services provided in the gas industry (hereinafter only „Decree No. 328/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 349/2008 Coll., on the rules governing the sales of electricity by means of an auction (hereinafter only „Decree No. 349/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 415/2008 Coll. on the method of keeping separate accounting records, on the method of keeping separate records on costs, revenues, assets and liabilities and submitting the outputs from such separate record keeping (hereinafter only „Decree No. 415/2008 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 366/2009 Coll., specifying the details on demonstrating technical assumptions for carrying out business activities in the energy industry (hereinafter only „Decree No. 366/2009 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 490/2009 Coll., specifying the details on promotion of renewable energy resources, highly efficient combined heat and power production and biomethane (hereinafter only „Decree No. 490/2009 Coll.“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated June 18, 2008 **No. 1/2008** specifying the scope of price regulation in network industries and the method of its implementation (Notification No. 226/2008 Coll.) in wording of the Decree dated October 1, 2008 No. 7/2008 (Notification No. 377/2008 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 1/2008“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated July 28, 2008 **No. 2/2008**, introducing price regulation in the electricity sector (Notification No. 311/2008 Coll.) in wording of the Decree dated October 1, 2008 No. 7/2008 (Notification No. 377/2008 Coll.), the Decree dated June 10, 2009 No. 2/2009 (Notification No. 239/2009 Coll.) and the Decree dated September 9, 2009 No. 7/2009 (Notification No. 362/2009 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 2/2008“)

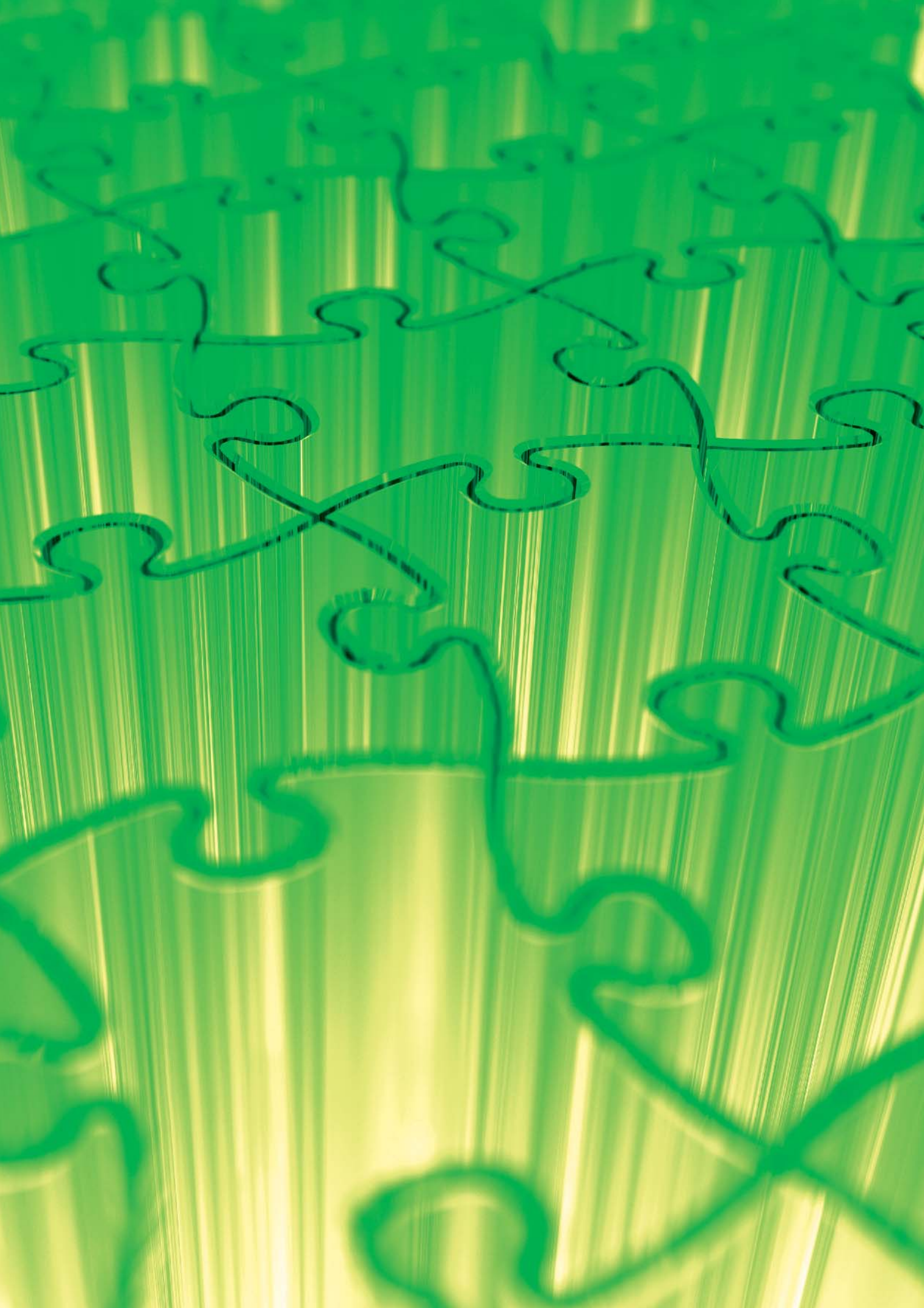
Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated July 23, 2008 **No. 3/2008**, introducing regulation with respect to prices for production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and for discharge and treatment of waste water through the public sewage system (Notification No. 295/2008 Coll.) in wording of the Decree dated June 10, 2009 No. 3/2009 (Notification No. 240/2009 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 3/2008“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated July 23, 2008 **No. 4/2008**, introducing price regulation in the gas industry and supplementing the Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated July 31, 2007 No. 4/2007 specifying the scope and structure of eligible costs, the method of determining the amount of adequate profit and relevant documents needed for a price proposal in the gas industry (Notification No. 291/2008 Coll.) in wording of the Decree dated October 1, 2008 No. 7/2008 (Notification No. 377/2008 Coll.) and the Decree dated June 10, 2009 No. 4/2009 (Notification No. 241/2009 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 4/2008“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated July 23, 2008 No. 5/2008, introducing price regulation with respect to provision of water services relating to utilisation of a river flow (Notification No. 294/2008 Coll.) in wording of the Decree dated June 10, 2009 No. 5/2009 (Notification No. 242/2009 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 5/2008“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated July 23, 2008 **No. 6/2008**, introducing heat price regulation (Notification No. 296/2008 Coll.) in wording of the Decree dated October 1, 2008 No. 7/2008 (Notification No. 377/2008 Coll.) and the Decree dated June 10, 2009 No. 6/2009 (Notification No. 243/2009 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 6/2008“)

Decree of the Regulatory Office for Network Industries dated June 10, 2009 **No. 1/2009** on the scope of price regulation in network industries and the method of its implementation (Notification No. 238/2009 Coll.) (hereinafter only „Decree No. 1/2009“)

II. Implementation of Regulatory Policy

II.1. The Electricity Sector

The year 2009 was a first year of the current 3-year regulatory period. Its complexity as well as its undisputable importance for further development arose from the application of the incentive-based regulatory method. Starting from 2009 „the revenue cap method“ ceased to be applied, being replaced with „the price cap method“.

A factor having a profound impact also on the electricity sector was the worldwide financial and economic crisis, going hand in hand with a decrease in electricity consumption, which did not avoid Slovakia either. Nor did „the invisible hand of the market“ come up with a solution. The state interference and adequate regulation proved to be essential. Paradoxically, the positive aspects of the crisis are the impacts, including from the point of view of the situation in Slovakia, mainly the following:

- A sharp decline of overestimated prices of energy carriers in the commodity stock exchanges and electricity auctions,
- The more significant development of the electricity market, especially the entry of alternative electricity suppliers in the electricity market offering attractive prices also to small businesses and household electricity consumers.

The year 2009 was also special because after several years the annual electricity consumption declined by 8,2%, i.e. to the value of 27 386 GWh, and the electricity generation decreased even by 11 %, i.e. to the value of 26 074 GWh.

Of high significance was the fact that as of September 1, 2009 the unified trading zone for the day ahead electricity market was established between the Czech Republic and the Slovak Republic. The main goal was to ensure stability, to provide for safe operation of both power systems and last, but not least, to support the development of liberalisation in the electricity sector. A successful coupling of the day ahead electricity markets between the Czech Republic and Slovakia is fully in line with the aims of the European Commission.

Based on the up-to-date experience and regulatory policy it may be stated that the situation with electricity price development has been stabilised, the setting of prices and their structure has become transparent and regulated entities will have their investments, plus adequate profit, paid back in the future, on condition that they perform effectively.

The Regulatory Office for Network Industries (hereinafter only „the Office“), especially in connection with amendments in respective legislation (Amendment of the Energy Act and the Act on Regulation by Acts No. 112/2008 Coll. and No. 283/2008 Coll., amendment of secondary legislation), contributed by means of its proposals to stability and improvement of the environment, with an intention to ensure further development of the electricity market, where: :

- Act No. 112/2008 Coll. sets out several new definitions that are relevant for development of the electricity market (e.g. universal service, small businesses, final electricity and gas suppliers to household, last resort supplier and so on), duties of system operators have been extended, competences of the Office have been precisely defined, etc.,
- Act No. 283/2008 Coll. introduced in the electricity sector mainly the obligation of an electricity generator and a system operator to keep separate accounting records, to lay down the rules for allocation of assets, liabilities, costs, revenues and to lay down the rules for separate depreciation for each activity in order to prevent any discrimination and cross-subsidies. With an intention to raise the protection of a household electricity consumer an obligation was introduced to provide the information on a structure of individual components of a price for electricity supply.

The Office's tools for implementation of regulatory policy in the field of price regulation in the electricity sector are generally binding legal regulations issued on the basis of empowering provisions of the Act on Regulation.

Through Decree No. 1/2008 on the scope of price regulation in network industries and the method of its implementation the Office determined that in 2009 price regulation in the electricity sector was relating to the following areas: electricity generated from renewable energy sources, electricity generated in combined heat and power production and electricity generated from domestic coal, connection to the system, access to the transmission system and electricity transmission, access to the distribution system and electricity distribution, electricity supply to households and small businesses and provision of balancing and ancillary services in the electricity sector.

In 2009 the main implementation tool for price policy in the electricity sector was the Decree of the Office No. 2/2008.

For 2009 the Office issued overallly 342 price decisions on access to the transmission system and electricity transmission, on access to the distribution system and electricity distribution, on connection to the system and electricity supply to households and small businesses. In addition, the Office issued 48 price decisions for electricity generators using technologies of combined heat and power production and 198 certificates of origin of electricity for generators of electricity from renewable energy sources.

As regards technical regulation the Office is working, in accordance with the Act on Regulation, on the other generally binding legal regulation – the Ordinance of the Government of the Slovak Republic No. 317/2007 Coll., laying down the rules of the electricity market. Such rules establish rights and obligations in the electricity market under the conditions of the liberalised electricity market in Slovakia.

The other tools supporting transparent and non-discriminatory procedures and conditions in the electricity market are operational orders of the transmission system operator and operators of regional and local distribution systems issued by the Office.

Since the Act on Regulation requires from the operational order to include the market rules, in 2009 the Office, obtaining the applications from operators of the systems, assessed and approved totally 29 operational orders. The approved operational order represents a binding document for participants in the electricity market.

On September 10, 2008 came into effect the Office Decree No. 349/2008 Coll., which introduces the relevant definitions, conditions and procedure when organising an auction, the determination of a bid with the lowest price and the procedure when evaluating and notifying the outcome of an auction. Supervision over the auction is undertaken by an Office representative in the commission that oversees the auction. The issuance of relevant rules has helped to eliminate any chances for speculative actions by auction participants.

II. 2. The Gas Industry

In 2009 the Office undertook price regulation in the gas industry which is imposed on the connection to the gas transmission and distribution systems, provision of ancillary services in the gas industry, gas supply to households and supply of natural gas for the purpose of heat production for households. Amendment of the Act on the Energy Industry No. 73/2009 Coll. dated February 17, 2009 extended the scope of price regulation in the gas industry, including access to a storage tank and gas storage, bringing it into effect in 2010. Production, storage of natural gas, as well as access to storage tanks and gas storage were not subject to price regulation in 2009. With these activities negotiated access was applied in accordance with the gas market rules.

Decree No. 1/2008, setting out the scope of price regulation and the way of its implementation, was used when setting the 2009 prices. An implementation tool for the 2009 price policy

was Decree No. 4/2008 in wording applicable for the year 2009. In the gas industry price regulation was undertaken by:

- a) setting the method for calculation of a fixed price for connection to the transmission system and for connection of new gas producers to the transmission system,
- b) setting the method for calculation of a maximum price and a fixed price for connection to the distribution system and for connection of new gas producers to the distribution system,
- c) direct setting of a comparable price for access to the transmission system and for gas transmission,
- d) setting the method for calculation of a maximum price and a tariff for access to the distribution system and for gas distribution,
- e) setting the method for calculation of a maximum price for gas supply to households,
- f) direct setting of a fixed price for providing ancillary services,
- g) setting the method for calculation of a maximum price for gas supply for the purpose of production of heat for household.

The price setting process for a second year of the regulatory period was based on Decrees No. 1/2009 and 4/2008 in accordance with the approved method of price regulation, i.e. the price cap method determined according to specific conditions and status of a regulatory environment. This method, which determined a price level for the entire regulatory period, was applied as a basis for approving or setting prices for access to the distribution system and for gas distribution, gas supply to households and gas supply for the purpose of heat production for households.

Prices for access to a storage tank and gas storage for 2010, similarly to prices for access to the transmission system and gas transmission, were based on the benchmarking method, i.e. a comparison of the prices for gas storage in the Slovak Republic with those in other member states of the European Union (hereinafter only „EU“).

Price regulation imposed on access to the distribution system and gas distribution for the operators of local distribution systems, whose number of points of supply does not exceed 100 000, was undertaken using the cost based method of regulation. The final price then reflects eligible costs of a regulated business spent on the operation of the system, an adequate profit determined by the Office and correction of revenues depending on the development of eligible costs of a regulated business in the previous period.

Besides price regulation the Office in accordance with the Act on Regulation lays down the rules for functioning of the gas market which define rights and obligations of participants of the gas market and which outlines the conditions for functioning of the liberalised gas market in Slovakia.

Another binding document for participants of the gas market promoting transparency and efficiency of the gas market are operational orders approved by the Office into which network operators incorporated the rules of the gas market taking into account their own operational conditions. Based on the applications by the operators of the networks and a storage tank submitted in 2009 the Office assessed and approved 10 operational orders.

The year 2009 also brought some first positive changes as a result of the liberalisation process in the Slovak gas market. The efforts to establish a real competitive environment in the area of gas trading got „the green light“ after new gas suppliers entered the Slovak market, starting with gas supplies to industrial consumers, which brought the competition for the dominant gas supplier Slovenský plynárenský priemysel (hereinafter only „SPP“). Even though the gas market in the Slovak Republic is open for all gas suppliers, so far households have not been actually able to use their right to opt for a gas supplier, as the only gas supplier for households was the SPP, a.s. company.

At the beginning of 2009 the Slovak gas market was severely influenced by the Russian-Ukrainian gas crisis which, due to an almost 100 % dependence on one single source and one route of the gas supply line, culminated into the complete closure of gas supplies on the territory of Slovakia and declaration of the emergency state. One of the actions taken to deal with such situation was activation of the reverse flow of the transmission system and utilisation of the cross-border capacity of the systems, thus receiving helpful gas supplies from abroad. An inspection of the gas storage operators undertaken by the Office in order to check the data on the status of stored natural gas in a period from 1 January to 20 January demonstrated the fact that at the time of declaration of the emergency status there was natural gas from gas storage tanks supplied (in accordance with business commitments of storage tank operators) also outside the territory of the Slovak Republic, and no other legislative possibilities to mitigate the consequences of reduced gas supplies for Slovakia were used.

To avoid such situation and to improve safety of gas supplies, amendment of the Energy Act was approved with the date of effect on March 15, 2009, enforcing the obligation for a gas company to ensure the standard safety of gas supplies, based on which in the event of interruption of gas supplies in a period starting from November 1 to March 31 gas supply for gas consumers in Slovakia should be fully covered with natural gas stored in gas storage tanks or, based on the agreements on assisting gas supplies, utilising the cross-border capacity for a period up to 30 days.

II.3. The Thermal Energy Sector

The fundamental ground of regulatory policy for a regulatory period from 2009 to 2011 in the thermal energy sector is in general an intention to apply methods and procedures of regulation that will lead to lower costs for production and distribution

of heat, protect consumers and end users against any unjustified increase in heat prices and ensure the conditions for reliable, economical and high quality heat supply.

Regulatory policy governing the thermal energy sector puts a large emphasis on avoiding any annual rise in the costs for production and distribution of heat, thereby any increase in a heat price for the final consumer. For this reason it enforces the strict definition of the scope and structure of eligible costs and an adequate profit. On the other hand, it motivates regulated businesses to make effective investments into highly efficient technologies for heat and power production and a higher utilisation of renewable energy sources. It also allows making investments to improve energy efficiency of thermal equipment and to cut down losses resulting from heat production and distribution, thereby establishing the conditions for ensuring reliable, economically effective and high quality supply. Moreover, it pays due regard to a heat price for the final consumer.

A tool for implementation of Office's regulatory policy involving heat price regulation are generally binding provisions issued on the basis of empowering provisions of the Act on Regulation.

The first generally binding regulation is the Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 1/2008. According to this Decree heat price regulation was imposed on production, distribution and supply of heat and is undertaken by setting the method for calculation of a maximum heat price. Pursuant to Article 12 (12) of the Act on Regulation towards the end of 2008 price regulation was also imposed on gas supply for the purpose of heat production for household. This fact was considered in price regulation performed by means of respective decree relating to the gas industry.

The second generally binding legal regulation, setting out the details concerning regulatory procedure was the Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 6/2008. This

decrees determined not only the scope, structure and amount of eligible costs, plus an adequate profit, but also the method for calculation of a maximum heat price, the conditions of using prices, the method of payment, deadline and the method of settlement of planned and actual eligible costs included into a price and finally, the details concerning a price proposal and the procedure of submitting a price proposal.

As a result of these decrees several changes have been made in heat price regulation since 2009, monitoring the application of principles of regulatory policy in a regulatory period from 2009 to 2011 as well as incorporating all changes arising out of related legal regulations.

In 2009 the Office drafted the Amendment of Decree No. 630/2005 Coll., which is an executive regulation of Act No. 657/2004 Coll. on the thermal energy sector. Amendment of the Decree primarily defines the procedure for calculation of heat in buildings including flats with separate space heating.

In addition, the draft decree specifies the data used in calculation of the amount of heat supply in the form of hot domestic water and the amount of heat supply because of a change in invoicing of a fixed component of a heat price. Also, the change was made to energy units used for invoicing of heat. Following the commenting procedure the amendment was released in the Collection of Acts under No. 358/2009 Coll.

II.4. The Water Service Sector

a) Production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system

In 2009 the Office undertook price regulation according to the Act on Regulation and in accordance with regulatory policy approved by the Board for Regulation for a period from 2009 to 2011.

Price regulation applied methods, procedures and conditions relating to the price setting process in a way that was determined by Decree No. 3/2008 valid for the year 2009 and Decree No. 3/2008 in wording of Decree No. 3/2009 valid for the year 2010, and this was done in the scope of production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system in accordance with Decree No. 1/2008 and Decree No. 1/2009 in connection with Article 12 (1) (n) and (o) of the Act on Regulation.

In 2009 price regulation in the areas of production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system was undertaken by the Office by setting a maximum price and by setting the method for calculation of a maximum price. Such method applied in price regulation also remains valid throughout the year 2010.

The method for calculation of a maximum price takes into account eligible costs and the amount of an adequate profit determined by the Office that were reflected in the price approved or determined by the Office for the previous year.

The purpose of such price cap method with a possibility of annual inflation rise, using efficiency factor and factor of investment development, is mainly the objective determination of prices covering solely eligible costs that are inevitable for ensuring operability of equipment and networks of public water supply systems and public sewage systems and for ensuring the continuous, high quality, economical and safe supply of drinking water through the public water supply system for all consumers as well as the continuous, economical and safe discharge of waste water through the public sewage system for all waste water producers, including the required treatment in waste water treatment plants.

The thoroughful application of the outlined principles, methods and procedures of regulation ensured the protection of consumers and producers of water against any inadequate and unjustified increase in prices for its production, distribution and supply, or for its discharge and treatment. A limited annual 5-per cent increase in prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system is purposefully bound to the support of investment development in the area of public sewage system arising out of the commitments of the Slovak Republic to the European Union.

b) Provision of water services

As regards water services price regulation is imposed on providing water services relating to using hydro power potential of a river flow, extraction of surface water from a river flow and extraction of water from a river flow to be used for energy purposes.

In 2009 the Office undertook price regulation by setting the method of calculation of a fixed price for extraction of surface water from a river flow, a fixed price for using hydro power potential of a river flow (by means of tariffs) and a fixed price for extraction of water from a river flow for energy purposes. The same approach of price regulation remains valid throughout

the year 2010, in accordance with the Act on Regulation, regulatory policy approved by the Board for Regulation for a period starting from 2009 to 2011 and in accordance with Decree No. 1/2008, or Decree No. 1/2009.

The cost-based method was used for setting the prices. The scope and structure of eligible costs including the limit imposed on the annual increase in specific type of costs and the amount of the maximum allowable profit earned from individual regulated activities were determined by Decree No. 5/2008 with validity for the regulatory year 2009 and Decree No. 5/2009 amending and supplementing Decree No. 5/2008 with validity for the regulatory year 2010.

34.17

68.04

421.37

-1856.41

-23%

-37%

56.23

-21.15

49.37

ed

mi

69

III. Fulfillment of Tasks under Article 5 of the Act on Regulation

III.1. The Electricity Sector

Through its activities carried out under the Act on Regulation the Office creates the environment close to a competitive environment in the area without natural competition. At the same time it ensures the protection of consumers' interests as well as the investors' interests. It is an obligation of the Office to establish such environment in which it would be worth for a businessman making investments, however, not at the expense of consumers. In the electricity sector price regulation was undertaken by:

- a) Direct setting of a fixed price of electricity
 - Generated from renewable energy sources,
 - Generated through combined heat and power production,
 - Generated from domestic coal,
- b) Setting the method for calculation of a maximum price
 - For the connection to the system,
 - For the connection of new electricity generators to the system,
 - For electricity supply to households and small businesses (with annual electricity consumption up to 30 000 kWh),
- c) Setting the method for calculation of a tariff for
 - Access to the transmission system and electricity transmission,
 - Electricity transmission losses,
 - Access to the distribution system and electricity distribution,
- d) Direct setting of a tariff for provision of balancing services in the electricity sector,
- e) Direct setting of a maximum price for provision of ancillary services in the electricity sector.

III.1.1. Development of regulated components of the final electricity price

a) Electricity transmission

A regulatory framework was established to provide the transmission system operator with funding required for the investment

development, taking into account all revenues earned from the provision of transmission and balancing services as well as the settlement of deviations ensuring the stability and safe operation of the power system of the Slovak Republic.

For the year 2009 the Office, exercising its competences, determined or approved for the transmission system operator - the Slovak Electricity Transmission System - Slovenská elektrizačná prenosová sústava (hereinafter only „SEPS, a.s“) the following:

- Tariff for access to the transmission system and electricity transmission,
- Tariff for losses during transmission of electricity through the transmission system,
- Tariff for provision of balancing services for final electricity consumers directly connected to the transmission system, final consumers of a holder of licence for electricity distribution, an operator of a local distribution system directly connected to the transmission system, an operator of a regional distribution system,
- Tariff for provision of balancing services for electricity consumed by final consumers of a holder of licence for electricity distribution connected operationally to the system clearly separated from the power system of the Slovak Republic,
- Tariff for operation of the system for each MWh of electricity extracted from the transmission system by final consumers, for an operator of a local distribution system connected directly to the transmission system, for an electricity generator connected directly to the transmission system,
- Tariffs for operation of the system for each MWh of electricity extracted by final consumers from the distribution system operators of ZSE Distribúcia, a.s., SSE - Distribúcia, a.s. and Východoslovenská distribučná, a.s.,
- Maximum revenue from payments from charging tariffs for balancing services of distribution system operators and final electricity consumers directly connected to the transmission system,
- Maximum price for provision of individual types of ancillary services,

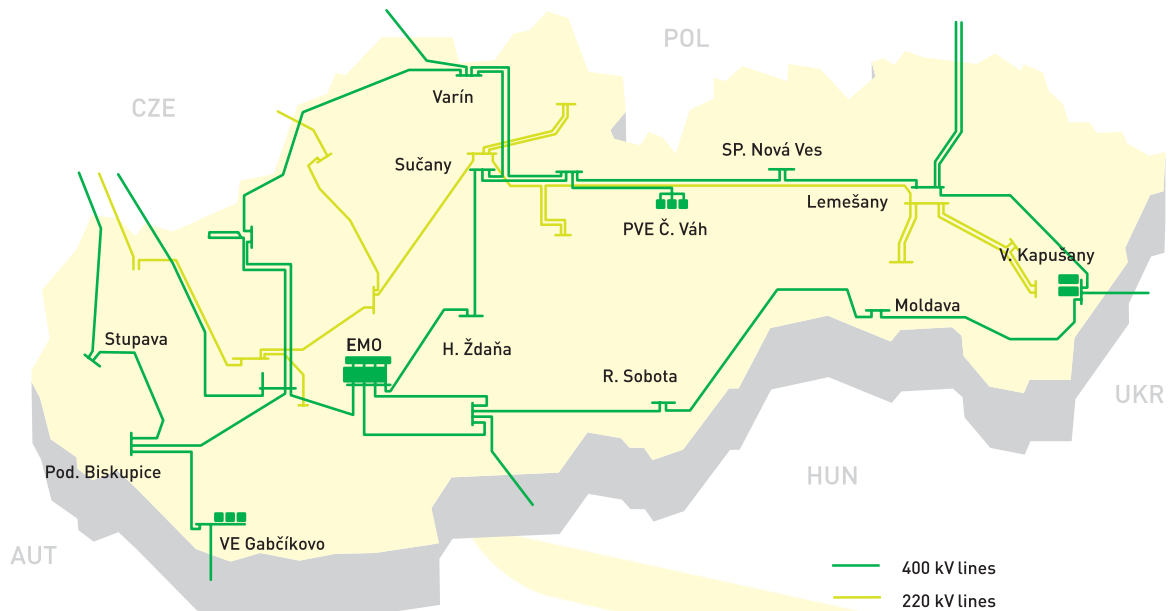
- Maximum permitted costs for ensuring voltage control and reactive power and black start service,
- Maximum price of offered positive regulatory electricity supplied for the purpose of activation of ancillary services,
- Minimum price of offered negative regulatory electricity supplied for the purpose of activation of ancillary services,
- Tariff for settlement, evaluation and clearing of deviations,
- The method for calculation of the costs for connection of electricity equipment of a distribution system operator, a final electricity consumer and an electricity generator to the transmission system.

The figure below shows the scheme of the transmission system of the Slovak Republic, including 400 kV lines (green lines) and 220 kV lines (yellow lines), which is operated by SEPS, a.s.

The electricity transported through the transmission system on the restricted territory of the Slovak Republic

The Power system of the Slovak Republic

The following tables and graphs show that in 2009, compared to 2008:

- A tariff for transported electricity was not changed,
- A tariff for reserve capacity dropped annually down by 3,67 %, which in absolute terms means a decline by 673,2683 €/MW. This was caused by the change in a percentage ratio of weights of the allocation of revenues for reserve capacity and work. Payments for electricity were split so that a larger

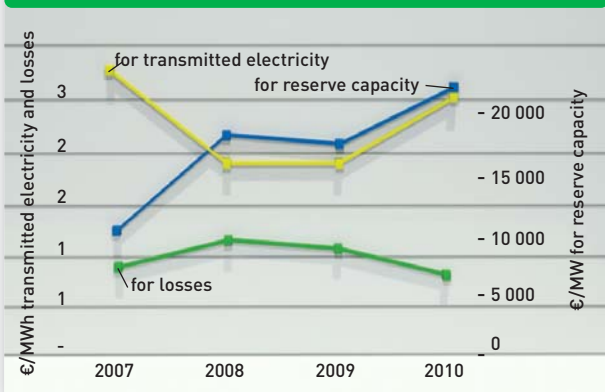
portion was allocated to capacity (a tariff for reserve capacity) and a smaller portion was allocated to work (a tariff for transported electricity).

- A tariff for transmission losses decreased by 6,61 % despite the fact that the price of commodity increased, mainly due to a decrease in the amount of allowed transmission losses to the amount of scheduled transmitted electricity in 2009, compared to 2008.

The development of charges for transmitted electricity, losses and reserve capacity

SEPS charges		2007	2008	2009	2010
for transmitted electricity	€/MWh	2,7554	1,9053	1,9053	2,5498
for losses	€/MWh	0,9069	1,1658	1,0888	0,8226
for reserve capacity	€/MW	10.645,1637	18.331,3361	17.658,0678	22.012,3223
Change	+/-	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
for transmitted electricity	€/MWh	-4,85	-0,85	0,00	0,64
for losses	€/MWh	5,87	0,26	-0,08	-0,27
for reserve capacity	€/MW	-41.638,42	7.686,17	-673,2683	4.354,25
Change	+/-	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
for transmitted electricity	%	-5,52	-30,85	0,00	33,82
for losses	%	27,37	28,55	-6,61	-24,45
for reserve capacity	%	-11,49	72,20	-3,67	24,66

The development of SEPS charges in a period of 2007–2010

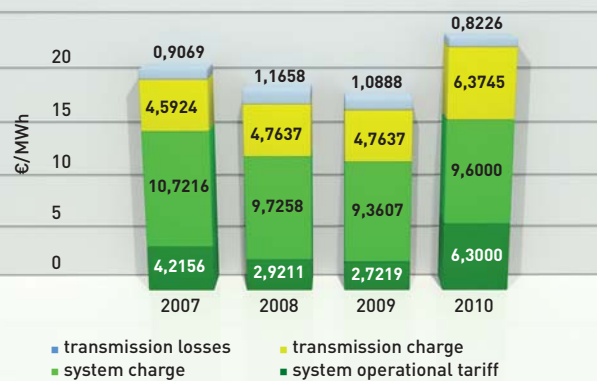

The development of regulated charges of consumers connected to transmission system

	2007	2008	2009	2010	change	change	change
	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	08/07	09/08	10/09
system operation tariff	4,2156	2,9211	2,7219	6,3000	-30,71%	-6,82%	131,46%
system charge	10,7216	9,7258	9,3607	9,6000	-9,29%	-3,75%	2,56%
transmission charge	4,5924	4,7637	4,7637	6,3745	3,73%	0,00%	33,82%
transmission losses	0,9069	1,1658	1,0888	0,8226	28,55%	-6,61%	-24,45%
Total regulated charges	20,4364	18,5764	17,9350	23,0971	-9,10%	-3,45%	28,78%

Profile and structure of regulated charges

Proportion of regulated charges of consumers connected to transmission system

	2007	2008	2009	2010	change	change	change
	%	%	%	%	08/07	09/08	10/09
system operation tariff	20,6%	15,7%	15,2%	27,3%	-1,29	-0,20	3,58
system charge	52,5%	52,4%	52,2%	41,6%	-1,00	-0,37	0,24
transmission charge	22,5%	25,6%	26,6%	27,6%	0,17	0,00	1,61
transmission losses	4,4%	6,3%	6,1%	3,6%	0,26	-0,08	-0,27
Total regulated charges	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	-1,86	-0,64	5,16

b) Electricity distribution

For 2009 the Office through its decisions determined or approved for the operators of regional distribution systems with more than 100 000 connected points of supply the following:

- the method for calculation of a tariff for access to the distribution system and for electricity distribution on a respective voltage level for users of the distribution system, except for household electricity consumers,
- Tariffs for access to the distribution system and electricity distribution and for provision of balancing services for household electricity consumers,
- The method for calculation of a tariff for electricity distribution,
- The method for calculation of allowed electricity losses on a respective voltage level,
- A tariff for balancing services for an operator of a local distribution system, connected to a respective regional distribution system and for electricity generators connected to a respective regional distribution system,
- A tariff for the operation of the system for final electricity consumers connected to the distribution system, for an operator of a local distribution system connected to a regional distribution system and for electricity generators connected to a regional distribution system,
- A tariff for the operation of the system which the operator of a regional distribution system invoices to the operator of the transmission system for the electricity extracted from a regional distribution system by final electricity consumers,
- A tariff for the connection to the distribution system or in case of an increase in maximum reserve capacity in the distribution system.

Apart from the three regional distribution companies, ZSE Distribúcia, a.s. (Western Slovakian Distribution Company), SSE-Distribúcia a.s. (Central Slovakian Distribution Company) and Východoslovenská distribučná, a.s. (Eastern Slovakian Distribution Company), there are also the operators of local distribution systems functioning in the electricity market which have fewer than 100 000 points of supply. These include the premises of manufacturing as well as non-manufacturing companies, which based on the licence for carrying out

business activities in the energy sector function as the operators of distribution systems. For the operator of such local distribution system the Office determined/approved the following:

- the method for calculation of a tariff for access to the local distribution system and electricity distribution,
- the maximum size of an adequate profit for electricity distribution per unit of the amount of electricity,
- the method for calculation of a tariff for distribution losses per unit of the amount of electricity,
- a tariff for provision of balancing services to final electricity consumers connected to the distribution system.

For the purpose of price regulation imposed on distribution the Office through its Decree No. 2/2008 determined the values of initial percentage of total distribution losses on a respective voltage level and the value of losses effectiveness factor.

In the area of electricity distribution the factor of eligible cost effectiveness, introduced for the first time in 2008, continued to be used. The annual reduction of percentage of the allowed distribution losses on a respective voltage level was also applied. Moreover, distribution companies were motivated to optimizing all the costs by introducing the effectiveness factor.

The electricity transported through regional distribution systems on the restricted territory of the Slovak Republic

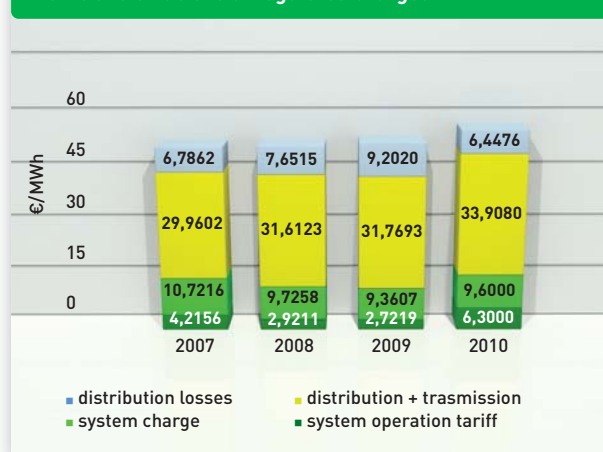

As the following charts and graphs show, in 2009, compared to 2008:

- A tariff for the operation of the system dropped annually down by 6,82 % due to an increase in final electricity consumption used in calculations for the setting of a tariff in 2009 against 2008 and a decrease in costs calculated for final electricity consumption that are included in a tariff for the operation of the system in 2009,
- A tariff for balancing services went annually down by 3,75 % due to a decrease in costs for purchase of ancillary services allowed by the Office.
- A tariff for access and electricity distribution including electricity transmission brought a slight rise by 0,5 %, which was caused by an increase in costs for electricity transmission,
- A tariff for distribution losses went up due to an increase in the price for active power (up to the value higher than 90 €/MWh), which was generated in the electricity market at the time of electricity purchase in 2008.

Profile and structure of regulated charges

The development of regulated charges of consumers connected to distribution system

	2007	2008	2009	2010	zmena 08/07	zmena 09/08	zmena 10/09
	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh			
system operation tariff	4,2156	2,9211	2,7219	6,3000	-30,71%	-6,82%	131,46%
system charge	10,7216	9,7258	9,3607	9,6000	-9,29%	-3,75%	2,56%
distribution + transmission	29,9602	31,6123	31,7693	33,9080	5,51%	0,50%	6,73%
distribution losses	6,7862	7,6515	9,2020	6,4476	12,75%	20,26%	-29,93%
Total regulated charges	51,6837	51,9107	53,0539	56,2556	0,44%	2,20%	6,03%

Proportion of regulated charges of consumers connected to distribution system

	2007	2008	2009	2010	zmena 08/07	zmena 09/08	zmena 10/09
	%	%	%	%	€/MWh	€/MWh	€/MWh
system operation tariff	8,2%	5,6%	5,1%	11,2%	-1,29	-0,20	3,58
system charge	20,7%	18,7%	17,6%	17,1%	-1,00	-0,37	0,24
distribution + transmission	58,0%	60,9%	59,9%	60,3%	1,65	0,16	2,14
distribution losses	13,1%	14,7%	17,3%	11,5%	0,87	1,55	-2,75
Total regulated charges	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,23	1,14	3,20

c) Electricity supply to households and small businesses

A significant change against the previous regulatory period was the introduction of price regulation in electricity supply for household electricity consumers depending on electricity consumption in the last invoicing period closed in the year 2007 and imposition of price regulation on small businesses – with the annual consumption not exceeding 30 000 kWh. The first group of households (households without electric space heating with consumption not exceeding 5 000 kWh and electric space heating no more than 20 000 kWh) covered almost 95 % of all households, the rest was the remaining 5 % of households.

Decommissioning of the Nuclear Power Plant V1 Jaslovské Bohunice and the situation in the market with the dominant electricity producer imposed the threat on safety of electricity supply with an emphasis on the price for electricity supply to households and small businesses. These two groups of consumers are considered to be the most vulnerable groups not only in our country but also by the EU and therefore European legislation also respects their special protection (Directive of the European Parliament and Council No. 54/2003). The Office consulted the issue of a higher protection of the most vulnerable consumers with the representatives of the European Commission.

A decision on splitting households was taken in the half of the year 2008, in a period of substantial rises of electricity price in the international markets (up to the level of almost 95 €/MWh at the stock exchange EEX). Increases in purchase prices were obviously reflected in prices for electricity supply to household electricity consumers, too. Traditional suppliers that supplied about 90% of households and small businesses needed to purchase electricity for 2009 from generators in an adequate amount and adequate load duration diagrams already in summer months of the year 2008. Splitting households also served the more precise statistics within a consumers' structure and allocation of purchases.

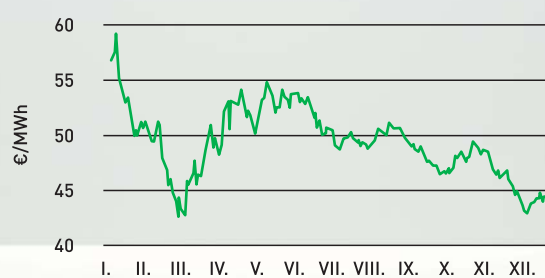
The Office continued to monitor the development of electricity prices at the European Energy Exchange EEX in Leipzig. The development

of the price of Phelix Baseload Year Futures, Cal-10 Preise in the years of 2008 and 2009 is illustrated in the following graphs.

The price of electricity in €/MWh, exchange EEX Leipzig Phelix baseload Year Futures, Cal 09 Preise, year 2008

The price of electricity in €/MWh, exchange EEX Leipzig Phelix baseload Year Futures, Cal-10 Preise, year 2009

Alternative electricity suppliers took advantage of a decrease in prices in the electricity market, since in the course of the year 2009 (due to lower offered prices of active power) almost 7 700 household electricity consumers and additional almost 3 000 consumers belonging to legal persons left the three traditional electricity suppliers - parts of vertically integrated companies.

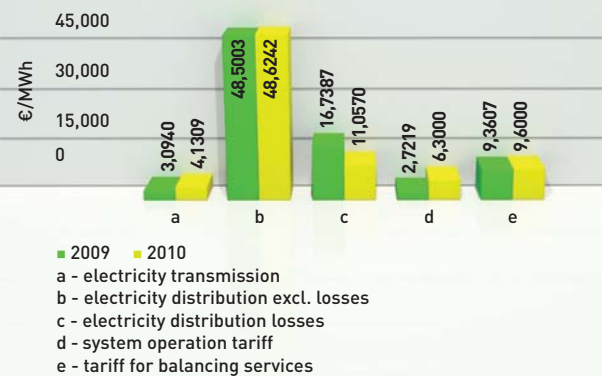
We would like to point out that a structure of rates and tariffs for households is changed on an annual basis, taking into consideration business and marketing policies of electricity suppliers,

with a special emphasis given on the optimization of costs for electricity purchase and at the same time, effective utilisation of the assets.

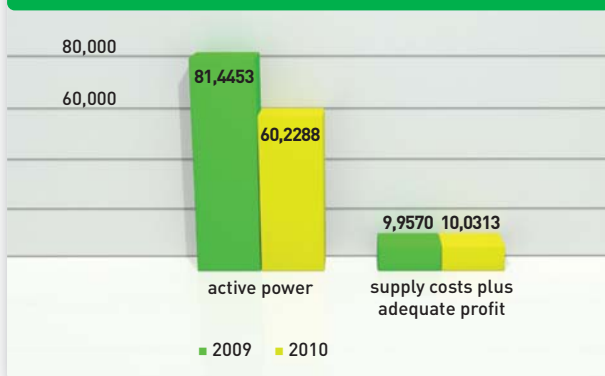
The structure of electricity price for households in 2009 and 2010 (planned values without effect of VAT)

		2009			2010			Change 2010/2009 +/-				Share in total change				
		Share in final price	€/MWh		Share in final price	€/MWh		€/MWh	%	€/MWh	%	%				
G e n e r a t i o n	Active power	49,28%	67,4619		45,20%	60,2251		-7,24	-10,73%			-5,29%				
	System operation tariff	1,99%	2,7219		4,73%	6,3000		3,58	131,46%			2,61%				
			of which: €/MWh			of which: €/MWh										
			RES	0,1161		RES	1,7022									
			CHP	0,3484		CHP	1,4073									
			Novaky PP	2,2574		Novaky PP	3,0969									
	Balancing services	6,84%	9,3607		7,21%	9,6000		0,24	2,56%			0,17%				
S h a r e s t e e m s	Distribution incl. transmission and losses	Transmission incl. losses	2,26%	3,0940		2,26%	3,10%		4,1309	3,10%						
		Distribution excl. losses	41,89%	27,48%	57,3485	37,6168	27,48%	42,86%	31,51%	57,1026	41,9736	31,51%	-0,25	-0,43%	5,39	13,25%
		Distribution losses	12,15%	16,6377		12,15%	8,26%		10,9981	8,26%			-5,64	-33,90%		
Final price		100%	136,8930		100%	133,2277		-3,67	-2,68%			-2,68 %				

The structure and development of individual components of the price for access to the distribution system and electricity distribution for small-scale companies

The structure and development of individual components of the price for electricity supply (commodity) for small businesses

d) Connection to the system

In accordance with its competences defined by law the Office also determined or approved in the year 2009 the following:

- the scope of costs of the transmission system operator incurred by the connection of electrical equipment of a distribution system operator or by an increase in maximum reserve capacity, and the method of allocating such costs among respective operators of the systems,
- the scope of costs for the connection of electrical equipment of a final consumer or a new electricity generator to the transmission system,
- the scope of costs for the connection of an electricity consumer or a new electricity generator to the distribution system,
- the method for calculation of a price for the connection of an electricity consumer or a new electricity generator to the distribution system or in case of an increase in maximum reserve capacity. A price for the connection to the distribution system up to 1 kV or in case of an increase in maximum reserve capacity in the distribution system up to 1 kV is determined by a price decision for the ampere value of the main circuit breaker before the electric meter.

A price for the connection to the system is in the form of a one-off charge.

e) A price of electricity generated from renewable energy sources, electricity generated in the technologies of combined heat and power production and electricity generated from domestic coal

Support of electricity generated from renewable energy source and electricity generated by technologies of combined heat and power production related to the electricity supplied for the purpose of covering losses in regional distribution systems, and this was made in the form of fixed prices determined by the Office Decree No. 2/2008. A price of electricity from renewable energy sources was used based on the certificate of origin of electricity issued by the Office. A price of electricity from combined heat and power production was charged according to a price decision issued by the Office. Higher costs relating to electricity purchase for covering losses were settled by the operator of regional distribution system by means of tariffs for the operation of the system.

According to the Decision of the Ministry of Economy of the Slovak Republic on imposing obligation in general economic interest an electricity supplier had to obligatorily purchase electricity generated from domestic coal by an electricity generator, where in 2008 electricity supply of an electricity supplier to final electricity consumers exceeded 1 500 GWh for the price directly determined by the Office by means of a tariff for the operation of the system. It takes into account an aliquot part of the costs for generation of electricity from domestic coal.

A tariff for the operation of the system, taking into account an aliquot part of the costs for generation of electricity from domestic coal, from renewable energy sources and from combined heat and power production, is related to final electricity consumption, thereby influencing a final electricity price for final electricity consumers.

III. 2. The Gas Sector

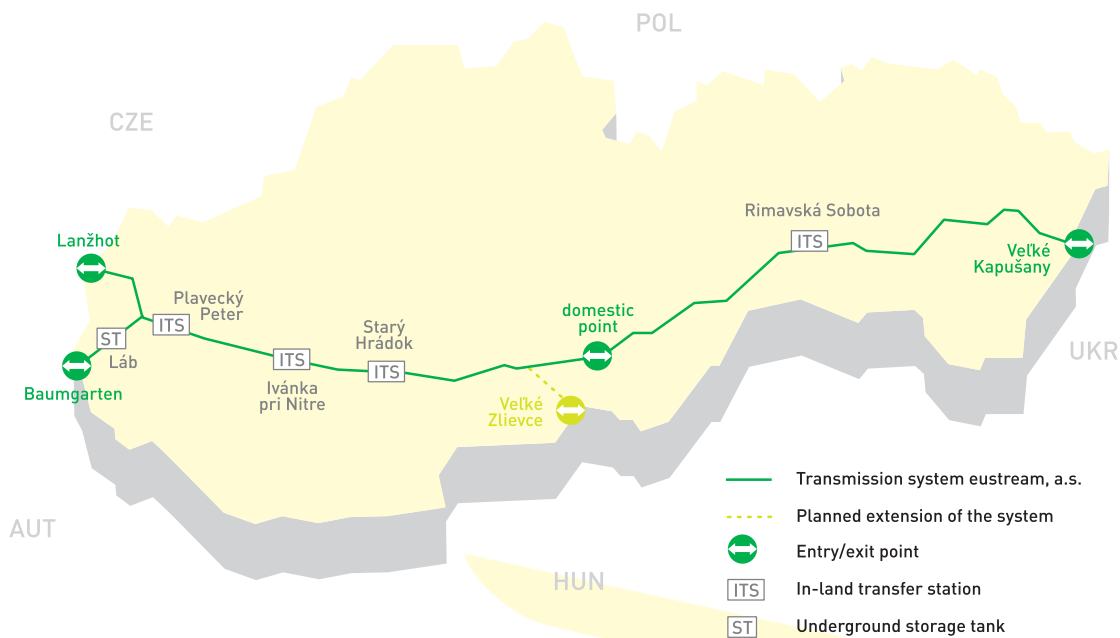
III. 2.1. Gas transmission

Gas transmission for the needs of the Slovak market as well as international transit of natural gas are carried out through the high pressure transmission system that is operated by eustream, a.s. company being the only operator of the transmission system operating with the licence. Slovakia is the largest transporter of Russian natural gas to the EU with transmission of gas at the amount of 66,4 bill. m³ in 2009 and an annual capacity of the transmission system exceeding 90 bill. m³.

Connection as well as access to the transmission system and gas transmission are subject to price regulation. The method of price regulation imposed on access to the transmission sys-

tem and gas transmission is defined by the Act on Regulation and is given by direct setting of a comparable price resulting from the analysis of prices for gas transmission in other EU member states that use the entry-exit tariffication system. The analysis makes a comparison of overall average prices for gas transmission including the conversion of length units, taking into account a respective distance of entry and exit points in the transmission system. Price regulation of a connection to the transmission system is imposed by setting the method for calculation of the fixed price for connection and according to Decree No. 4/2008 it is determined based on the actually incurred and proven costs of the transmission system operator. In the year 2009 the Office received no price proposal regarding connection to the transmission system.

The transmission system operated by eustream, a.s.

Comparable prices for access to the transmission system and gas transmission are determined under the Office Decree in the form of tariffs for access to the transmission system and gas transmission. Tariffs are determined for individual entry and exit points of the transmission system (the entry-exit system) and are valid for Slovak and foreign users of the transmission system. Payment for gas transmission represents the sum of payments for a contractually agreed entry and exit point of the transmission system depending on the contractually agreed daily maximum capacity of a user of the transmission system and a period of validity of the agreement on access to the transmission system and gas transmission (hereinafter only „an agreement on gas transmission“). Apart from the payment for gas transmission a user of the transmission system provides the operator of the transmission system with gas for operational purposes, the price of which depends on the amount of transmitted gas at a contractually agreed entry and exit point of the transmission system and individual rates for gas used for operational purposes, as stipulated by the price decision approved by the Office.

Eustream, a.s. is obliged to invoice the payment for gas transmission to all participants of the gas market based on a signed agreement on gas transmission. Its structure in a price for gas supply is determined by a gas supplier according to ordered transmission capacity and their business policy. Household gas consumers pay a charge for gas transmission in the price for gas supply within a variable rate for gas extracted. In a final invoice it forms only a negligible part of the overall price for gas supply.

Besides long-term agreements and a standard annual agreement on gas transmission it is possible to conclude a short-term agreement in line with the gas market rules already for a period starting from one day in the case of one-day agreements or for a period from one to eleven months in the case of monthly agreements. In a short-term agreement the payment for gas transmission depends on the value of calculation of the duration factor, in monthly or one day agreements it depends on duration of a short-term agreement.

A structure of the tariff groups for four entry-exit points in the transmission system for 2010 remained unchanged, when compared to 2009, and depending on the contractually agreed daily maximum gas transmission capacity it is divided into four categories:

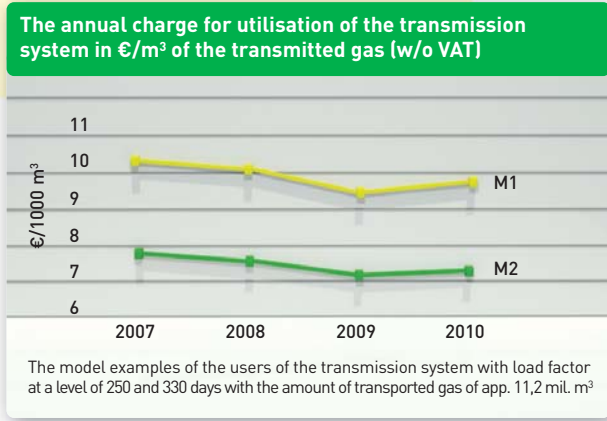
T_{en1}, T_{ex1} - up to 1,75 mil. m³
 T_{en2}, T_{ex2} - from 1,75 mil. m³ to 40 mil. m³
 T_{en3}, T_{ex3} - from 40 mil. m³ to 132 mil. m³
 T_{en4}, T_{ex4} - above 132 mil. m³

Average annual rise of initial tariff rates for the year 2010 by 1,85 % on average, compared to previous year, was influenced by the inflation rate in the EU countries in the year 2008 at the amount of 3,7 %, whereas the escalation factor included only its 50 % value.

The tariff groups T_{en1} and T_{ex1} relating to the Slovak market as well as transit with contractually agreed daily capacity lower than 1,75 mil. m³ are applied for all gas consumers in Slovakia that would decide to transport gas to their point of extraction on their own, however, in accordance with an agreement with the operator of the transmission system. Based on the Office's model calculation of overall annual payment for gas transmission a standard industrial consumer in Slovakia I4 under Eurostat with a different factor of network loading 250 and 330 days in the transmission route Velké Kapušany - domestic point pays for gas transmission in 2010 by 1,85 % more than in the previous year.

The following graph illustrates the development of average prices for natural gas transmission in model calculations of the users of the transmission system with the loading factor 250 days (M1) and 330 days (M2) with the amount of transmitted gas being about 11,2 mil. m³ on an annual basis.

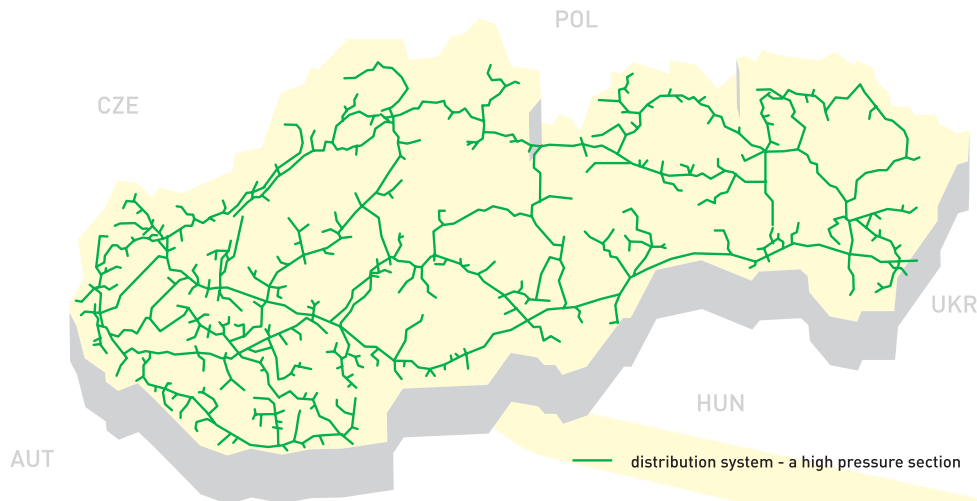
III. 2.2. Gas distribution

In 2009 price regulation in the area of gas distribution was undertaken for those regulated companies:

- a) whose number of points of supply from the distribution system is higher than 100 000, i.e. for one single operator of the distribution system SPP – distribúcia, a.s., which at the same time plays the role of a gas dispatch centre on the restricted territory,
- b) whose number of points of supplies from the distribution system does not exceed 100 000, including mainly the operators of local distribution systems on the restricted territory.

In 2009 the Office issued for SPP – distribúcia, a.s., the price decision, which approved 2010 tariffs for access to the high pressure distribution system and gas distribution and a tariff for provision of ancillary services, which are not provided within tariffs for access to the distribution system and gas distribution. At the same time, the conditions for implementing such tariffs were released. The background information for their determination was the average price for access to the distribution system and

The distribution system of the Slovak Republic

gas distribution for 2009 defined by Decree No. 4/2008 with respect to the value of core inflation, efficiency factor and an annual difference of a gas price for covering losses and internal gas consumption in the distribution system. Calculating of the average price for access to the distribution system and gas distribution also takes into account the value of the costs of a regulated company related to fulfillment of obligations in the event of emergency situation pursuant to Article 14 (12) and (14) of the Energy Act and the value of annual depreciation of new long-term tangible property for the previous year not exceeding the amount of 2,5 % of its acquisition price.

Total average price for access to the distribution system and gas distribution when calculated on planned data referring to the number of gas consumers, the agreed maximum and the amount of distributed gas in the year 2010 went annually down by 0,12 %. Tariffs for gas distribution in 2010 were extended with a tariff group Vf in the category determined for large-scale gas consumers and daily maximum was appraised separately for 1,5 mill. m³/day and above 1,5 mill. m³/day.

Tariffs for gas distribution were determined on the principle of the so-called postage stamp, it means according to the annual amount of distributed gas regardless of the distance of a point of supply, and they were proposed so that they would not include

cross-subsidies between individual groups of gas consumers. Tariffs also include charges for exceeding the contractually agreed daily distribution capacity.

For the year 2010 the Office also approved through its decision for SPP – distribution, a.s. prices for connection to the distribution system and this was done separately for the category of household gas consumers and separately for the category of off-household gas consumers, whereas these prices were structured not to exceed the respective planned average costs for connection to the distribution system, as stipulated in Decree No. 4/2008.

In 2009 the Office issued for the operators of local distribution systems 8 price decisions with validity for the year 2009 and 23 price decisions with validity for the year 2010, based on which were approved prices, or tariffs for access to the distribution system and gas distribution. The starting base for price setting were eligible costs for the operation of the network limited by the value of maximum eligible costs and an adequate profit. In 2009 two operators of local distribution systems used the prices for connection to the distribution system approved by the Office.

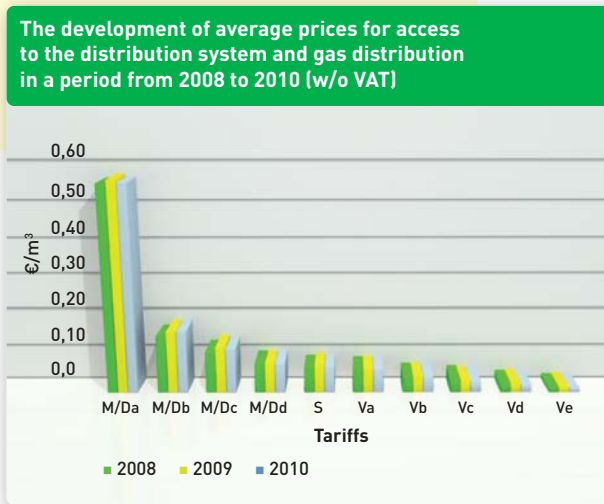
The following table shows the development of the average prices for gas distribution in individual tariffs in the years 2008 to 2010 calculated on the basis of the planned data for the year 2010.

The development of average prices for gas distribution by individual tariffs in a period from 2008 to 2010 (w/o VAT)

Tariff (by the annual amount of distributed gas in m ³)	2008		2009		2010	
	SKK/m ³	€/m ³	SKK/m ³	€/m ³	SKK/m ³	€/m ³
M/Da (up to 200)	16,69	0,5540	16,99	0,5640	16,93	0,5620
M/Db (from 200 to 1 700)	4,75	0,1577	5,16	0,1713	5,09	0,1690
M/Dc (from 1 700 to 6 500)	3,40	0,1129	3,76	0,1248	3,72	0,1235
M/Dd (from 6 500 to 60 tis.)	2,45	0,0813	2,60	0,0863	2,54	0,0843
S (from 60 tis. to 400 tis.)	2,11	0,0700	2,36	0,0783	2,28	0,0757
Va (from 400 tis. to 2 mil.)	2,03	0,0674	2,09	0,0694	2,02	0,0671
Vb (from 2 mil. to 15 mil.)	1,44	0,0478	1,45	0,0481	1,37	0,0455
Vc (from 15 mil. to 25 mil.)	1,08	0,0358	1,05	0,0349	0,97	0,0322
Vd (from 25 mil. to 300 mil.)	0,80	0,0266	0,82	0,0272	0,75	0,0249
Ve (from 300 mil. to 500 mil.)	0,47	0,0156	0,50	0,0166	0,45	0,0149

The development of the average prices for access to the distribution system and gas distribution in individual tariffs from 2008 to 2010 is illustrated in the following graph.

III. 2.3. Gas storage

There are two companies on the territory of the Slovak Republic operating underground storage tanks: NAFTA a.s. operating a complex of underground storage tanks Lab and Gajary-baden and POZAGAS a.s., operating an underground gas storage tank Lab 4 near Malacky. For the needs of the Slovak Republic and for technical reasons of the operator of the distribution system SPP – distribution, a.s. there is also an underground storage tank Dolní Bojanovice located on the territory of the Czech Republic which is, however, connected to the Slovak gas system and is used for the needs of the physical balancing of the distribution system.

Gas storage tanks first of all ensure the balancing of differences between the volumes of gas supplies and gas consumption. They serve primarily for gas storage in the summer season and for gas production in the winter season, when gas consumption is higher than the contractually agreed amount of gas supplied to Slovakia. The operators of storage tanks provide storage of natural gas not only for participants in the gas market in the Slovak Republic, but also for foreign gas companies.

A storage capacity of the operators of underground storage tanks

Underground storage operator	Tech. working capacity (in mil. m ³)	Tech. injection rate (in mil. m ³ /day)	Tech. production capacity (in mil. m ³ /day)
NAFTA a.s.	2 130	22,00	27,50
POZAGAS a.s.	620	6,85	6,85
Spolu:	2 750	28,85	34,35

Since Act No. 73/2009 Coll. dated February 17, 2009 entered into effect, amending the Energy Act, access to a storage tank and gas storage has become subject to price regulation. Due to the subsequent inclusion of relevant provisions on price regulation concerning access to a storage tank and gas storage

into Decree No. 1/2009, it was possible to undertake price regulation of gas storage tanks already since 2010. In accordance with Decree No. 4/2008 the Office approved the prices for access to a storage tank and gas storage for the operators of gas storage tanks on the territory of the Slovak Republic for a period starting from May 1, 2010 to April 30, 2011, which means a period that overlaps with the gas year of the gas storage operators.

The analysis of prices for access to a storage tank and gas storage by gas storage operators in other EU member states operating storage tanks with the similar comparable parameters as the gas storage operators in the Slovak Republic was used as the background information for making the proposal of prices for access to a storage tank and gas storage in 2010.

Under Decree No. 4/2009 benchmarking criteria had to take into consideration not only geological technical characteristics of a storage tank, but also the parameters used for setting prices for gas storage by the existing operators of gas storage tanks, mainly the working capacity, injection rate and production capacity. The analysis made a comparison of the prices for providing services relating to storage capacity including working capacity, injection rate and production capacity, as well as the prices for provision of each service which a regulated company will be offering.

Under Decree No. 4/2009 prices for access to a storage tank and gas storage are determined as follows:

- a maximum price for fixed storage capacity which is determined by working capacity expressed in m^3/year , respective maximum production capacity in m^3/day and respective maximum injection rate in m^3/day ,
- a maximum price for provision of individual service which may be working capacity in m^3/year , production capacity in m^3/day and injection rate in m^3/day ,
- a maximum price for other services which are regulated under the Act on Regulation and are provided by the operator of a gas storage tank.

The following table presents maximum prices for access to a storage tank and gas storage for the year 2010 for individual services relating to gas storage (w/o VAT).

Maximum prices for access to a storage tank and gas storage for 2010 for individual storage services (w/o VAT)

Underground storage operator	Storage capacity (eur/ m^3/year)	Working capacity (eur/ m^3)	Injection rate (eur/ m^3/day)	Production capacity (eur/ m^3/day)
NAFTA a.s.	0,0642	x ¹⁾	2,3900	2,7600
POZAGAS a.s.	0,0649	0,0323	3,4265	2,9465

¹⁾ Nafta a.s. does not provide a working capacity as a single service in a review period

III. 2.4. Gas supply

The year 2009 was rather important for the gas industry mainly due to the fact that four new gas suppliers entered the Slovak gas market. They managed to purchase natural gas from various foreign gas suppliers. Therefore, there appeared new competitors for a local supplier SPP, a.s., having a major share in the gas market, including RWE Gas Slovakia, s.r.o., Shell Slovakia, s.r.o., VNG Slovakia, spol. s r.o. and Lumius Slovakia, s.r.o., which managed to acquire a number of industrial gas consumers, mostly from among large-scale consumers.

Out of more than 90 holders of gas supply licence in 2009, some of the companies did not conduct gas related business activities and some of the companies functioned as local gas suppliers supplying gas to companies within their operational premises. Taking into account a source of their supplies and the fact that their main business activity is not gas-related, it is not possible to consider them to be competitors in the gas market. These local gas suppliers also function within their premises as the operators of distribution systems.

In the area of gas supplies price regulation is imposed on the following:

- a) Household gas supply,
- b) Gas supply for production of heat for household.

Price regulation undertaken in 2010 has not been altered in both regulated activities, when compared to 2009, and under the valid decree issued by the Office the method for calculation of maximum prices was determined, which means that a gas supplier may not exceed prices for gas supplies approved or determined by the Office. Decree No. 4/2008 determined for a regulated activity of gas supply the method for calculation of maximum prices based on the regulatory „price cap method“ being valid for the third regulatory period. The method determined a price level for the regulatory period. The annual change in an average price for gas supply is influenced by the inflation factor, efficiency factor and a change in purchase price for gas supplied to gas consumers.

Household gas supply

At the moment there is no competition in the category of household gas supply. The dominant gas supplier for this segment of the gas market is SPP, a.s. company.

Through its Decision dated November 30, 2009 the Office determined maximum prices for gas supply for 2010 along with the conditions for their implementation. Maximum prices for household gas supply are two-component, composed of the maximum size of a fixed monthly rate and the maximum size of a rate for supplied gas. A structure of tariffs remained unchanged and it is divided into three tariff groups D1 to D3 according to the amount of annual gas consumption. Household gas consumers in a tariff group D4 with consumption above 6 500 m³ (68 575 kWh), similarly to off-household gas consumers, are not subject to regulated prices for gas supplies.

The most significant component of a final price for gas supply to households is a commodity price (purchase price of natural gas), which ranges between 50 to 60 % of the final price for gas supply, not including VAT. The size of a gas purchase price for the year 2010 is based on the planned value of prices of oil products in the world markets along with a forecast of the development of the exchange rate of USD to EURO. Based on the anticipated development of prices of oil and oil products for 2010 the average price for household gas supply in 2010 declined by 5,13 % on average, when compared to the previous year.

Maximum prices for gas supply to households in 2009 and 2010 (w/o VAT)

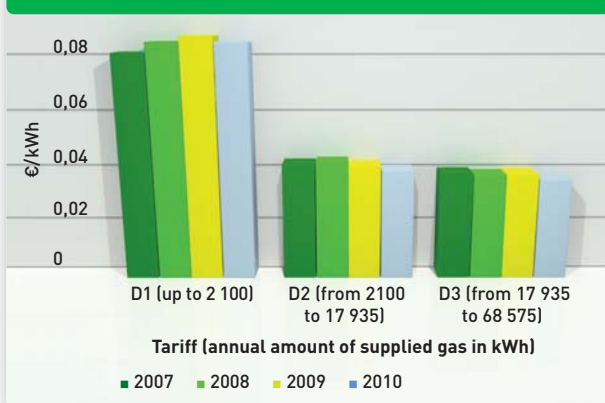
Tariff	Fixed monthly rate (€/month)		Rate for extracted gas (€/kWh)	
	2009	2010	2009	2010
D1	1,7427	1,7427	0,0511	0,0491
D2	4,1383	4,1382	0,0372	0,0355
D3	6,4423	6,4424	0,0359	0,0339

The development of average final prices for gas supply to households (w/o VAT)

Tariff (by the annual amount of supplied gas in kWh)	2007 (€/kWh)	2008 (€/kWh)	2009 (€/kWh)	2010 (€/kWh)
D1 (do 2 100)	0,0806	0,0841	0,0864	0,0843
D2 (nad 2100 do 17 935)	0,0421	0,0427	0,0416	0,0397
D3 (nad 17 935 do 68 575)	0,0386	0,0384	0,0385	0,0364

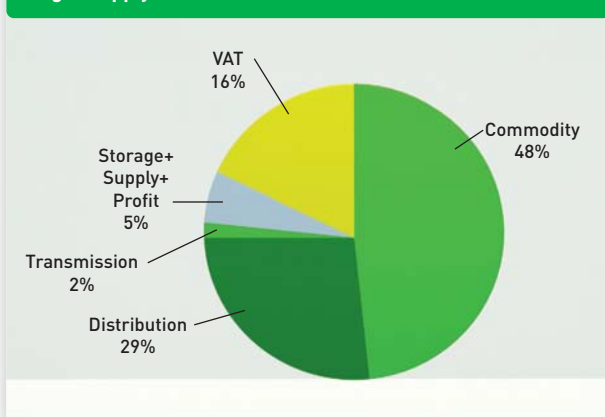
The following graph illustrates the development of average final prices for household gas supplies in a period starting from 2007 to 2010 (w/o VAT).

The development of average final prices for gas supply to households (w/o VAT)

The following figure shows a structure of the average price for household gas supply in 2009, including VAT. The purchase of natural gas from a foreign supplier represents the most significant portion in the final payment for household gas supply.

A structure of the average price for gas supply to households for 2010 (incl. VAT)

Gas supply for the purpose of heat production for households

Due to an insufficiently developed competitive environment in the market with natural gas supplies and bearing in mind the protection of the most vulnerable group of consumers of thermal energy in households, the Office undertook price regulation of those gas suppliers that supplied natural gas for the purpose of heat production for households.

In 2009 the Office issued two price decisions relating to the setting of maximum prices for gas supply for the purpose of heat production for households. Through its Decision dated November 30, 2009 for SPP, a.s and Decision dated December 28, 2009 for RWE Slovakia, s.r.o., the Office determined maximum prices for gas supply for the purpose of heat production for households in 2010, including the conditions of implementation of such prices.

The average price for gas supply for the purpose of heat production for household in 2010 for SPP, a.s. company declined by 6,34 % on average, when compared to the average price for gas supply for the purpose of heat production for households in 2009. Since a gas purchase price has the largest portion in annual change of the price, such decline was caused by the anticipated development of prices of oil Brent and oil products in the international commodity markets in 2010 and the average exchange rate of EURO to USD.

The tariff structure for 2010 was adjusted, compared to that in the year 2009. Two rates for daily maximum value were introduced in each of the tariff groups S to V4. The purpose of introducing the two rates for a daily maximum value was to make more realistic the costs relating to gas storage included in a final price. The consumer with equal gas consumption throughout the year pays less for gas supply than the consumer with seasonal gas consumption that is caused by higher costs associated with gas storage.

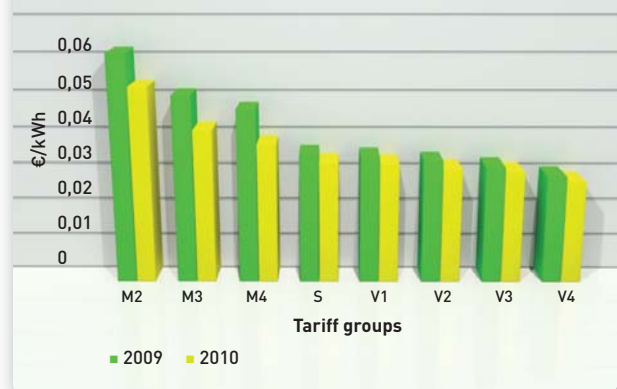
The condition for using regulated prices under the price decision is to conclude a gas supply agreement with a respective gas supplier and to prove the fact that a respective percentage or the whole contractually agreed amount of extracted gas is used for the purpose of heat production for household consumers.

The following graph illustrates the development of average prices for gas supply for the purpose of heat production for households in 2009 and 2010.

Maximum prices for gas supply for heat production for the purpose of household in 2009 and 2010 (w/o VAT)

Tariff	Fixed monthly rate (€/month)		Rate for daily maximum value (€/m ³ /day)		Rate for extracted gas (€/kWh)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
M2	5,30	5,34	-	-	0,0500	0,0452
M3	7,87	8,02	-	-	0,0483	0,0434
M4	21,62	21,81	-	-	0,0459	0,0410
S a	46,55	49,08	8,7042	8,5882	0,0271	0,0251
S b	46,55	49,08	8,7042	8,2229	0,0271	0,0251
V1 a	180,79	175,94	8,5814	8,5168	0,0268	0,0247
V1 b	180,79	175,94	8,5814	8,1515	0,0268	0,0247
V2 a	3 556,51	3 602,01	8,3905	8,4504	0,0249	0,0229
V2 b	3 556,51	3 602,01	8,3905	8,0851	0,0249	0,0229
V3 a	13 038,53	10 227,42	7,7402	7,8845	0,0245	0,0226
V3 b	13 038,53	10 227,42	7,7402	7,5192	0,0245	0,0226
V4 a	29 904,27	32 025,86	7,4033	7,4529	0,0238	0,0219
V4 b	29 904,27	32 025,86	7,4033	7,0876	0,0238	0,0219

The development of average prices for gas supply for heat production for the purpose of household (w/o VAT)

III.3. The Thermal Energy Sector

There are about 300 suppliers presently functioning in the thermal energy sector that supply heat to various heat supply systems. These systems vary in size and technologies. There are small-scale residential boiler houses, block boiler houses supplying heat to several buildings or premises or large-scale systems of thermal equipment supplying heat for a large part of consumers in a town. The majority of suppliers are both heat producers and heat distributors. In any case, they play a monopoly role in a specific location, therefore their activities are subject to regulation. Under the Act on the Thermal Energy Sector and the Act on Regulation they are allowed to undertake such activities only with a licence, charging a regulated price for heat supply.

When outlining generally binding legal regulations, the Office used as the basis the fundamental principles of regulatory policy for a regulatory period starting from 2009 to 2011, taking into account different conditions of individual suppliers. Regulatory methods and procedures were determined with an intention to establish a non-discriminatory environment for effective performance of a regulated activity.

The Office determined heat prices for the year 2009 according to Decree No. 1/2008, based on which price regulation is imposed on production, distribution and supply of heat and the heat price is determined by calculation of a maximum heat price. The procedure of heat price regulation is determined by Decree No. 6/2008. This decree has introduced several substantial changes into heat price regulation.

Under Decree No. 6/2008 a variable component of a heat price is determined in €/kWh of the contracted amount of heat, whereas it is separately determined for households and separately for other consumers. Such procedure arose from price regulation of gas used for the purpose of heat production for households and from the implementation of Act No. 609/2007 Coll. on

consumption tax imposed on electricity, coal and natural gas and on amendment and supplement of Act No. 98/2004 Coll. on consumption tax from mineral oil in wording of latter provisions (hereinafter only „Act on Consumption Tax“).

A fixed component of a heat price is determined on regulatory input and is expressed in €/kW. Regulatory input is determined from actual heat consumption in the previous years and it has not been changed during the regulatory period.

Regulation enables to restrict any annual increase in fixed costs with the exception of making investments into more efficient production and distribution of heat, improvement of environmental performance in the scope of regulations and directions of the European Union and scheduled overhauls. Increased fixed costs are acceptable when removing some failures and accidents caused by natural disasters and events caused by third persons that could impose threat to health of individuals or cause large damage. In such events and in the case of construction of a heat generating station or its parts, using renewable energy sources as fuel, it is allowed to make specific rise of fixed costs.

Another change brought by Decree No. 6/2008 is determination of one common heat price for a supplier within a town or a town district. The purpose of such action was to unify prices for all consumers receiving heat from one supplier within a town or a town district.

With the three year regulatory period there is a possibility of covering consumer's eligible costs in the set heat prices after the completion of the regulatory period, thereby giving a possibility of cumulating saved costs in the first two years of the regulatory period and using them in the third year.

The most important change is the introduction of an incentive to increase the utilisation of renewable energy sources for the purpose of heat production. This incentive involves the non-

regulated size of profit in a heat price for suppliers that produce heat with at least a 20 % share of renewable energy sources, whereas their price proposal does not exceed variable and fixed components of a heat price determined in Decree No. 6/2008.

As of January 1, 2009 the Office issued 317 price decisions for the year 2009. In the course of 2009 it issued other 42 price decisions to newly established companies or companies carrying out business activities in new locations. In 32 decisions the Office made alternations, thus making the anticipated eligible costs more objective.

The number of issued price decisions

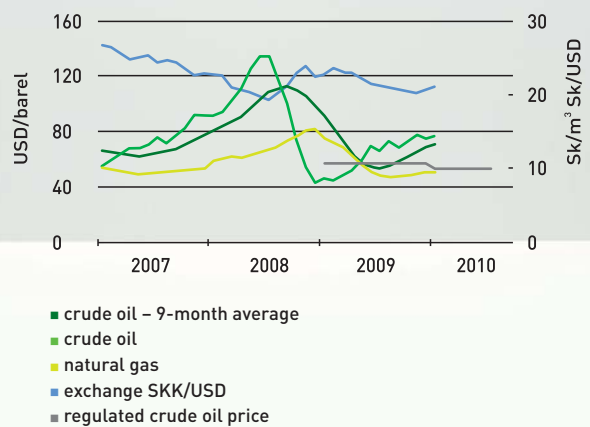
Year	Number of price decisions	Number of changes in decisions	Total number of decisions
2007	396	37	433
2008	325	499	824
2009	359	32	391
2010	263	-	-

Annually, suppliers deliver about 16 000 GWh of heat to their consumers. Out of this amount of heat, 7 200 GWh (45 %) is supplied to flats for the purpose of space heating and the preparation of hot domestic water and the remaining 8 800 GWh (55 %) is supplied to other off-household consumers. The most frequently used fuel for heat production is natural gas, followed by coal and biomass.

Due to the critical development of natural gas prices in 2008 it was required to ensure the protection of the most vulnerable group of heat consumers, which are households. For this reason, since November 2008 the Office has been regulating the price of natural gas used for the purpose of heat production for households. A price of natural gas for heat production for other off-household consumers is not subject to regulation and is based on the 9-month average of the price of crude oil and oil products in international commodity markets and an exchange rate of

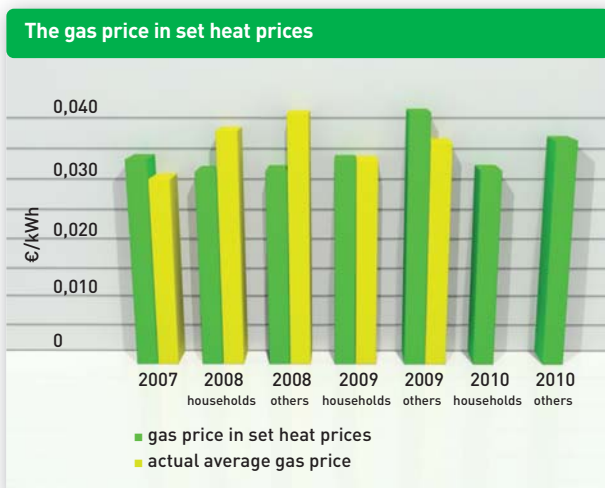
EURO to USD. Taking into account these circumstances and the fact that natural gas used for the purpose of heat production for households was exempted from the consumption tax (the Act on Consumption Tax), the Office determined separately a price of heat for household consumers and a price for off-household consumers.

The development of prices of crude oil and natural gas

The gas price development

Year	Gas price in set heat prices	Actual average gas price
2007	10,85 SKK/m ³	9,80 SKK/m ³
2008 households	10,25 SKK/m ³	12,30 SKK/m ³
2008 others	10,25 SKK/m ³	13,00 SKK/m ³
2009 households	10,75 SKK/m ³ (0,03376 €/kWh)	10,75 SKK/m ³ (0,03376 €/kWh)
2009 others	13,26 SKK/m ³ (0,04166 €/kWh)	11,64 SKK/m ³ (0,03469 €/kWh)
2010 households	10,20 SKK/m ³ (0,03206 €/kWh)	
2010 others	11,78 SKK/m ³ (0,03700 €/kWh)	

The scope of price regulation and the method of its implementation in 2010 is determined by Decree No. 1/2009, according to which price regulation in the thermal energy sector is imposed on production, distribution and supply of heat and it is undertaken by setting calculation of a maximum heat price. Decree No. 6/2008 determines the procedure of price regulation in 2010.

In the thermal energy sector price regulation in 2010 is based on the principles adopted for the regulatory period from 2009 to 2011, therefore Decree No. 6/2008 brings just a few changes. The changes are connected mainly with the introduction of euro currency, modifying definition of some eligible costs, adjusting the price setting procedure and supplementing a price proposal with other background documents in relation to the adopted legislative amendments in relevant acts, including for instance Act No. 429/2008 Coll. on submitting price proposals of commercial companies and on amendment and supplement of Act No. 513/1991 Coll. the Commercial Code in wording of latter provisions.

Decree No. 6/2008 also reacts on the consequences of the economic crises, leading to lowered consumption, which significantly affects the economic situation of relevant suppliers. In such critical situations the decree allows modifying a heat price to prevent bankruptcy of a supplier. Through the Amendment of Decree No. 6/2008 the Office's plan was to keep motivation to a higher utilisation of renewable energy sources, despite the current prices of natural gas being a competitive fuel. For this reason, it updated the specific conditions of price setting, when using renewable energy sources. There was also a motivation to make production and distribution of heat more effective, applying a relative part of investment costs in a heat price, and possible applying of standardized amount of fuel in the heat price.

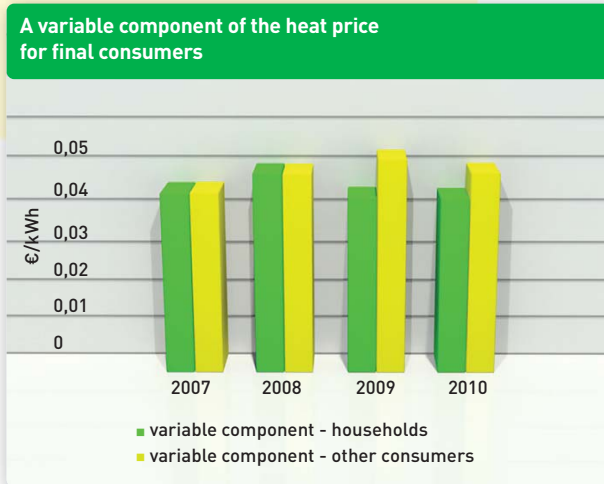
Since 2009 the method of setting heat prices has been changed which meant that there was one single price determined for all points of supply within a town or a town district, and this was done separately for household consumers and separately for off-household consumers. Simultaneously, there has been a change in energy units used for expressing individual components of prices. In this regard the following table presents only the prices for final consumers.

Heat prices for final consumers

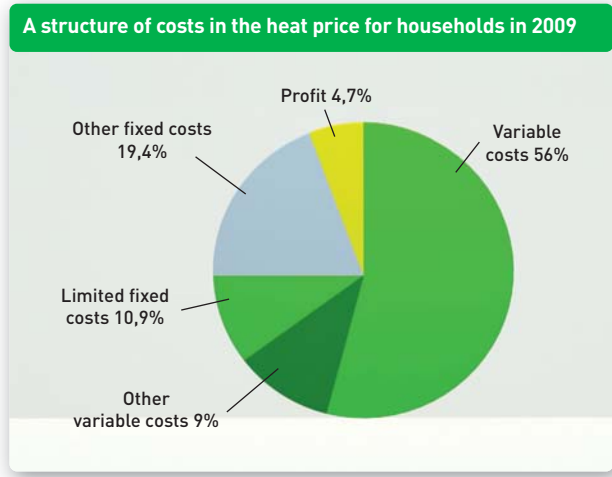
Variable component of heat price	2007 SKK/GJ	2008 SKK/GJ	2009 €/kWh	2010 €/kWh
Households	374	366	0,0453	0,0433
Other consumers	374	366	0,0529	0,0491
Fixed component of heat price	SKK/GJ	SKK/GJ	€/kW	€/kW
Households+ other consumers	173	184	125,9320	126,0458

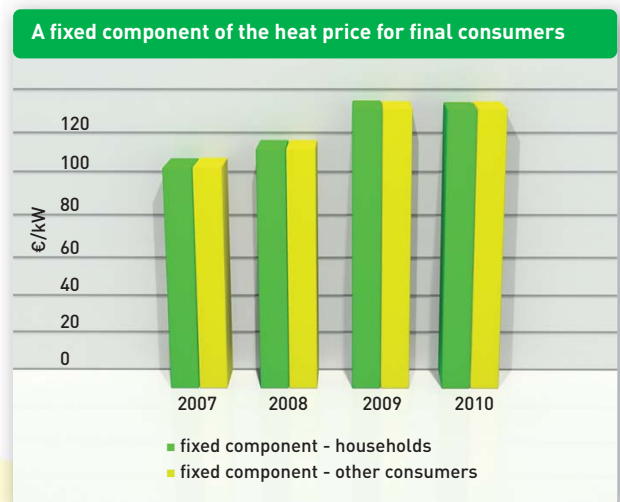
In order to make a better comparison of these prices, the following graph is used to show the development of a variable component in €/kWh and a fixed component in €/kWh of the recalculated prices in the years 2007 and 2008.

In heat prices fuel costs represent 65 % to 75 % on average, depending on a range of prices of natural gas and other fuels. Natural gas occupies the largest proportion, therefore the average size of a variable component of the heat price has been copying its development.

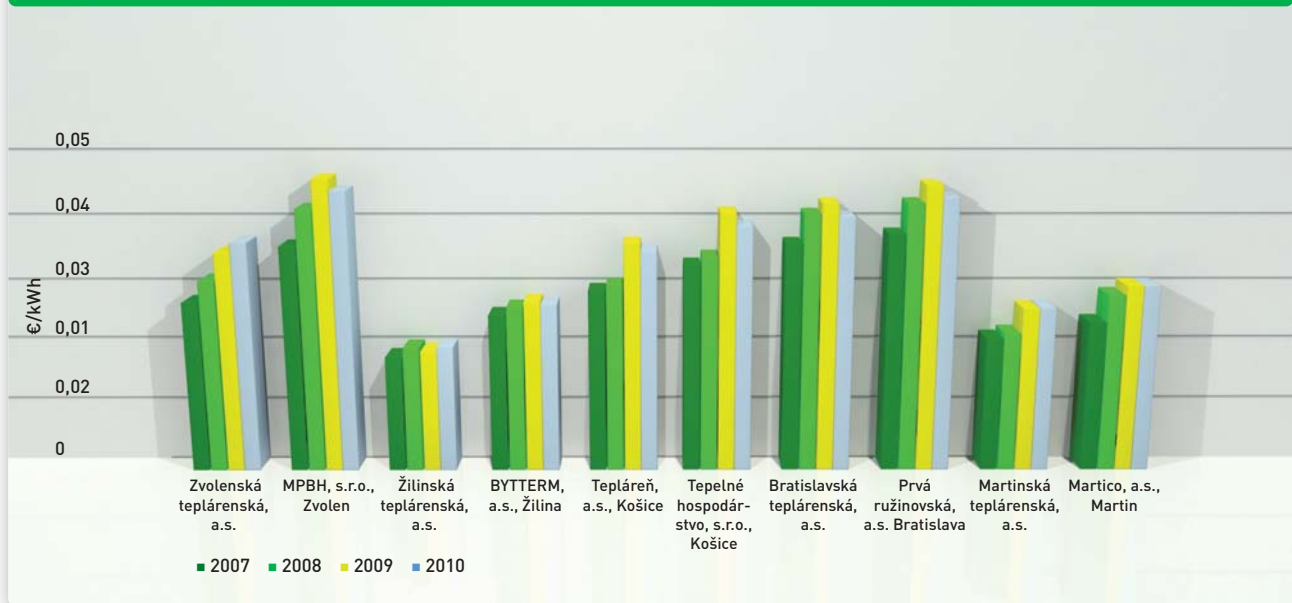
Since a price of natural gas used for the purpose of heat production for households is regulated, a variable component of the heat price determined for this category of consumers for the year 2010 declined by 4,5 %, when compared to the previous year, which means that this price is lower by 13 % in the course of the year, compared to the price of other consumers.

A fixed component of the heat price has been changed only slightly due to the strict rules of regulation of such costs and stabilisation of regulatory input, when compared to the previous year.

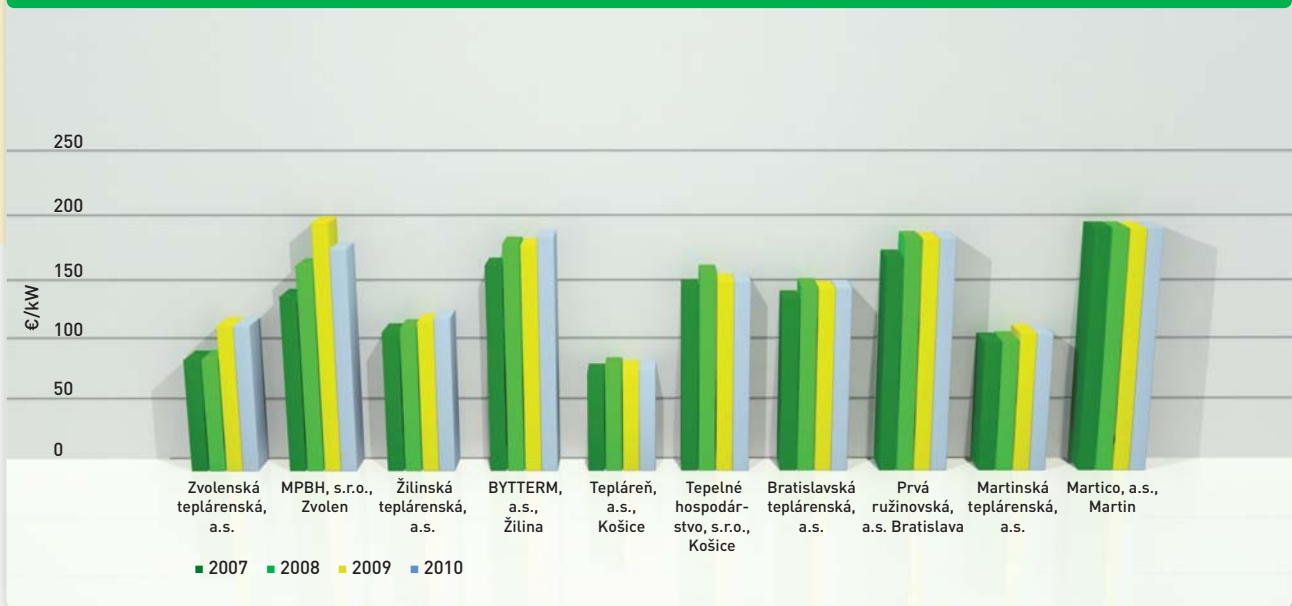
The development of heat prices determined for heat supply companies and heat distributors that purchase and supply heat to final consumers, as presented in the following two graphs, gives a picture on a difference in prices of heat supply companies, usually determined at the output of the primary distribution system, and the prices for end users at the output of the secondary distribution system.

A variable component of the price of heat from CHP and distribution companies

A fixed component of the heat price from CHP and distribution companies

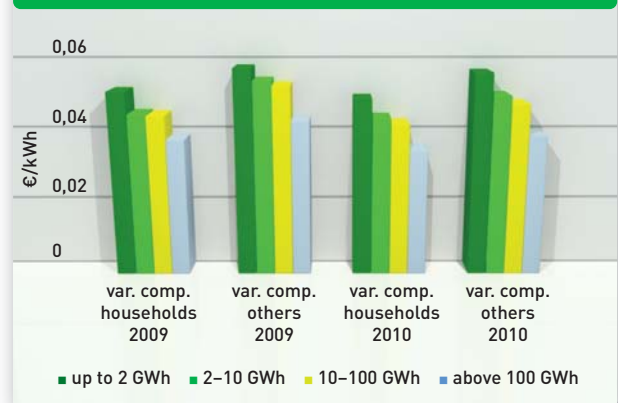
A comparison of heat prices depending on the size of supply points out to more favourable prices charged by large-scale suppliers. This is influenced mainly because of using fossil fuels, whose price is lower than a gas price.

Heat prices depending on the size of supply

Heat supply in GWh	2009			2010		
	a	b	c	a	b	c
up to 2	0,0514	0,0575	155,5110	0,0491	0,0568	149,3426
2 to 10	0,0452	0,0538	108,4918	0,0443	0,0501	110,6174
10 to 100	0,0450	0,0532	116,7043	0,0426	0,0481	118,1679
above 100	0,0379	0,0432	135,3262	0,0355	0,0391	137,7719

a - variable component - households in €/kWh
 b - variable component - other consumers in €/kWh
 c - Fixed component - households, others in €/kW

A variable component of the heat price depending on supply

A fixed component of the heat price depending on supply

At the moment there are 64 suppliers in Slovakia that use at least 20 % of biomass for heat production. In these cases the average variable component of the heat price for households is lower by 15 % than the price of heat produced from natural gas (in the case of a non-regulated price of natural gas this difference in price makes up to 25 %), which is documented in the following chart.

Heat prices by fuel

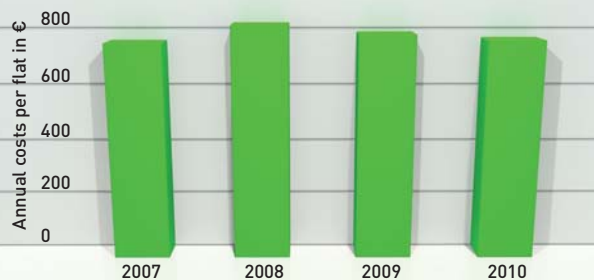
Fuel	var. comp. households in €/kWh	var. comp. others in €/kWh	fixed component in €/kW
Mixture with min. 20 %-share of biomass	0,0400	0,0407	138,8086
Natural gas	0,0470	0,0540	118,9706
Coal	0,0360	0,0390	113,5275

The heat price directly affects the costs for its delivery. Since 2009 individual components of a heat price have been determined in different energy units, therefore we present, just for the purpose of illustration, the development of annual costs for a standard three-room flat.

Annual costs per flat

Year	2007	2008	2009	2010
Annual costs per flat in €	784,39	845,45	816,07	792,69

Annual costs per flat

Calculation of annual costs was based on the average heat price determined for households in respective years and the average annual heat consumption for the purpose of space heating and preparation of hot domestic water in a standard three-room flat, while taking into account real climate conditions in Slovakia.

III.4. The Water Service Sector

III.4.1. Production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of waste water through the public sewage system

The 2009 prices were determined under the price cap method, the basis of which are prices approved by the Office for the year 2008, taking into account inevitable eligible costs and an adequate profit for the operators of water service facilities, and at the same time applying an annual inflation rise, efficiency factor and investment development factor with respect to the operation of public sewage system. This method of price regulation largely contributed to the protection of rights and duties of drinking water consumers and waste water producers against any unjustified and inadequate increase in prices for production and supply of drinking water through the public water supply system and for discharge and treatment of waste water through the public sewage system.

During the year 2009 5 significant regulated businesses submitted to the Office, in accordance with the Act on Regulation, proposals for changes to be made in the price decisions, which approved the prices for production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and for discharge and treatment of waste water through the public sewage system for the year 2009. This was due to the substantial modification of economic parameters that were used as the basis for determination of 2009 prices.

When changing the prices in the course of 2009, the Office applied solely the cost-based method with an emphasis given on examination of actual costs for the year 2008 in the scope of inevitably incurred eligible costs and the amount of an adequate profit earned from a regulated activity. On the basis of a comparison of the development of planned and actual eligible costs

for a regulated activity in 2008 with planned and actual eligible costs for 2009, the development of quantities of water actually delivered or discharged in 2008, plus the development of economic results related to regulated activities, the Office adjusted the price for production and supply of drinking water through the public water supply system in five cases and the price for discharge and treatment of waste water in three cases.

Price regulation establishes the conditions for regulated companies ensuring failure-free continuous production and supply of drinking water through the public water supply system in a required amount and at the same time, the continuous discharge and treatment of waste water through the public sewage system with the relevant standards.

Similarly to the year 2009, price regulation for 2010 is undertaken by means of direct determination of a maximum price and the method for calculation of a maximum price. Besides the cost-based method there is also the price cap method with a possibility of annual inflation rise, including efficiency factor and investment development factor. The objective of efficiency factor is to efficiently improve and optimize eligible costs for a regulated activity.

The procedure and conditions for price setting in 2010 were determined by the Office through amendment and supplement of Decree No. 3/2009. By making amendment of the decree the Office extended the scope, structure and size of eligible costs, supplemented and adjusted the way of submitting a price proposal and background documents accompanying such price proposal, with an emphasis given on a document declaring the approval of the price proposal by the General Assembly signed by an authorised person.

Over the past years large amounts of money have been invested into the development of the water supply infrastructure, coming from the EU funds as well as internal financial sources of water supply companies and municipalities. These investment activities

resulted in higher operational costs, nevertheless, the market has not yet experienced any positive effect stemming from the construction of new water supply facilities, such as rise or stabilisation of consumption of drinking water, but mainly the higher amount of discharged and treated water. There is a continuous decline of the quantities of drinking water supplied through the public water supply system and waste water discharged through the public sewage system. Apart from other factors, the cause of such unfavourable situation is the fact that although new water supply or sewage systems are being constructed, what is missing is the construction of connecting lines to final consumers of drinking water or to producers of waste water. In order to eliminate such situation, a regulatory measure was adopted to enforce a higher utilisation of newly constructed capacities (calculating operational costs of newly constructed water supply facilities to at least 70 % of their designed capacity).

The overview of price decisions issued in 2008, 2009 and 2010 (situation as of 31 December 2009)

Regulated companies	Number		
	2008	2009	2010
Water service companies	14	19	14
Other regulated companies	224	111	88
Total	238	130	102

In accordance with the Act on Regulation in 2010, similarly to 2009, the Office exempted from regulation the activities in network industries including production and supply of drinking water through the public water supply system or discharge and treatment of waste water through the public sewage system following the request by an owner or an operator of the public water supply system or the public sewage system. This refers solely to the small municipalities, in which such activities are undertaken in public interest and not with an intention of carrying out business or earning profit, and if the Office, based on evidence, came to conclusion that presently there are no reasons for regulation of a respective activity, or such reasons ceased to exist, since water consumers and water producers

are protected against any inadequate price rise and at the same time relevant activities in network industries are undertaken in a transparent and non-discriminatory manner, plus there are no risks of violation of the competition rules by abusing the dominant position in the market with goods and services. In accordance with the above criteria 29 decisions on exemption were totally issued for the year 2009, which exempted from regulation the following regulated activities - production and supply of drinking water through the public water supply system in 51 municipalities and discharge and treatment of waste water through the sewage system in 87 municipalities. For the year 2010 38 decisions on exemption were issued, which exempted from regulation the following regulated activities – production and supply of drinking water through the public water supply system in 73 municipalities and discharge and treatment of waste water through the public sewage system in 107 municipalities.

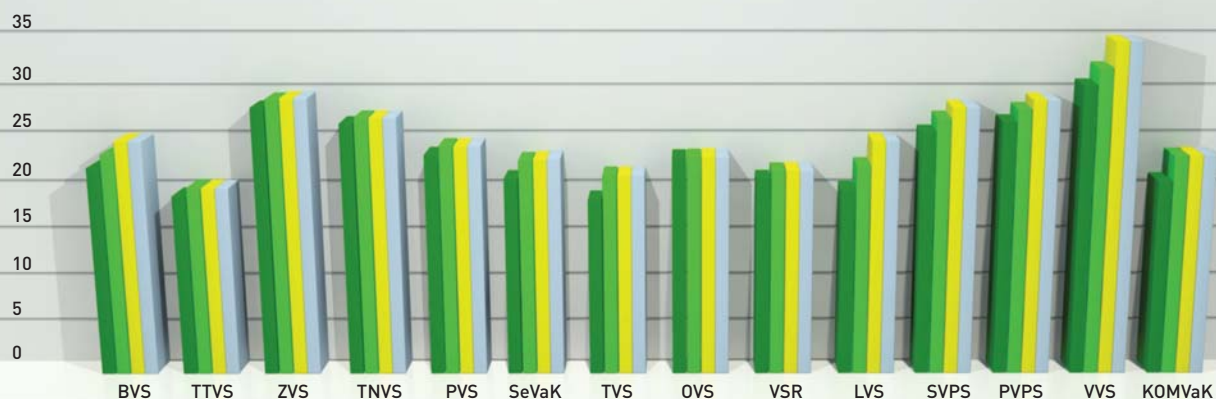
Prices for production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system went up by 3,8 % on average in 2009, compared to 2008, and for the year 2010 they remained at the level of prices approved by the Office for the year 2009. In 2010 these prices, excluding VAT, are ranging from 0,6566 €/m³ (19,78 SKK/m³) in Trnava Water Service Company to 1,1485 €/m³ (34,60 SKK/m³) in Eastern Slovak Water Service Company. Such differences arise mainly due to the regional discrepancies regarding the availability of water sources having appropriate quality and sufficient capacity or yield, development of the infrastructure, density of extraction points and so on. Since 2008 nine water service companies have used the same price for production and supply of drinking water through the public water supply system, including Trnava Water Service Company (Trnavská vodárenská spoločnosť), Western Slovak Water Service Company (Západoslovenská vodárenská spoločnosť), Trenčín Water Service Company (Trenčianska vodohospodárska spoločnosť), Považská Water Service Company (Považská vodárenská spoločnosť), Northern Slovak Water Service and Sewage Company (Severoslovenské vodárne a kanalizácie),

The prices for production and supply of drinking water (w/o VAT)

	2007	2008	2009		2010	
	Fixed price SKK/m ³	Max. price SKK/m ³	Max. price €/m ³	Max. price SKK/m ³	Max. price €/m ³	Max. price SKK/m ³
Bratislavská vodárenská spoločnosť	21,90	23,40	0,8266	24,90	0,8266	24,90
Trnavská vodárenská spoločnosť	19,00	19,78	0,6566	19,78	0,6566	19,78
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	28,50	29,25	0,9709	29,25	0,9709	29,25
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	26,35	26,90	0,8929	26,90	0,8929	26,90
Považská vodárenská spoločnosť	23,00	24,00	0,7967	24,00	0,7967	24,00
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	20,72	22,58	0,7495	22,58	0,7495	22,58
Turčianska vodárenská spoločnosť	18,90	20,98	0,6964	20,98	0,6964	20,98
Oravská vodárenská spoločnosť	23,00	23,00	0,7635	23,00	0,7635	23,00
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	20,86	21,50	0,7137	21,50	0,7137	21,50
Liptovská vodárenská spoločnosť	19,58	22,20	0,8199	24,70	0,8199	24,70
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	25,65	26,90	0,9313	28,06	0,9313	28,06
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	26,59	27,90	0,9493	28,60	0,9493	28,60
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	29,90	32,00	1,1485	34,60	1,1485	34,60
Vodárne a kanalizácie mesta Komárno	20,50	23,00	0,7635	23,00	0,7635	23,00

The development of prices for production and supply of drinking water in 2007–2010 in SKK/m³ (w/o VAT)

BVS - Bratislavská Water Service Company (Bratislavská vodárenská spoločnosť); TTVS - Trnavská Water Service Company (Trnavská vodárenská spoločnosť); ZVS - Western Slovak Water Service Company (Západoslovenská vodárenská spoločnosť); TNVS - Trenčianska Water Service Company (Trenčianska vodohospodárska spoločnosť); PVS - Považská Water Service Company (Považská vodárenská spoločnosť); SeVaK - Northern Slovak Water Service and Sewage Company (Severoslovenské vodárne a kanalizácie); TVS - Turčianska Water Service Company (Turčianska vodárenská spoločnosť); OVS - Oravská Water Service Company (Oravská vodárenská spoločnosť); VSR - Ružomberok Water Service Company (Vodárenská spoločnosť Ružomberok); LVS - Liptovská Water Service Company (Liptovská vodárenská spoločnosť); SVPS - Central Slovak Water Service Company (Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť); PVPS - Podtatranská Water Service Company (Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť); VVS - Eastern Slovak Water Service Company (Východoslovenská vodárenská spoločnosť); KOMVaK - Komárno Water Service and Sewage Company (Vodárne a kanalizácie mesta Komárno)

Turčianska Water Service Company (Turčianska vodárenská spoločnosť), Ružomberok Water Service Company (Vodárenská spoločnosť Ružomberok), Komárno Water Service and Sewage Company (Vodárne a kanalizácie mesta Komárno) and Oravska Water Service Company (Oravská vodárenská spoločnosť, which has been using the same price since the end of 2007.

In 2009 prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system increased by 6,1 %, compared to 2008, and in 2010 they increased by 4,5 %, compared to 2009 and this was due to the investment factor used in calculation of the price for discharge and treatment of waste water, the objective of which is the supporting of the development of public sewage systems and waste water treatment plants, or fulfilment of the commitments of the Slovak Republic in relation to the European Union.

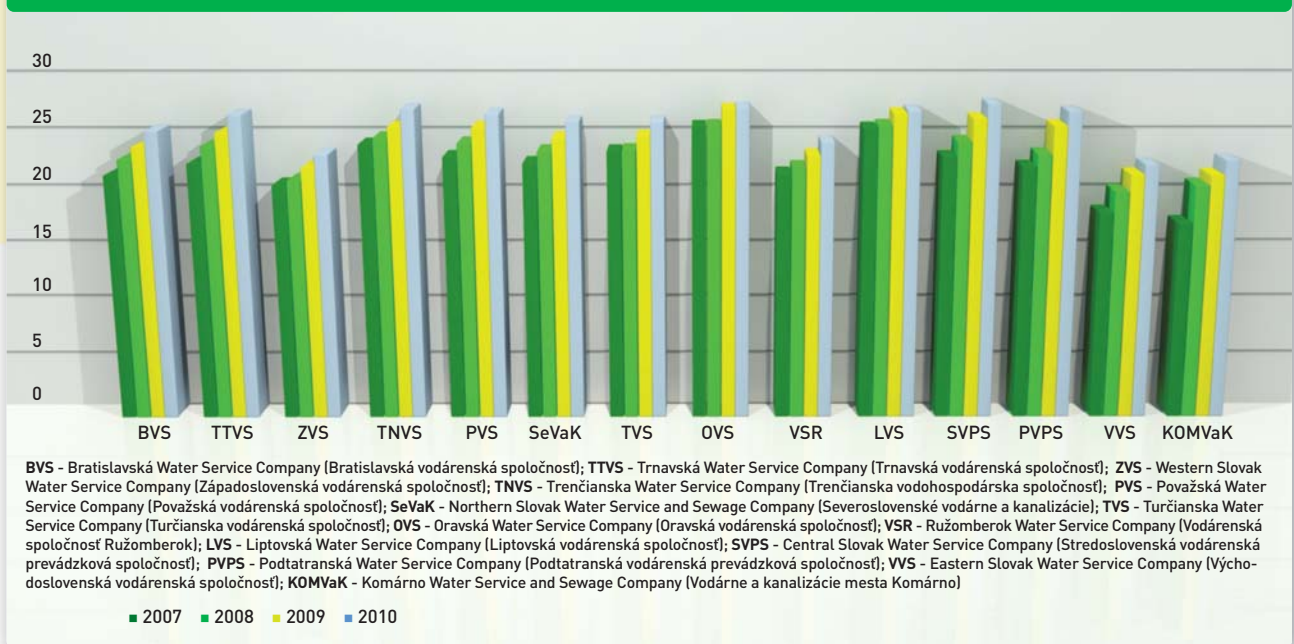
In 2010 the prices for discharge and treatment of waste water through the public sewage system range from 0,7433 €/m³ (22,39 SKK/m³) in Eastern Slovak Water Service Company (Východoslovenska vodárenská spoločnosť) to 0,9167 €/m³ (27,62 SKK/m³) in Central Slovak Water Service Company (Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť). Oravská Water Service Company (Oravská vodárenská spoločnosť) and Liptovská Water Service Company (Liptovská vodárenská spoločnosť) use the same price for discharge and treatment of waste water through the public water sewage system in 2010 as in 2009. Those two water service companies did not apply a 5-percent price rise for the investment development that is applicable for the year 2010.

The prices for discharge and treatment of waste water (w/o VAT)

	2007		2008		2009		2010	
	Fixed price SKK/m ³	Max. price SKK/m ³	Max. price €/m ³	Max. price SKK/m ³	Max. price €/m ³	Max. price SKK/m ³		
Bratislavská vodárenská spoločnosť	21,60	22,70	0,7900	23,80	0,8295	24,99		
Trnavská vodárenská spoločnosť	22,47	23,84	0,8308	25,03	0,8723	26,28		
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	20,40	21,00	0,7319	22,05	0,7685	23,15		
Trenčianska vodohospodárska spoločnosť	24,10	24,50	0,8541	25,73	0,8968	27,02		
Považská vodárenská spoločnosť	23,00	24,30	0,8471	25,52	0,8895	26,80		
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	22,57	23,61	0,8229	24,79	0,8640	26,03		
Turčianska vodárenská spoločnosť	23,60	23,60	0,8225	24,78	0,8636	26,02		
Oravská vodárenská spoločnosť	25,50	25,50	0,8889	26,78	0,8889	26,78		
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	21,37	22,00	0,7668	23,10	0,8051	24,25		
Liptovská vodárenská spoločnosť	25,50	25,50	0,8886	26,77	0,8886	26,77		
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	23,00	24,20	0,8763	26,40	0,9167	27,62		
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	22,03	23,10	0,8444	25,44	0,8824	26,58		
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	18,20	20,00	0,7103	21,40	0,7433	22,39		
Vodárne a kanalizácie mesta Komárno	17,10	20,50	0,7133	21,49	0,7483	22,54		

The development of prices for discharge and treatment of waste water in 2007–2010 in SKK/m³ (w/o VAT)

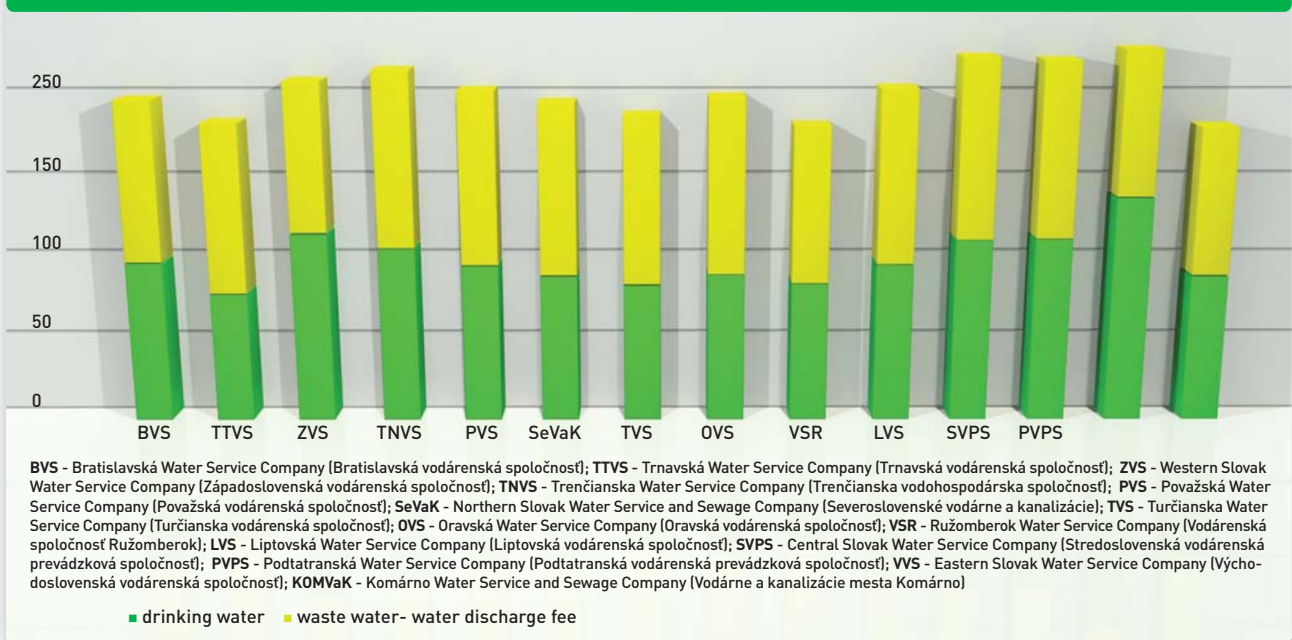
Prices for production and supply of drinking water through the public water supply system and discharge and treatment of the public sewage system increased by 4,8 % on average in 2009, compared to 2008. Maximum water supply and discharge charges overall ranged from 1,4768 €/m³ to 1,8589 €/m³, without VAT.

In 2010 prices for production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system and for discharge and treatment of waste water through the sewage system have increased by 2,1 % on average, compared to 2009, and maximum prices overall range between 1,5118 €/m³ in Komarno Water Service and Sewage System and 1,8918 €/m³ in Eastern Slovak Water Service Company. In 2010 the weighted average of the prices for production and supply of drinking

water through the public water supply system and for discharge and treatment of waste water through the public sewage system in Slovakia is 1,7298 €/m³ without VAT, which accounts for 2,0585 €/m³, including VAT.

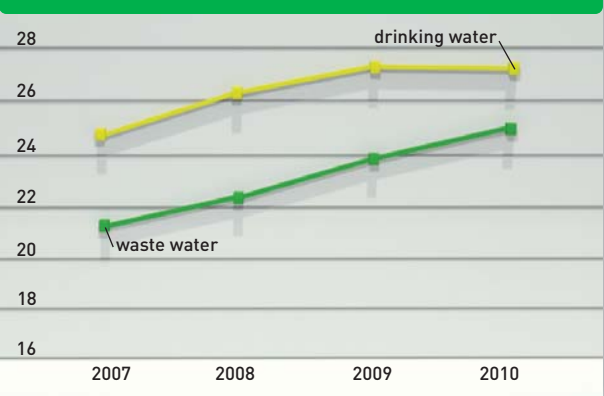
The development of prices in a period from 2007 to 2010 has experienced just a slight rise compared to previous years. The average price of drinking water in household increased only by 9 % and the average price of waste water by 13 %, which overall means the average increase only by 11 % over the period of four years. Purely for the purpose of comparison, in the identical period from 2003 to 2006 the prices for households went up by 107 %, as a result of unification of prices of households and other consumers and producers of water.

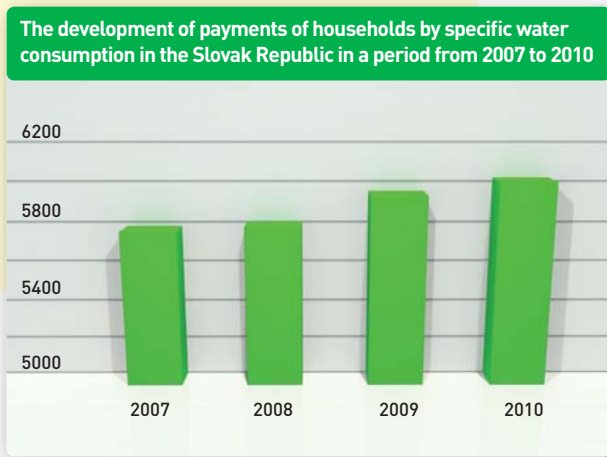
The payments of households according to water service companies in 2010 in € (w/o VAT)

The graph illustrates the annual payment of a water supply charge by households with the average consumption around 100 m³ per year and the payment of a water discharge charge with the assumption that extraction and discharge by such household is equal in terms of the amount of water. Households in the vicinity of Komárno have the lowest payments and households in the Eastern Slovak Region have the highest payments in the year 2010.

The development of the average price for production and supply of drinking water and for discharge and treatment of waste water in SKK/m³ /w/o VAT

As seen from the graphs above, the payments of households for water do not increase in direct proportion to the prices, since water consumption in households continues to decline by about 2 % on an annual basis.

III.4.2. Provision of water services

The Office sets out the amount of payments for using surface water sources in accordance with the Act on Water Sources that designated the payments subject to price regulation by the Office and subsequently in accordance with Ordinance of the Government No. 755/2004 Coll. and Ordinance of the Government No. 367/2008 Coll.

For the year 2009 the Office Decree No. 5/2008 specified the details concerning the procedure of price regulation imposed on provision of water services relating to the utilisation of river sources.

The state owned Slovak Water Service Company Žilina (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina) is the dominant regulated company with the monopoly position carrying out regulated activities in this field.

For the year 2009 the Office determined, through its decision for the above regulated company, the size of the maximum price for extraction of surface water from a river flow amounting to 0,083317 €/m³, thereby keeping this price at the level of the year 2008. Furthermore, the Office determined the payment for utilisation of hydro power potential of river flows in water service facilities managed by the manager of a respective water source, with an installed capacity higher than 100 kW as the tariffs for supporting smaller electricity generators or users of hydro power potential: from 100 kW to 1 000 kW at the amount of 4,3484 €/MWh, from 1 001 kW to 10 000 kW at the amount of 7,2363 €/MWh and above 10 000 kW at the amount of 14,7381 €/MWh. The average price for utilisation of hydro power potential of a water source went up by an inflation rate, compared to the year 2008, which means by 3,9 %. The fixed price for extraction of water for energy purposes by water service facilities in the ownership of a user of hydro power potential of a water source with an installed capacity higher than 10 MW was determined by the Office at the amount of 0,132776 €/1000 m³. Compared to the year 2008 the price for extraction of water from a water source for energy purposes increased by the value of correction of the 2006 costs, which was not already justified in the 2009 price, so this price went down to the level of the 2008 costs.

For the year 2010 the procedure applied in price regulation with respect to provision of water services relating to the utilisation of a river flow was specified by the Office through its Decree No. 5/2009.

The price for extraction of surface water for the regulated company Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Žilina went up to 0,0963 €/m³ for the year 2010, compared to the year 2009. Compared to 2009, the average price for utilisation of hydro power potential of a water source increased by about the inflation rate, to be precise by 3,5 %, whereas tariffs are repeatedly applied according to an installed capacity of hydro power plants in order to support smaller electricity generators or users of hydro power potential. The price for extraction of water from a river flow

Prices for provision of water services (w/o VAT)

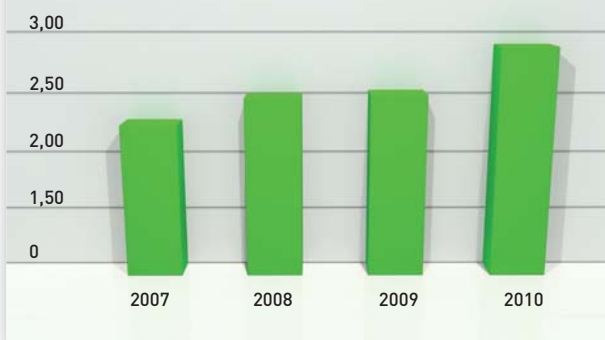
	2007	2008	2009		2010	
	SKK	SKK	€	SKK	€	SKK
a	2,27	2,51	0,083317	2,51	0,0963	2,90
b	389,77	419,28	14,4625	435,70	14,9674	450,91
c	3,10	2,70	0,132776	4,00	0,1492	4,49

a - Price for extraction of surface water per 1m³

b - Average price for utilisation of hydro power potential per 1MWh

c - Price for extraction of water for energy purposes per thous. m³

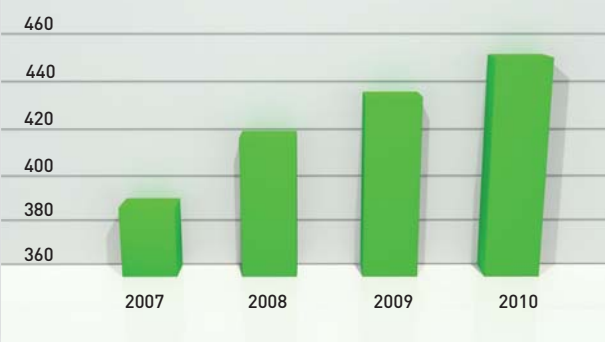
A price for extraction of surface water in SKK/m³ (w/o VAT)

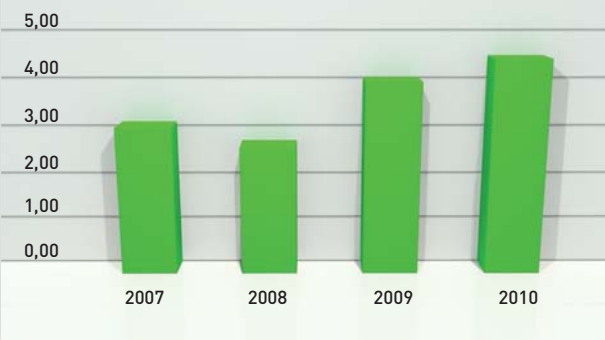
for the energy purposes increased by 0,0164 €/1000 m³, compared to 2009.

Despite taking rationalization and regulatory measures, a higher price rise in the field of water services provided in 2009 or 2010 brings about the continuous and relatively substantial decline of water extraction in all regulated services.

The average price for utilisation of hydro power potential in SKK/MWh (w/o VAT)

A price for extraction of water for energy purposes in SKK/thous. m³ (w/o VAT)

IV. Business Licence in Network Industries

IV.1. Business licences issued in the energy sector

Pursuant to Article 5 (1) of the Energy Act it is allowed to carry out business in the energy sector only based on the licence. The Office issues decisions on issuance, amendment or withdrawal of the licence for undertaking regulated activities pursuant to Article 5 (1) (e) of the Act on Regulation.

Pursuant to Article 4 thereof the subject of business activities is the following:

- generation, transmission, distribution and supply of electricity,
- production, transmission, distribution and storage of natural gas,
- operation of the pipelines used for transportation of automotive substances,
- operation of the pipelines used for transportation of crude oil,
- operation of the equipment used for filling pressurized vessels,
- operation of the equipment used for transportation of liquefied gaseous hydrocarbon.

The Energy Act designates the conditions for issuance of licence for natural persons and separately for legal persons. The Office will issue decision on granting a business licence after fulfilling all the conditions.

An overall overview of valid business licences in the electricity sector

Business activity	
Electricity generation	4
Electricity transmission	1
Electricity distribution	9
Electricity generation and supply	26
Electricity generation, distribution and supply	28
Electricity distribution and supply	133
Electricity supply	134
Total	335

An overall overview of valid licences in the gas sector

Business activity	
Gas production	2
Gas transmission	1
Gas distribution	5
Gas distribution and supply	44
Gas production, distribution, storage and supply	2
Gas storage	2
Gas supply	54
Total	110

An overall overview of valid licences in the energy sector – automotive substances and crude oil

Business activity	
Operation of pipelines for transp. of automotive substances	1
Operation of pipelines for transportation of crude oil	2
Operation of equipment for filling pressurised vessels and operation of equipment for distribution of liquefied gaseous hydrocarbon	7
Total	10

The overall number of valid licences only for electricity and gas supplies

Business activity	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Electricity supply	39	27	21	24	23	134
Gas supply	12	16	10	6	10	54
Total	51	43	31	30	33	188

In 2009 there were issued 104 decisions on issuance or amendment of business licences relating to the activities carried out in the electricity sector and 35 decisions relating to the activities in the gas sector.

An overview of applications submitted and licenses issued in 2009 in the energy sector

Applications/licenses	No.
Submitted licences	164
Licences issued for new legal and natural persons	56
Changes made in licences	83
Withdrawn licences	27

The number of interrupted and suspended proceedings

Decisions	No.
Interrupted proceedings	21
Suspended proceedings	5

IV.2. Certificates on performing notification obligation

Pursuant to Article 5 (4) of the Energy Act the licence is not required for the following activities:

- Generation and supply of electricity by a generating station with a total installed capacity up to 1 MW,
- Generation and supply of electricity generated from renewable energy sources in a generating station with a total installed capacity up to 1 MW in case it is generation and supply of electricity in:
 - small hydro power stations,
 - wind power stations,
 - solar equipment,
 - equipment using geothermal energy,
 - equipment using biogas,
 - equipment using biomass,
- production and supply of gas from biomass,
- production and supply of gas from biogas,
- sales of compressed natural gas for driving motor vehicles,

- transportation of extracted crude oil from the production site to the place of its processing,
- sales of liquefied gaseous hydrocarbon in a pressurised vessel with a capacity of 100 l,
- sales of liquefied gaseous hydrocarbon for driving motor vehicles,
- transportation of liquefied gaseous hydrocarbon in pressurised vessels.

Pursuant to Article 5 (5) of the Energy Act legal persons and natural persons that undertake those activities are subject to notification obligation on commencing, alternating and terminating each of the activities performed. The Office shall issue the certificate on fulfilment of notification obligation which forms the document allowing to carry out business in the field.

An overview of issued certificates on fulfilment of notification obligations

Activities with issued certificate on fulfilment of notification obligation	2008 (number)	2009 (number)	Installed capacity in MW
Generation and supply of electricity in a facility with a capacity up to 1 MW	7	9	5,65
Generation and supply of electricity from renewable energy sources with a capacity up to 1 MW:			
1. small hydro power plants	30	47	17,55
2. solar equipment	5	26	5,82
3. wind power plants	0	1	0,50
4. equipment using biogas	4	5	6,62
5. equipment using biomass	2	5	3,04
Sales of liquefied gaseous hydrocarbon in pressurised vessels with a capacity up to 100 l	22	11	
Sales of liquefied gaseous hydrocarbon for driving motor vehicles	29	11	
Preparation of liquefied gaseous hydrocarbon in pressurised vessels	0	2	
Total	99	117	39,18

IV.3. Business licences in the thermal energy sector

Performing business activities in the thermal energy sector is governed by the Act on the Thermal Energy Sector. Under this act the subject of business activities are heat production, heat production and distribution or heat distribution for the consumer or the final consumer. Any business activities in the thermal energy sector may be undertaken only based on the licence. The Act on the Thermal Energy Sector, similarly to the Energy Act, designates the conditions governing the issuance of licences for carrying out business activities in the thermal energy sector and

An overview of applications submitted and business licences issued in the thermal energy sector in 2009

Applications / licences	No.
Submitted applications	211
Licences issued to new legal and natural persons	24
Changes made in licences	171
Cancelled licences	16

the documents, which are used by the applicant to demonstrate the fulfilment of such conditions. In the year 2009 the

An overview of interrupted and suspended proceedings in 2009

Decisions	No.
Interrupted proceedings	19
Suspended proceedings	5

Office issued 24 licences for carrying out business in the thermal energy sector.

In the year 2009 there were 24 licences issued for carrying out business activities in the thermal energy sector, 41 licences for carrying out business activities in the electricity sector and 15

An overall overview of valid licences in the thermal energy sector and the energy sector

Sector	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Thermal energy sector	50	191	57	31	24	353
Electricity sector	112	85	50	47	41	335
Gas sector	25	37	14	19	15	110
Automotive substances and crude oil	4	6	-	-	-	10
Total	191	319	121	97	80	808

licences for carrying out business activities in the gas sector.

V. Performance of Surveillance and Inspection in 2009

In accordance with the responsibilities defined in Article 5 (3) of the Act on Regulation in the year 2009 the Office:

- performed surveillance over the adherence of the Act on Regulation, special acts and generally binding legal regulations issued for their execution,
- imposed the measures for elimination and remedy of any deficiencies identified during inspections,
- charged penalties for the violation of obligations arising out of the Act in question.

V.1. Surveillance and Inspections

Pursuant to Article 5 (3) (a) of the Act on Regulation in 2009 the Office performed inspections in 109 regulated companies, during which it identified 119 violations of the act in 46 regulated companies. Inspections were carried out according to the inspection plan and based on submissions of natural and legal persons.

The inspection activities are aimed at the following areas

in the electricity sector and the gas sector:

verification of the compliance of a performed regulated activity with the licence allowing to carry out business in the energy sector,
compliance with price regulation,
adherence to the rules of the electricity and gas markets,
verification of the fulfilment of imposed measures aimed at eliminating and remedy of deficiencies,

in the thermal energy sector:

compliance with price regulation,
verification of the fulfilment of imposed measures aimed at eliminating and remedy of deficiencies,

in the water service sector:

compliance with price regulation,
verification of the fulfilment of imposed measures for eliminating and remedy of deficiencies.

An overview of violations of the Act No. 276/2001 Coll. in wording of Acts No. 658/2004 Coll., No. 107/2007 Coll, No. 112/2008 Coll. in regulatory years 2006, 2007, 2008 and 2009 identified during inspections undertaken in regulated companies:

- violation of Article 11 (1) – failure to perform a regulated activity based on notification or on the basis and in the scope of the licence issued by the Office – 9 findings, of which:
 - the electricity sector 8
 - the gas sector 1
- Violation of Article 13 (2)(a) – failure to perform a regulated activity in compliance with the act and special regulations – 101 findings, of which:
 - the electricity sector 79
 - the gas sector 20
 - the thermal energy sector 2
- Violation of Article 13 (2)(b) – failure to comply with the determined method of price regulation and failure to perform deliveries of goods and services in accordance with the approved or determined prices – 76 findings, of which:
 - the electricity sector 16
 - the gas sector 2
 - the thermal energy sector 52
 - the water service sector 6
- Violation of Article 13 (2)(b) – failure to comply with the determined method of price regulation and failure to perform deliveries of goods and services in accordance with the approved or determined prices – 76 findings, of which:
 - the electricity sector 7
 - the gas sector 2
 - the thermal energy sector 3
 - the water service sector 6
- Violation of Article 13 (2) (h) – failure to comply with the measures imposed by the Office - 2 findings, of which:
 - the gas sector 1
 - the water service sector 1

- f) Violation of Article 13 (2) (i) – failure to comply with the rules for functioning of the rules in the electricity and gas markets – 7 findings, of which:
the electricity sector	4
the gas sector	3
- g) Violation of Article 13 (2)(p) – failure to co-operate sufficiently with the Office with regard to deadlines determined by the Office, especially failure to provide required documentation, true background documents and information – 3 findings in the field of the water service sector.

The Office obtained a feedback concerning the development of actual costs incurred by a regulated activity during inspections focused on verifying correctness and truthfulness of documents submitted to the Office for the purpose of evaluation of price development and price regulation carried out in the key entities carrying out a regulated activity: generation of electricity from domestic coal, distribution of electricity and natural gas, supply of electricity and natural gas to households, production, distribution and supply of drinking water through the public water supply system as well as discharge and treatment of waste water through the public sewage system. The information gathered from the outputs of the inspections was used by the Office in the subsequent period for the purpose of regulation.

Apart from the above-mentioned violations identified during the inspections in regulated companies the Office also identified other violations of the act by regulated companies. These include a failure to comply with the obligation arising out of Article 19 (4) of the Energy Act – to submit to the Office a separate income statement for each activity on the specific date, an overview of assets and liabilities and also to submit for approval the rules for allocation of assets, liabilities, costs and revenues and the depreciation rules. 84 regulated companies did not fulfil such obligation.

V.2. Measures to eliminate deficiencies

In order to eliminate and remedy deficiencies identified during inspections the Office imposed totally 113 measures pursuant Article 5 (3) (b) of the Act on Regulation:

- the electricity sector	36 measures,
- the gas industry	6 measures,
- the thermal energy sector	55 measures,
- the water service sector	16 measures.

The Office required from regulated companies to pay back financial means to electricity and heat consumers, which represented a difference between the charged price and the price which should have been charged under valid regulations in total amount 615 011,45 €

of which:

- electricity consumers	198 023,26 €
- heat consumers	416 988,19 €

of which in:

variable component of the maximum heat price

- 191 189,33 €

fixed component of the maximum heat price

- 225 798,86 €

V.3. Penalties for Violation of the Act Imposed in the I. Stage of the Administrative Proceeding

The Office as a respective administrative body pursuant to Article 5 of Act No. 71/1967 Coll. on the Administrative Proceedings and Article 5 (1) (i) on Regulation makes decisions in the matters regarding the violation of obligations arising out of the act in question and special regulations.

The decisions on imposing penalty in the 1. stage of the administrative proceeding

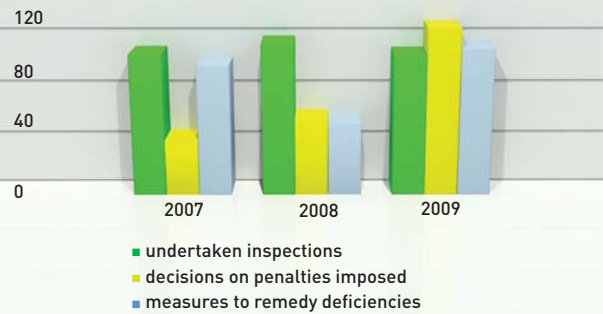
Decisions	No.	Amount
Issued	229	351 900 €
Valid	223	42 100 €

In the review period the Inspection Division as the first-stage administrative body made decisions on imposing penalty for failing to comply with the obligations arising out of Article 13 (2) of the Act on Regulation, based on the conclusions of the inspections or based on the findings of the Office concerning the failure to comply with the obligation to submit to the Office required background documents for approval, as stipulated by law, or to submit to the Office the required background documents and information on the specific date. Penalties were imposed pursuant to Article 16 of the Act on Regulation. The first-stage administrative proceedings were initiated against 232 companies, whereas 3 entities appealed against the first-stage decisions. In three cases the commenced administrative proceeding passed on to the following year.

An overview of inspections, penalties and measures

	2007	2008	2009
Undertaken inspections	111	118	109
Decisions on penalties imposed	46	60	129
Measures to remedy deficiencies	102	58	113

An overview of penalties, inspections and measures

In 2009 109 inspections were undertaken and 113 measures imposed to remedy identified deficiencies. In 129 cases the Office made decisions on imposing penalty in the first stage of the administrative proceeding, of which 45 decisions for violation of the act were identified during the inspections in regulated companies and 84 decisions issued for the failure to comply with the obligation arising out of Article 19 (4) of the Energy Act.

V.4. Initiatives and complaints

Also in 2009 the Office paid a larger attention to dealing with initiatives and complaints raised by natural and legal persons (hereinafter only "submission"). With an intention to protect the consumer the Office preferably undertook inspections after receiving submissions, then it elaborated the expertise and communicated personally or on the phone with respective natural and legal persons.

The aim of submissions was to check the correctness of a charged price or a tariff for regulated goods or services, to inspect justification of the costs included into a regulated price or to inspect the set conditions regarding the application of a price or a tariff.

Furthermore, the Office dealt with the submissions of participants in the electricity and gas markets focused on the compliance with the rules in the electricity and gas markets and subsequently, on the compliance with the Operational Orders by the operators of electricity distribution system and the operator of the gas distribution system.

In the course of 2009 the Office began to be contacted either by the phone or in writing by electricity consumers that switched their electricity supplier or kicked off the process of switching their electricity supplier that had objections against the procedures applied by alternative electricity suppliers. Such problems appeared because new electricity suppliers began concluding electricity supply agreement in the year 2008 and the problems arising out of these relations began to multiply in the year 2009. The Office undertook inspections of those entities and when identifying any violation of the act it took respective actions within the limits of its competences designated by law.

Within the limits of its competences designated by law the Office dealt with the disputes of participants of the energy market, bearing in mind the protection of household consumers.

There were totally 186 submissions by natural and legal persons submitted for inspection, of which 144 submissions were settled and 40 submissions were partly settled, which means that they will be completely settled after completing inspections, or terminating administrative proceedings. The settlement of 2 submissions was passed on to the next year.

The Office's central recording system of petitions and complaints registered in the year 2009:

1 submission indicated as petition,

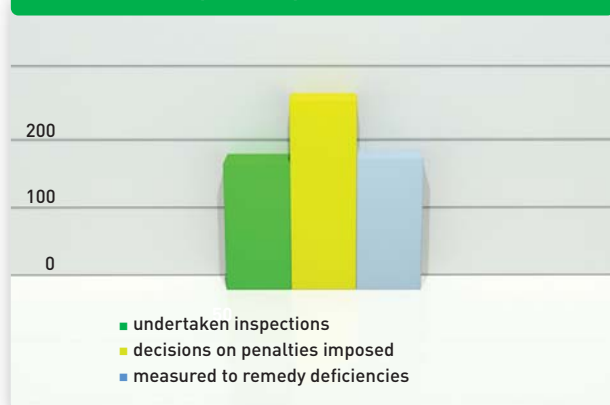
24 submissions indicated as complaint, of which:

19 returned to natural and legal persons under Article 4 (1) (c) of the Act No. 152/1998 Coll. on Complaints settled as submission,

5 submissions indicated as complaints were settled under the Act No. 152/1998 Coll.

Out of 186 submissions delivered there were 76 submissions for initiation of inspections. As a result of settling the respective submissions, the Inspection Division elaborated 407 expertises.

An overview of inspections, penalties and measures

VI. Background Documents for Decision Making Activities

VI.1. Quality Standards

An efficient tool for ensuring the quality of delivered goods and services, with such vulnerable commodities as electricity, natural gas, heat and water, is the introduction of the quality standards. The Office issued Decrees No. 315/2008 Coll., No. 316/2008 Coll., No. 317/2008 Coll. and No. 328/2008 Coll. setting out the quality standards in network industries. Regulated companies are obliged to comply with the set quality parameters for each commodity and to send to the Office the overall assessment on the compliance of such quality standards in the scope of annexes of individual decrees not later than until 28 February of the following calendar year.

In the year 2009, being the first year in which quality standards were monitored, the Office provided methodological guidance on the approach to monitoring and assessing such quality standards in the form of workshops, meetings and consultations.

Quality standards are permanently under control by the Office on the demand side, too. By means of professional, territorial and consumers organisations the Office launched the campaign with an intention to inform the public about the consumers' rights and their step-by-step implementation into their behaviour in order to establish an effective regulatory framework involving the permanent process of data collection, provision of information, instructions and counselling which is the essential assumption for any possible intervention by state authorities.

VI.2. Separate recording

Under the Decree of the Regulatory Office for Network Industries No. 415/2008 Coll. operators and suppliers in the electricity sector and the gas sector shall submit the Office the 2009 outputs from separate recording on the matters that are subject to accounting, costs, revenues, assets and liabilities and depreciations

in the form of table sheets and in the electronic form, as specified in the decree and its annexes not later than until June 30, 2010.

The main goal of monitoring this activity is to hinder any discrimination and cross-subsidies, which means that individual companies would not compensate one activity with the other one. Based on the data submitted by regulated companies, the Office processes economic models in order to find out the effectiveness of the activities on regulated companies

VI.3. The rules for allocation of assets and liabilities, costs and revenues, and depreciation rules

Under the Act on the Energy Sector and amendment of some acts in 2009 regulated companies submitted to the Office the rules for allocation of assets and liabilities, costs and revenues, plus depreciation rules. The rules approved by the Office will come into effect from January 1, 2010.

The number of decisions on approval of rules in 2009

2009	Electricity	Gas
No. of decisions on approval of the rules	161	45

VII. Other activities performed by the Office

VII.1. The settlement of applications under Act No. 211/2000 Coll. on Free Access to Information and on amendment and supplement of some acts in wording of Act No. 628/2005 Coll.

In 2009 the Office dealt with 79 applications for allowing access to information (hereinafter only „application“), of which 68 were settled by providing access to information. In 16 cases the application was turned down and 2 applications were postponed until the later date.

Out of the overall number of settled applications 11 applications related to the information on energy prices, 11 applications required sending the background documents relating to price proposals, 5 applications referred to generally binding legal regulations governing regulation in individual network industries, in 6 cases applicants requested the information on licences issued for carrying out business activities in regulated areas, in 15 cases the applicants requested the copies of decisions setting energy prices by the Office. The applicants also asked for the information regarding validity and binding nature of decrees issued by the Office, on activities and competences of the Office, copies of documents issued by the Office and results of the inspections.

VII.2. International Activities of the Office

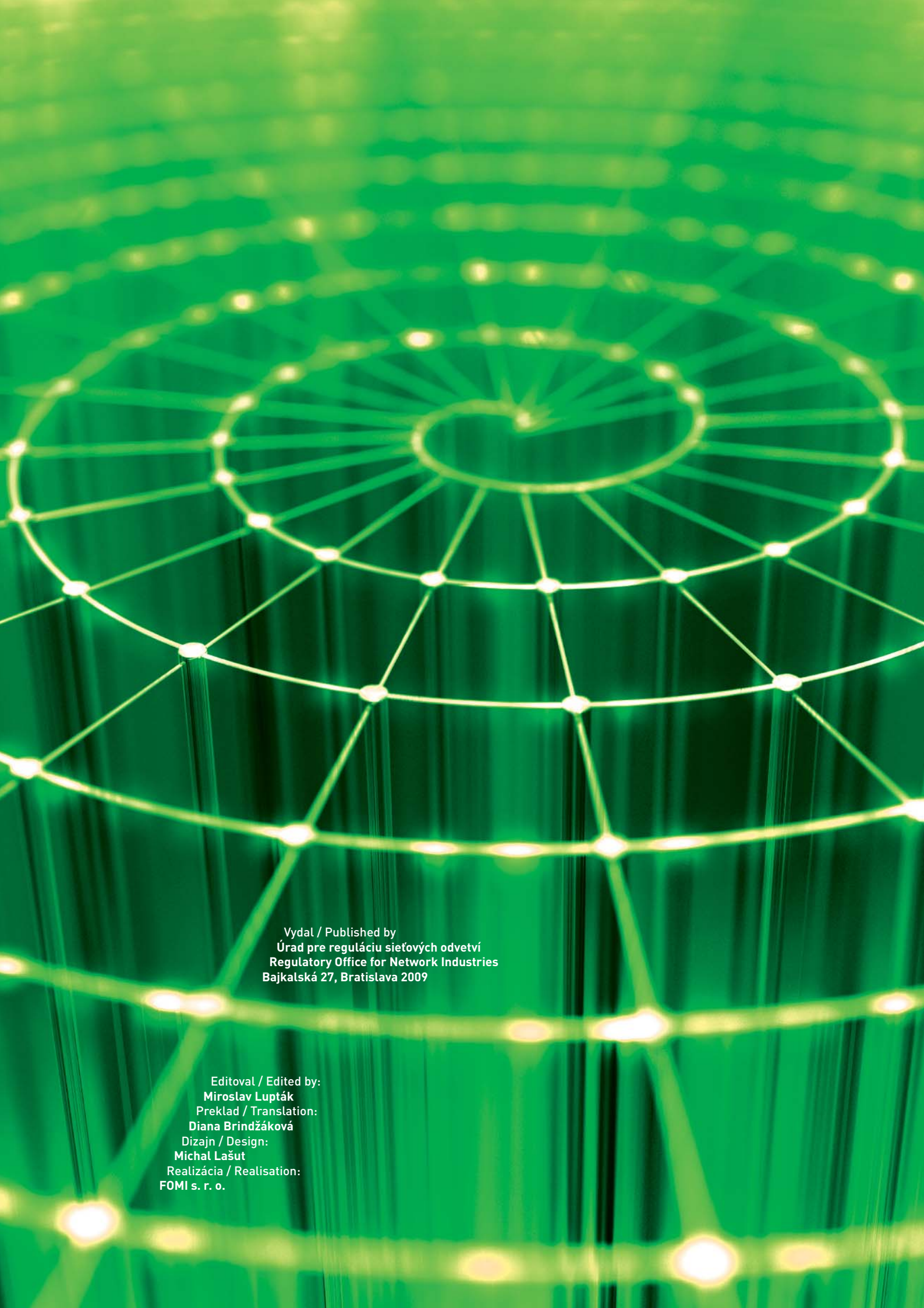
Since the accession of Slovakia to the European Union the Office has become a legitimate member of the Council of European Energy Regulators (CEER) with its headquarters in Brussels. At the same time, the Office has also become a member of the European Regulatory Group for Electricity and Gas (ERGEG) that was established based on the decision of the European Commission as its advisory body in the matters of regulation in

energy sectors. Along with active involvement in CEER/ERGEG meetings the Office renewed its membership in the Energy Regulators Regional Association (ERRA) which unifies regulatory authorities of the countries in South-Eastern Europe, Baltic countries, Balkan and countries in Central Asia. The main purpose of the association is to initiate a mutual co-operation and to exchange the information among regulatory authorities of member states, as well as to disseminate experience and know-how of regulatory authorities having longer traditions among those newly established.

During the culminating process of adopting legislative amendments of European regulations and directives governing the energy sector and the drafting of a new regulation establishing the Agency of the Co-operation of Energy Regulators the activities of the Office has become even more intensive with regard to the communication with other European institutions. Adopted legislation also gives an emphasis on a regional co-operation as an intermediate stage for establishing the pan-European market with electricity and gas.

An outstanding international activity of the Office is the participation in European Forums focused on individual sectors of the energy industry, including the Florentia Forum focused on the electricity sector, Madrid Forum focused on the gas sector and London Forum focused on the issues related to final consumers. These sessions represent the most significant platform for discussions among participants of the gas and electricity markets in Europe.

Over the past years the international reputation of the Office has been improved and changed from the position of a student to the position of a teacher. In this regard we need to mention a successful twinning project, in which the Office actively participated in the implementation of European law in Azerbaijan.

Vydal / Published by
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries
Bajkalská 27, Bratislava 2009

Editoval / Edited by:
Miroslav Lupták
Preklad / Translation:
Diana Brindžáková
Dizajn / Design:
Michal Lašut
Realizácia / Realisation:
FOMI s. r. o.